

తెలుగుజ్యోతి

తెలుగుకళాసమితి ద్వారా వెలువడుచున్న సాంస్కృతిక పత్రిక

తెలుగు జ్యోతి

A Literary Magazine

from The Telugu Fine Arts Society, Inc.

WITH UGADI
GREETINGS

ఉగాది
శుభాకాంక్షలతో

Non-Profit
Organization
Bulk Rate
U.S. Postage
PAID

Address Correction Requested

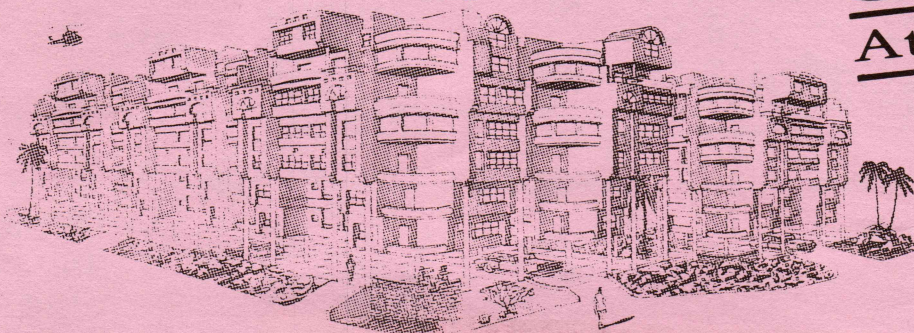
MARCH 1991

Soon in Visakhapatnam!

A property
so exclusive
you could compare
it to a rare diamond!

For people who look for a rare diamond amongst the millions of real estate properties in the country, Seashells will be a valuable find.

తెలుగు వారి కోసం,
వారి ఆవసరాలకు,
(ప్రత్యేకంగా, సంఘభవనం నా

A perfect setting for gracious living.
Located atop Krupa Hills at Waltair Uplands in Visakhapatnam, Seashells has created a perfect setting for gracious living.

Stepping out of your door at Seashells will be like stepping into the luxurious environs of a country club. Where you can enjoy splendid recreational facilities like swimming, tennis, jogging, gym work-outs and more.

A choice of living units
Seashells offers both Row Houses and Apartments with different areas and plans. A total of 204 living units are available. Most of the Apartments offer a breath-taking view of the sea.

The living units: Architectural masterpieces.

The living units will be functionally efficient and aesthetically pleasing.

The goal of the architects and builders of Seashells is to make it a landmark in Visakhapatnam and possibly in the country.

Facilities:

- Adequate guest car park.
- Service shops, laundromat, general grocery, vegetable and fruit stalls, flour mill, etc.
- Maintenance Workshop.
- Large party plot for religious and cultural functions.
- Club House.
- Swimming Pool.
- Children's Park.
- Tennis Court.
- Jogging Track.
- Landscaped green pockets with sit-outs and walk-arounds.
- Dish Antenna.

Seashells

Atop Krupa Hills

- Fire safety and fire fighting facilities.
- Garbage chutes for waste disposal.
- Adequate water supply - Tubewell and Municipal water.
- Gymnasium.
- Creche.
- Ownership covered car park
- Provision for Telecommunication system.

Promoters : **Ugesh & Madhav Builders Pvt. Ltd.**

Registered Office: 1, C Century Plaza, 560 - Anna Salai, Madras-600 018. Cable : KRUPA Phones : 457101, 457415, 457220 Fax : (91) 44-458354.

Vizag Office : No. 11-2-1, Waltair Uplands, Visakhapatnam-530 003. Cable : KRUPA Phone : 66264

Architects **DESIGN PLANNING SERVICES**, 51/A, Thakorebaug Flats Annexe, Navrangpura, Ahmedabad-380 009.

USA Office: **Dr. Kidambi Raghunath**, President, International Prod. & Tech. Exchange, Inc.

1 Wood Lake Drive, Piscataway, NJ 08854-5110, Phone: (908) 463-0876, Fax: (908) 463-0876.

అమె బొమ్మ.

పుత్తడి బొమ్మ.

నృష్ణ సుషుప్తిలో అర్ధవారం అడుగు పెట్టింది. భర్త నన్నిదిలో అర్ధాల్ల జీవితం అడుగుబరగా సాగిపోయింది. కష్టాలు తెలియలేదు. నష్టాలు జరగలేదు. ఆ తర్వాత తెలిశాయి కష్టాలు, అరిష్టాలు! కార్మికులూ కార్మికులూ!

సంవత్సరం తర్వాత అవి ఓంటిమీద బొట్టలుగా తేలాయి! ఈసడింపులూ, నిరసనలూ!! గుండెలో రగులుతున్న మంటలు కడుపులో పెరుగుతున్న పసికందును దహించి వేస్తున్నాయి. నిస్సహాయుడై పోయింది!

పెళ్ళికాకముందు ఎన్నో వార్తల్ని వదిలింది - కట్టుబడిన కోర్ట్లో విక్రమించి విడిచిపోయిన అబలల గురించి! ఐనా కోరిన కట్టుబిచ్చి పెళ్ళి చేసుకుంది. అందరి జీవితాలూ అలాగే తెల్లనారుతాయని అమె నమ్ములేదు. తన జీవితం రంగులమయం చేసుకోవాలని ఆరించింది. ఫలితం శూన్యం!

భర్త నిరాదరణ! అత్తమామల సామూహిక హింస! ఇంకా కట్టుం తెమ్మని పుట్టినింటికి తరిమికొడుతున్నారు.

విడిచిపోయిన తండ్రి జీవితం! వాయిదాపడ్డ వెల్లెలి పెళ్ళి! కుంటున్న తమ్ముడి వదుపు!! గుండెల్ని పిండుతున్న పసివాడి ఆకలి...

సహనం అసహనంగా మారుతోంది! ఓర్పు ఓదార్పు నివ్వడం లేదు! జీవితం వెలుగులోంచి చీకటికి, బైటినుంచి బావిలోనికి...

వినిగిన స్వప్నపు తెరలు, చితుకు చితుకుమంటున్న బీలు వారిన బతుకు గోడలు అమె గుండెను రాయి చేశాయి!

అమెలో పిరికితనం పారిపోయింది! వాపుకు తావునివ్వలేదు! (నతిఘటించింది!) (నశయకాలిలా ప్రభంజనం చేసింది! ఫలితంగా-

దుష్ట రాక్షస సంహారం జరిగింది! అది తెగింపు! అది ముగింపు!!

జనం ముక్కు మీద వేలేసుకోలేదు, గుండెల మీద వెయ్యేసుకున్నారు! ఇష్టం భర్తలు తమ భార్యల వైపు భయంగా చూస్తున్నారు.

అది నవ శకానికి నాంది!*

— మణిగోపాల్

కడలి, కన్నీరు!

కన్నీరు, కడలి

రెండూ కూడా, రుచిలో 'ఉప్పన'

అవి రెచ్చిపోకే మాత్రం

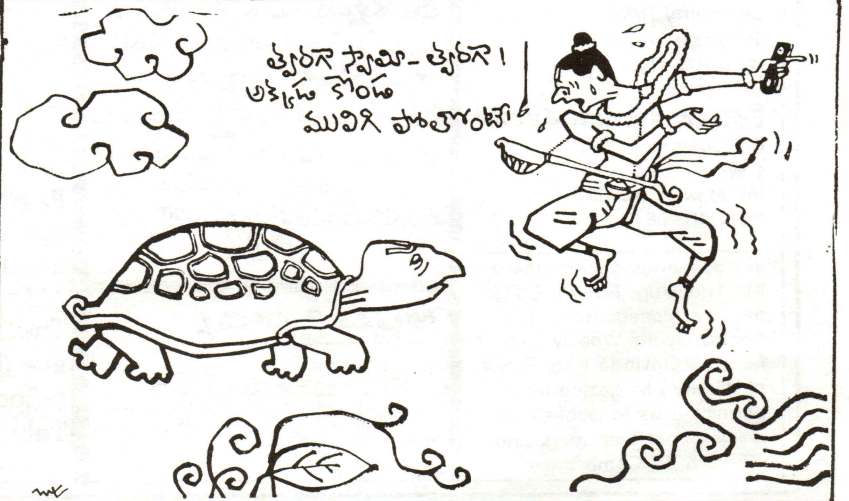
ఇటు 'విప్లవం' అటు 'ఉప్పన'!

— పులిచేరి రామమోహనరావు

మమేకం

-గిరి నాగభూషణం

అగ్నిపెటెలో
పెరుచుకున్న పల్లం
ముఖం నిండా
గడ్డకట్టిన బాదం భావ్యరాం
చిచ్చులాగా
చీకటి బ్రూగోగాన్ని
అంటించడానికి
మిమ్మల్ని తగరెయ్యడానికి
అగ్ని పుల్లంకో
రెండుపెళ్ళు కలుపుతున్నా-

WE ARE #1 AND THE OLDEST GOLD DEALER IN TOWN

JEWELS INDIA INC.

at Sam & Raj

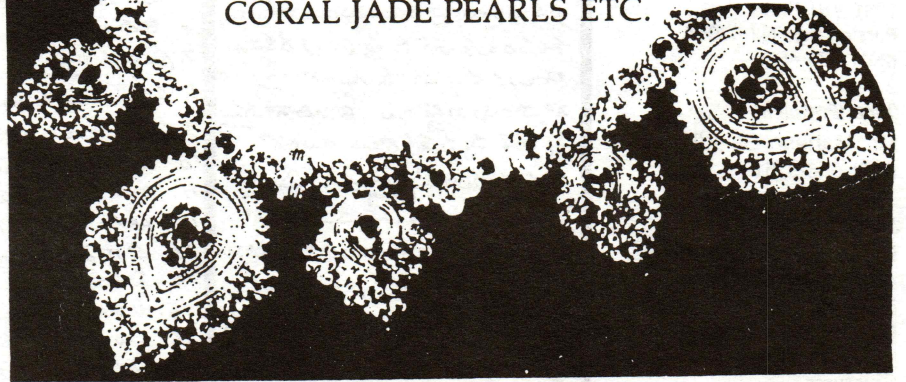
The Trendsetters in diamond & Gold jewelry

24 KT. Bangles

CHAINS & KARA BARS & COINS

22 KT. Jewelry

CORAL JADE PEARLS ETC.

Gold \$20.00 oz over the London Closing Rates

All merchandise sold will even be guaranteed & approved in India by Jewels de paragon Bangalore - 560 001

GOLD LINES
(718) 507-1222
(718) 507-1523

In case of any problem, just tell us and we will make good your loss even after you return from India.

We trust and respect your word why go somewhere else?

DO NOT SETTLE FOR LESS—BUT THE BEST

MAIL ORDERS
ACCEPTED
Closed Tuesdays

37-08 74th Street, Jackson Heights, NY 11372

While You Are in India Visit:

JEWELS DE PARAGON

Diamond Merchants, Jewelers & Manufacturers

Ranthnam's Complex, 10/5 Kasturba Road

(Opp. Mahatma Gandhi Park) Bangalore-560 001

TEL: 577024 - 579636

JEWELRY PIONEERS IN U.S.A. & INDIA

తెలుగుజ్యోతి

THE TELUGU FINE ARTS SOCIETY, INC.

(A TAX EXEMPT AND NOT FOR PROFIT CORPORATION)
P. O. Box 11104, New Brunswick, NJ 08906.

తెలుగుజ్యోతి విడుదలయ్యే ప్రతి సంచికకు
సంపుటి: 8 మార్చి 1991 సంచిక: 2

తెలుగు కళాసమితి

Board of Trustees 1990 & 1991

President
Dr. M. P. Bhavaraju
1061 Vail Road
Parsippany, NJ 07054
(201) 334-4586

Vice President
Mr. Mahesh Saladi
(718) 956-9151

Secretary
Dr. K. V. Rao
47-07, Burling St
Flushing, NY 11355
(718) 886-4647

Treasurer
Mr. Krishna S. Vemuri
(908) 249-8468

Committees

Annual Events & Youth Activities
Ms. Srilata Rao - Shah
(718) 720-5632

Membership Services
Mr. Venkata N. Meka
(201) 947-0910

Special Programs
Dr. M. D. N. Rao
(201) 627-8245

Philanthropic Projects
Mr. Munagala V. Ramana
(908) 888-9548

Community Affairs
Mr. Satya N. Jasti
(718) 672-1024

Editor, Telugu Jyothi
Dr. Kidambi Raghunath
1 Woodlake Drive
Piscataway, NJ 08854
(908) 463-0876

We acknowledge with thanks Mr. Thotakura Raghu, Editor and the Management of Andhra Jyothi Weekly and Mr. K.V. Govinda Rao, Editor of Wisdom Magazine for permitting us to publish articles from their magazines. -TFAS & TJ Committees.

మా మాట :

పాఠకులకు ఉగాది కుభాకాంక్షలు, గీత మాడుపెలలుగా బతుకు చున్న మారణహోమం గల్ఫ్ ప్రాంత లో జరిగిన పోయించి. మళ్ళీ మార్పు విన వర్ణలు ప్రారంభమయినాయి. ఈ సంవత్సరం లో తొలి (??) రకము లయిన కథలు ముఖ్యంగా ప్రేమ గానాలయ బడాయి. తెనాలి గానము పై ఈ వ్యవహారం లుంకా బతుకు తూనే వచ్చాయి. మిన్న పోయింది యోగం, ముఖ్యంగా మన ప్రాంతాలలో యింకా కట్టలు వస్తే లెల పొన్నానంటున్నాయి. ప్రేమ ఎంత వదులు కున్నా, ఉన్నానో ప్రేమ ఇది, కట్టల ఎంతయ్యున్నా దీని వేరేదేమో సరసమవుతున్నది ఈ పాప ముగిలం జమీనికాకు కూడా వ్యాపిస్తున్న వనడంలూ సందేహం తనెమో. ఈ పరిస్థితుల కు కింతం ఎక్కడో? ఎప్పుడో! ఇంకో సంఘటన కలదా బతుకు చున్నది. జమీనికా సంబంధము కట్టల ఎక్కడయివు పెళ్ళి చేయి కం, ఇచ్చేదకు వచ్చిన తరువాత విడాకుల సంచు బరగడం, కట్టల నిక, కట్టల; పెళ్ళికి పెళ్ళి రద్ద కడం బతుకు తూన్నది. ఈ విషయాల బరగకుండా ప్రాంత వర్తనందే ముఖ్యంగా తలవంతు లుంకా ముంపు రావాలి. మీ ధిస్తాయాలు తెలుపుతారు. మున్నందు తెలుగు జ్యోతిని మరింత పెరిగించడానికి ప్రయత్నాలు బతుకు చున్నాయి మీ చేయాలి ఈ శూన్య సయికు ప్రత్యేక సయికా తెలువదించి లకా కుకొంటున్నాము. రవనల పంపు లోకుగా... కీ.డి.

అట్టమీది బామ్మ

వసంతాగమనవేళ
రాధికా కృష్ణుల పాల

విషయసూచిక

1. మా మాట	4
2. కథలు... కథ... మలే గోపాల్	3
3. కథల, కథకు... గేయం... ప్రతివేరి రామమోహనరావు	3
4. మమకం... గేయం... మణి నాగ భూషణం	3
5. ఉగాది కార్తవ్యము	5
6. ఆత్మీయత... కథ... జి. సత్యం	6
7. ప్రజాత్మత్తి... వమూరి వేంకటరామనాథం	7
8. సగటు మనుషులు... కథ... యర్నాగు శ్రీనివాసులు	8
9. సత్యమయి బిర్రాకథలు... సకరణ: వజ్ర	8
10. 20 Questions	KURAO
11. Question of the month	9
12. Letter from Indian Consul	10, 12
13. ఉగాది... గేయం... వాడేప్ప రమాదేవి	11
14. పరిచయం... గేయం... దర్శకయనం శ్రీనివాసారావు	12
15. USA INFORMATION	13
16. సంత... కథ... యమ్. వెన్నపూర్ణ	15
17. విలువలు... గేయం... పిప్పళ్ళ సూర్యప్రకాశరావు	15
18. నామిద కంప్యూటరయతూ... కథ... పిప్పళ్ళ	16, 17
19. An Appeal for TJ Fund	19
20. FROM THE PRESIDENT	20
21. NEWS	21
22. వివిధ దేశాలలో ఉగాది వడుకలు	22
23. ఆత్మమయ్య కీర్తనలు... జ్యోతి	23
24. జమీనికా మనననడలు... కేంకటమల సుమనసినిద	24
25. నాద్యమే... కథ... జిల్లా	25, 26
26. ఘోటు హాస్యం... కరాంసుక	26, 27
27. భృగ రుచికరక	27
28. MATRIMONIAL	29
29. ANSWERS TO 20 QUESTIONS	31
30. గోరం... కథ... బి. ఉమామహేశ్వరి	33, 34
31. తెలుగు భుజాలు... శ్రీనివాసరావు	34
32. బుద్ధివంతులు... కథ... సామి	35, 36
33. పొడగురంకనం... కథ... మొదలగుంద కమిటి	36, 37

EDITORIAL COMMITTEE: Dr. Kidambi Raghunath, Dr. Murthy P. Bhavaraju, Mr. Rama K. Chalikonda, Dr. K.V. R. Chary, Mr. Venkaiah Dama, Dr. Ben Gupta, Dr. Rama K. Jonnada, Ms. Indira Kolli, Dr. K. V. Rao, Mr. Srinivasa Rao, Dr. P. Venugopala Rao, Mr. Mahesh Saladi, Mr. Laxminarayana Tangirala.

ADVERTISEMENT DONATIONS:
Inside Full Page: \$300, Half Page: \$175, Quarter Page: \$100 per year. For cover ads please call the editor. Our year starts in January and we usually prorate the ads thru December.

The articles published and the views expressed are those of the authors only and not necessarily reflect the opinions of either the editors or The Telugu Fine Arts Society.

TELUGU FINE ARTS SOCIETY

with pomp and pride celebrates

PRAJOTHPATTHI UGADI DAY

at Franklin High School, Hamilton St.
Franklin Twp. Somerset, New Jersey

ON MARCH 23, 1991, Saturday, 5:00 pm

Program

5:00 - 6:30 PM - Dinner
6:30 - 7:00 PM - General Meeting
7:00 - 9:30 PM - Cultural Program

Panchanga Sravanam: Sri Chalapathi Sarma
Classical and Folk Dances: Adults & Children
Children's Play: Morris County Telugu School
Special Comedy Play:

" Endaro Bandhuvulu - Andarikee Vandanamulu"

WRITTEN BY JANDHYALA
DIRECTED BY A. SATHYANARAYANA
MUSIC BY K.V.R. CHARY

Participants:

Sriyuths Murukutla Rajagopal, Yerraguntla
Raghunatha Rao, Ravinoothala Ramana Rao, Burra
Nagendrudu, Eleswarapu Ramakrishna, Manikonda
Venkata Chalapathi, Appajosyula Sathyanarayana,
K.V.R. Chary, Srimathis Madduri Bala, Avatapalli
Seetha and Kumari Avatapalli Srisudha

Donation:	Adult	Child
Member:	\$6.00	\$4.00
Non-Member:	\$8.00	\$6.00

For Information: (201) 334-4586, (718) 720-5632,
(718) 956-9151, (201) 249-8468, (201) 888-9548

తెలుగు కళా సమితి

ఉత్సాహంగా సమర్పించు

ప్రజోత్పత్తి ఉగాది సంరంభం

ప్రాంక్లిన్ హై స్కూల్, హామిల్టన్ స్ట్రీట్, సమర్సెట్ సెట్
ప్రాంక్లిన్ టౌన్ షిప్, న్యూ జెర్సీ

మార్చి 23, 1991; శనివారం: 5:00 సా॥

కార్యక్రమము

5:00 - 6:30 PM : విందు భోజనం
6:30 - 7:00 PM : సంఘ సమావేశము
7:00 - 8:00 PM : సాంస్కృతిక కార్యక్రమము.

1. పంచాంగ శ్రవణం: శ్రీ చలపతి శర్మ
2. శాస్త్రీయ, జానపద నృత్యములు: పెద్దలు, పిల్లలు
3. పిల్లల నాటక: మార్జన్ తెలుగు పాఠశాల

విశేష హాస్య నాటక :

"ఎందరో బంధువులు - అందరికీ వందనములు"

రచన: జిరిద్దెల; దర్శకత్వం: ఏ. సత్యనారాయణ
సంగీతం: కే.వి.ఆర్.చారి

నటన పేర్లు: శ్రీయుతులు: మురుకుట్ల రాజగోపాల్,
ఎర్రగుంట్ల రఘునాథరావు, రావిసూపల రమణారావు,
బుర్రా నాగేంద్రుడు, ఏ.తేజస్వరపు రామకృష్ణ, మానికొండ
మోకటా చలపతి, అప్పాజోయ్యల సత్యనారాయణ,
కే.వి.ఆర్.చారి, శ్రీమతులు మద్దూరి బాల, దేవతపల్లి
సీత, మరియు కుమారి దేవతపల్లి శ్రీ సుధ.

విశ్రాంతి: పెద్దలు పిల్లలు (12 సం॥ లోపు),
సభ్యులు: ₹ 6:00 ₹ 4:00
ఇతరులు: ₹ 8:00 ₹ 6:00

వివరములకు: (201) 334-4586, (201) 249-8468
(718) 720-5632, (718) 956-9151, (201) 888-9548

Directions to Franklin High School: FROM RT.1 N. OR S. TO RT. 18 N.**, 2. NJTP TO EXIT 10 TO RT. 287 N.*, 3. GSP S. TO EXIT 130 TO RT. 1 S. TO RT. 287 N.*, 4. BQE 278 W. TO VERRAZANO-NARROWS TO RT. S. TO 287 N*

*RT 287 N. OR S. to Rt. 527 S. (Easton Av.) towards New Brunswick. At 8th light (or 2nd light after Rutgers Plaza) right into Franklin Blvd. 2nd light right into Hamilton St. 2nd St. on right into Franklin High School Entrance.

RT 18 N. to George Street/Easton Av. Exit-Follow Easton Avenue, Bround Brook Signs - At light left turn on to Franklin Blvd. 3rd light right into Hamilton St. 2nd St. on right is Franklin High School Entrance.RT. 18 S. - After old Hoes Lane light on River Road (Rte. 18) right at next light into Franklin Blvd. At 4th light right into Hamilton St. 2nd right. RT. 27 N. or S. turn into Franklin Blvd. in Somerset towards business district. 1st light left into Hamilton St. 2nd St. on right.

ఆ

కాశం మబ్బు తీసుకొంటుందే కానీ - చినుకు పడటం లేదు. వెన్ను వైరు ఎండి పోతోంది. ఆఖరి తేదీ నీళ్ళు పోసేస్తే- కలో గంజో తాగొచ్చు. లేకుంటే ఏం తాగి బతుకుతాం...?' తనకు తాను చెప్పకొన్నట్టు నాతో అన్నాడు మా నాయన.

ఆయన మాటల్లోని అర్థం నా కళ్ళమయి పోయింది. పాలానికి నీరు పోసేందుకు రమ్మని తెలియజేయడం ఆ మాటల్లోని పరమార్థం.

కష్టాన్ని నమ్ముకుని (బతికే వాళ్ళలో మా నాన్న మొదటి వాడు. తను కష్టం చేస్తూ... చేతనయినంత వరకూనన్ను చదివించాడు. చదువు పూర్తయి, పాలం పని చేతకాక, ఉద్యోగం రాక, ఎందుకూ పనికి రాకుండా పోతున్నానన్న దిగులు నాకన్నా మా నాయనకే ఎక్కువగా వుందని చెప్పింది.

అపార్థిశలు పాలంలో చెమటోడ్చి, (నక్కతి వైప రిశ్యాలను తట్టుకొంటూ... కుటుంబము లోని కష్ట నష్టాలు తట్టుకొంటున్నాడంటే - ఆయన గుండె నిబ్బరానికి జోహాద్లు అర్పించాలి. వృద్ధాప్యం మీద పడి మునపటి కష్టం చేయలేక పోయినా... ఈ పని చేయి అని ఆయన నన్ను పిలవలేదు ఇంతవరకూ...!

ఇంట్లో అమ్మా అన్నా... చదువు కొన్నావు. రేపు పెళ్ళి చేసుకొంటావు. ఉద్యోగం ఏమో రాక పోయే- కష్టం చేయటం చేతకాక పోయే - రేపు పెళ్ళానికి

న్యూజెర్సీ కథల పోటీలో 150 రూ.లు

గెలుచుకున్న రచన

కానీన్ని మల్లెపూలు తేవాల్సి... ఎవరిని దేబిరిస్తావు బిడ్డా...?" అంటూ తనకు తోచిన నీతి వాక్యాలు చెప్పతోంది.

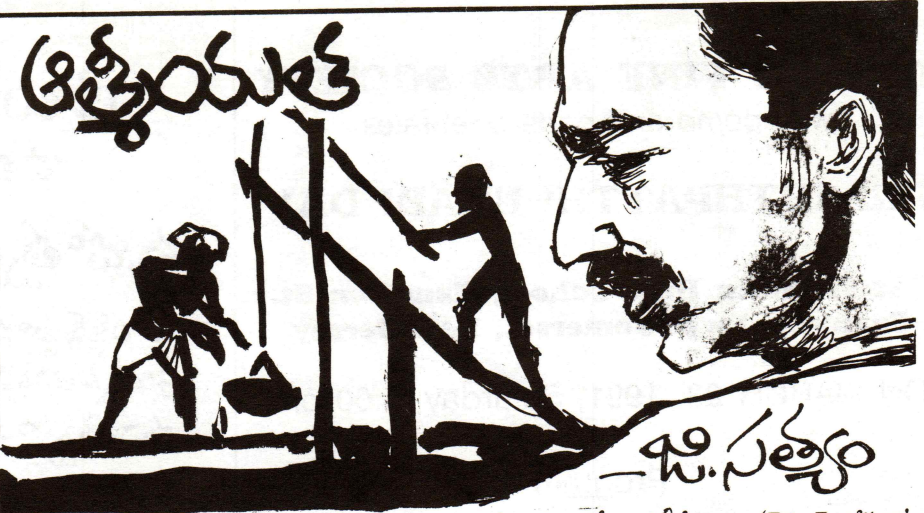
"రెక్కల కష్టం నమ్ముకుంటే - ఎక్కడయినా బతికేయొచ్చు. మన పని మనం చేసుకోంటే తప్పే ముంది...? దొంగిలిస్తే తప్ప. వృధాచారం చేస్తే తప్ప. ఎవరికొస్తున్నోదోహం చేస్తే తప్ప. ఇతరుల సొమ్ముకి ఆశపడే తప్ప. మనపని మనం చేసుకోంటే ఏం తప్ప?" ఎప్పుడూ పోరుతుంది.

ఆమె మాటల ధాటికి తట్టుకోలేక ఇంట్లో నుంచి వెళ్ళిపోతుంటాను. నేను ఆమె నుంచి తప్పకొన్నా... ఆమె మాటల్లోని నిజం నన్ను వెంటాడుతూనే వుంటుంది.

"నిజమే - ఆమె చెప్పినదాంట్లో తప్పేముంది...? (నతి ఒక్కరు చదువుకొంటున్నారు. చదువుకొన్న (నతి ఒక్కరూ... ఉద్యోగం కోసం ఎగబడుతున్నారు. ఎగబడిన (నతి ఒక్కరికీ ఉద్యోగం కేటాయించాలంటే (నభుత్వం ఎక్కడికి వెళ్ళాలి...? ఆ విషయాన్ని విన్నవించి (నభుత్వాన్ని దుయ్యబట్టడం, చొక్కా నలగ కుండా... (కాపు చెదరకుండా... కాళ్ళాడించి డబ్బు సంపాదించాలని చూడడం ఏం న్యాయం...? అలో చిస్తూ వుంటాను.

"(నభుత్వం (నతి ఒక్కరూ చదువుకొని విజ్ఞాన పంతులు కమ్మని కోరుకొంటుందే కానీ - చదువుకొన్న వారిని కష్టపడ వద్దని చెప్పటం లేదే - చదువు కొన్న వారే - తాము చదువుకొన్నాం... చదువుకొన్న తరువాత తామెందుకు కష్టపడాలి? అన్న ఆలోచనతో

ఆత్మీయమక

జి.సత్యం

సోమరి పోతులయి పోతున్నారు. అసలు కష్టంలో వున్నంత 'సుఖం' ఎక్కడ వుంది?" అలోచించాను.

పాలం పనికి తండ్రితో వెళ్ళటానికి నిశ్చయించు కొన్నాను. అదే మాట తండ్రితో అన్నప్పడు ఆయన పైకి ఏమీ అనకపోయినా... లో లోపల మూతం బాధ పడ్డాడు. "ఏడ్చి చదివించి - కష్ట పెడుతున్నానే" అన్న బాధ కాబోలు అది!

యంత్రాలు వచ్చిన తరువాత మనిషి (శమించడం చాలా వరకు తగ్గింది. మా పాలం పొరుగులకు మూతం. యంత్రాలు ఉపయోగించి చూడదు. అది మా ఊరు కట్టుబాటు. ఆ విషయం తెలియక మా నాన్నతో అన్నాను. "ఇంజన్ పెట్టుకొని పాలం తడుపుకోవడం మంచిది కదా... రా తింపగళ్ళు 'ఏతాం'తో కష్టపడడం ఎందుకు...?"

ఆయన చిన్నగా నవ్వాడు. "ఈ యంత్రాలు వచ్చే మనిషిని సోమరిపోతును చేస్తున్నారా... మనిషి రోజంతా పడే కష్టం. యంత్రం అరగంటలో చేయ వచ్చు. అయితే 'వ్యవసాయదారులు ఈ యంత్రాల్ని నమ్ముకొంటే వారి నోట్లోకి తిండికి బదులు యంత్రాలు వదిలే పొగవెళుతుంది." మొదట వద్దా బావం వల్ల చెరువులో నీరు అంతంత మూతంగా వున్నాయి. ఈ సమయంలో "ఇంజన్ పెడితే నెల రోజులు వచ్చేనీరు, ఒక్క రోజులోనే అయిపోతాయి. మనిషి అప్పుచేస్తా... బదులు చేస్తా... తనను తాను తాకట్టు పెట్టా... ఆయిలో రూపంలో డబ్బు ఖర్చు చేస్తే - ఆ తరువాత అతనికి మిగిలేది ఏమిటి?" ఆయన నెరిసిన వెంట్రుకల్లో అనుభవం అప్పుడు తెలిసింది నాకు. మాట్లాడకుండా 'ఏతాం'తో నీళ్ళు పోయటానికి సిద్ధమయ్యాను.

"ఏతాం' తొక్కాలన్నా - అలవాటు లేదు. నీళ్ళు పోయాలన్నా చాతకావడం లేదు. అనుభవం వుంటే గా..." సర్కస్ చేసినట్లు వుంది!

చాలా సేపు తంటాలుపడిన తరువాత ఇక లాభం లేదనుకొని, 'బానకడవక' తాడుకట్టి, 'లాగుడు బాన' రూపంలో నీళ్ళపోత పోడ్డమని నిశ్చయించుకొన్నాం.

'లాగుడు బాన' అంటే తాడు పట్టుకొని ఒకరు లాగుతుంటే - ఇంకొకరు నీళ్ళు పోయటం అన్న మాట... ఇలా చేయటం, లాగే వారికి తెలికే కానీ... పోసే వారికి కాసేపటికే 'నడుం నొప్పి' పుట్టుకొస్తుంది. ఆ నడుం నొప్పి లేకుండా వుండటానికి, లోగా వున్న

నీరు బైట తోడటానికి వీలుగా... 'రైతు సైంటిస్టులు' 'ఏతాం' తయారుజేసారు. అది తొక్కడం నాకు చేత కాకపోయే!

రెండు రోజులు అలాగే కష్టపడ్డాం. కష్టంలో సుఖం అప్పుడు తెలిపాచ్చింది నాకు. నాకెక్కువ కష్టం లేకుండానే మా నాన్న కష్టపడుతున్నా... ఆ చిరుకష్టానికి కడుపు నిండా తిండి తినడం, కంటి నిండా నిద్రపోవడం 'అయి' అనిపించింది నాకు.

ఇక ఒక్కరోజు కష్టపడితే మా పాలం అంతా తడిసి పోతుంది. కొత్తగా నీళ్ళలో వుండడం మూలాన శరీరంలో నెమ్మది చేరి 'జ్వరం' వచ్చినట్లుగా వుంది. ఆ విషయం చెప్పే మా నాన్న పాలం వద్దకు వద్దంటాడని... చెప్పకుండానే ఆయనతో పాటు వెళ్ళాను.

మామూలు పద్ధతిలోనే తాడు లాగుతున్నాను. మా నాన్న 'బాన' పోస్తున్నాడు. నాకు కష్టం లేకుండానే మా నాన్నే నీళ్ళల్లోంచి బానను లేపుకుని పిల్చించుతున్నాడు. నాకప్పడో విషయం అర్థమయింది. "కష్టపడే వారికి ఇతరుల కష్టం తెలుస్తుంది. అంతేకాదు కష్టపడే వాడు ఇతరులని కష్ట పెట్టాలని చూడడు." నేను అలిపానని మా నాన్న తెలుసుకొని నాకు కష్టం లేకుండా చూస్తున్నాడు.

వంట్లో జ్వరం మూలానా మూర్ఛని (నతాపానికి నేను తాళలేక పోతున్నాను. ఎలాగో ఓర్పుకుని బానను లాగుతున్నాను. ఇక వంద కడవలకే 'కయ్య' పొరుతుంది. అనగా... నా కళ్ళు తిరిగాయి. చేతులలో తాడు వదిలేసాను.

నేను తాడు వదిలేయడంతో... మా నాన్న వెళ్ళకేల్లా నీళ్ళలో పడిపోయాడు. నేనూ కాలువలో పడిపోయాను.

నా కంఠ దెబ్బతగ్గలేదు. మా నాన్నకి గట్టి దెబ్బ తగిలింది. ఊపిరి తిత్తులలో నీళ్ళు కూడా చేరాయి. అవేమీ ఆయన పట్టించుకోలేదు. "ఏరా దెబ్బ తగిలిందా...?" అంటూ నన్ను స్పర్శించాడు.

ఆయన స్పర్శ నన్ను ఉలిక్కి పడేట్టు చేసింది. కారణం ఆయన వళ్ళు కాలిపోతూ వుంది. అంత జ్వరంతో... ఆయన నాకు కష్టం తెలియకుండా... కష్టంలో సుఖం వెతుక్కొంటూ... (బతికటానికి ఇన్ని తిండి గింజల కోసం శ్రమిస్తున్నాడంటే - నా కళ్ళు చెమ్మగిల్లాయి. ఆయన 'ఆత్మీయత'కి నేను మూగబోయాను.

ప్రజ్ఞా తృప్తి

— వేమూరి వేంకట రామనాథం, Piscataway, NJ.

నీ పేరే ప్రజ్ఞా తృప్తిగ

దా, పాపల కనుల నా స లండము లాల్మన్
మా ప్రతిమిని నశ్చితలను
ప్రాపుల నుత్పత్తి చేయవా సెళ్ళిముక్తై.

తెలిసుందర లలికాధర

గత కవు మరంద బంధు కంబ విలాసో
ధృత పదయుగ మంజీర
ప్రతి ధ్వని ప్రమద మొప్ప రమ్యో దరికిన్.

సూటగ పెరిగింపుము మా

బాటలలో ప్రణవకాంతి ప్రమిదలవరె, మా
పాటల కనుగుణమగు గతి
మిటివనా విక్షేపణ మృదుమధురముగా.

ప్రమదము నకు దూతగ సం
క్రమమున చియక్క ప్రతిమి పంతున విత్తున
కమతెను లోకుల తాప
ప్రమాద బడబాష్టిలో వివర్ణము లగుచున్.

తెండు ములాట్టు బిచ్చరుకొ
త్రందనముల మెలుప్రమలుప్ర తమకుష్మే
బందిన సెత్తురు బాగిక
కందుము కొసలందు, నీవు కంటవె తల్లీ.

తెలిసకృతికి ధర్మమునకు

సెదురు విజృంభణంబు నరుని వృజినమ్మనన్
యెదురిన భూసతి జొచ్చిన
ప్రౌడయగుతు కణిమ్మో నీపెట్టుంగన్ గలవా?

కాలము మారిందో; కలి

కాలాంతము చేరువయ్యె రాజులు; వడిక్
సోలిన సహ గమనముల
నోలోపము కల్గె బ్రహ్మ యెటుగని కీతిక్.

కలి పురుషుని యంశముగా

లలిత గమన చలిత చరణ లాడ్చారుబాలో
భిలను భాగో బాంగన పై
పెలయు ప్రజ్ఞా తృప్తి వీని వివరము చెప్పమా.

ప్రలకించు తలపుటలలన్
కులుకుచు సెదుతీత నీదుకోము వృద్ధయ
ముగలలో బునార్తముగా
ఫలసిద్ధి శుభమ్మ గూర్చువా మాతల్లీ.

శ్రేయోభిలాషలు పుణ
ప్రాయమునా పైన పందవరె; మటి బెర్బ
స్వామిత్వ బత్తముల నా
ప్రాయత బగురించవరె భవన్మాధురిలో.

మా వెనుకట కృతులకు

భావిని మౌనూరు కర్మఫలము లకున్ నీ
వేదవ్రతమున సేతున్,
మా విధి వర్మణము నీక్షమాన్విత వ్రపకున్.

ప్రతి యేడు నాకటె, మేరను,

గతి; పైన ప్రసన్నతా వికాసముల నా
రేత రక్షణ దక్షతల
తేలులములు నీ ద్రౌత్య హావ స్థూత్తుల్.

తెుదెంచెను చనువెంచెను

ముటొక ప్రజ్ఞా తృప్తి యున్న మాటికివల, దే
మరక ధరాతలముతయు
సిరి కెంతి సుఖమ్మృత్తి పిలువము తల్లీ

శుకవికముల కలకంఠము
లకటశిత ప్రసవ నిశయ హారమ్మలు, కో
రకముల దాగిన హాసము
ప్రకృతి యొ యావ్వనరంగ భంగిమచ్చాన్.

సప్తదశాబ్దాల మూసిన శ్రోమంధ్రంగం
గత 14 సంవత్సరాల గామునకు ఈ
ఉదాహరణ చిశిక్వ చవలలు ప్రసాదించుచున్నాం.

The Fastest Way For Your Savings To Grow...

Earn highest interest

We pay the highest interest rates allowed by law on money deposited in India. No bank can pay higher rates on Foreign Currency Non Resident (FCNR — US dollars or pounds sterling) or Non Resident External (NRE — rupee) accounts.

Fast, efficient service

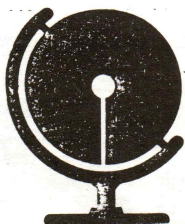
You are a valued customer at SBI, not an account number on a computer screen. Our employees give you fast, efficient service with up-to-date account information. Deposit your money in India and get personal banking service with all the benefits of modern banking technology. Our computerized services are spreading in India to continually improve our services for you.

It's easy to bank with SBI

Open and operate your accounts by mail. Or call us toll free to get current interest and exchange rates, account application forms or for information about your personal banking needs.

You can benefit by banking with SBI

- * No income, wealth or gift tax in India
- * Low minimum balances; no service charges to maintain account
- * Deposits fully repatriable in dollars
- * Loans freely available against fixed deposits
- * Earn interest from day of deposit

CALL TOLL-FREE 1-800-227-4309

STATE BANK OF INDIA where your money grows fast

NEW YORK: 460 PARK AVE. (57TH ST.) NEW YORK, NY 10022 • (212) 735-9600
42-08 MAIN STREET, FLUSHING, NY 11355 • (718) 445-3900
LOS ANGELES: 707 WILSHIRE BLVD., SUITE 1995, LOS ANGELES, CA 90017 • (213) 623-7251
CHICAGO: 19 LASALLE STREET, SUITE 200, CHICAGO, IL 60603 • (312) 621-1200

సగలు మనుషులు

ప్రక్కంటోంది ఆ అమ్మాయి పెట్టే కేకలు వినిస్తున్నాయా?" అడిగాడు ఆనందరావు భార్య శాంతను.

"అ! వినిస్తున్నాయ్, రోజూ వుండేదేగా - కల్లుం తక్కువైనా ఆ అమ్మాయిని పొంపిస్తూ వుంటారు."

"అ! కేకలు రోజూ లేవు శాంత! (పాణ భీతితో అరచినట్లుగా వుంది. కొంపదీసి ఆ అమ్మాయిని చంపేస్తున్నారేమో?"

"అబ్బబ్బ! మీరు మూర్ఖుడనుకొండే. ప్రతి చిన్న విషయం మీకు భూతద్వారంలా మోసివట్టుగా పెద్దదిగా కనిపిస్తుంది. ఈరోజు దాని మొగుడు ఎక్కువ త్రాగిచ్చుంటాడు. అందుకే ఎక్కువగా కొద్దుంటాడు పడుకో" అంటూ భర్త తనను తన గుండెల్లోకి పొదుపుకుని భర్త చేతిని తన మీద వేసుకుంది.

పువ్వుబ్బండి వీదో గుర్తు కొచ్చినట్లుగా వెనక్కి తిరిగి చూసింది శాంత. ఈ గొడవకు ప్రక్కనే మంచం మీద పడుకున్న మామయి కొడుకు లేచారేమోనని.

కానీ ఈ అరుపులు, కేకలు తమకేం వినపడనట్లుగా హాయిగా నిద్రపోతున్నారు ఆ చిన్నారులు.

ఒక్కసారిగా కేకలు అగిపోయాయి. ఇక ఏద్యు, వెక్కిళ్ళు విన్నద్రాయనుకున్నారు. అది రోజూ మాయూలే వాళ్ళకు. అతను కొడుకున్నప్పుడు అమె బాధలకు తట్టుకోలేక కేకలు పెట్టడం, అతను కొట్టి కొట్టి విసుగొచ్చి ఆపేస్తే, అమె కేకలు అగిపోయి వెక్కిళ్ళు వినడాలి.

కానీ, ఇప్పుడు ఆ ఏద్యు వెక్కిళ్ళూవినబడడం లేదు. కొంపదీసి నిజంగానే చంపేశారేమో? ఆ అమ్మాయి అత్తమామలు కూడా అలాంటి వాళ్ళే. కొడుకు రాతి తాగొచ్చి కొద్దే, వీళ్ళు పగలు ప్రతి పనిలో వేలై మాపించి, తిట్టి, కొట్టి, పొంపించేవారు. ఆ అమ్మాయంటే ఆ ఇంట్లో ఎప్పుడో ఇష్టం లేదు. కల్లుం తక్కువ తెచ్చిందన్న కక్షతో అమెను రోజూ పొదిించేవారు.

శాంత అన్యమనస్కంగా పరుపుమీద అటూ ఇటూ

కదల సాగింది. ఇంక పుండబట్టలేక భర్తతో అంది.

"లేవి పెరట్లోనుండి చూడండి ఏం జరుగుతుందో."

ఆనందరావు లేచి పెరట్లోకి వచ్చాడు. వాళ్ళ ఇంటికి ఈ ఇంటికి చిన్న పట్టుగోడ అడ్డం - అంతే.

తక్కువ ఆ ఇంట్లోని లైట్లు అరిపోయాయి. ఆనందరావు ఆశ్చర్యంగా ఇంకాస్త ముందుకు పట్టు గోడ నానుకుని చీకట్లోకి కళ్ళు చిట్లించి చూడనారంభించాడు.

నిశ్శబ్దంగావున్న ఆ చీకటి ఇంట్లో నుంచి చిన్నగా లో గొంతుకతో మాటలు వినిపించాయి. "అబ్బ చచ్చింది శనిది ఇప్పడెలా?" అది అడ గొంతు. మరొక మగగొంతు వినిపించింది. "చస్తే చచ్చింది వీడ విరగడయ్యింది. రే ప్రాద్దున ఉరేసుకు చచ్చిందని నలుగురికీ చెబితే సరి. మనమేం దాన్ని కావాలని చంపలేదుకదా? పొరపాట్లు తగలకూడని చోట చెబు తగిలి చచ్చింది"

ఆనందరావుకు ముచ్చెములులు పోయాయి. అతనికి చాలా భయం వేసింది. జీవితంలో అతను ఎప్పుడూ అంతగా భయపడలేదు. అది హత్య అని ఇప్పుడు తనకు తెలిసింది. ఇప్పుడు తనేం చెయ్యాలి?

హఠాత్తుగా అతని భుజంమీద చల్లగా తాకిందో హస్తం. కెప్పున కేక చెయ్యబోయాడు. గబాలున అతని నోరు మూసి అతన్ని లోనికి తీసుకొచ్చింది శాంత.

అవిడ కూడా చాలా భయపడిపోయింది. కాస్త దైర్యస్తురాలు కాబట్టి చకచక అలోచించ సాగింది. ఇప్పుడు తామేం చెయ్యాలి. వెళ్లి ఎవరన్నా లేపి ఈ

యర్నాగు శ్రీనివాసులు

విషయం చెప్పాలా? లేక పోలీసులకు రిపోర్ట్ చెయ్యాలా? ఎవరన్నా లేపినా, పోలీసులకు తెల్సినా లేనిపోని సమస్యలు, గొడవలు. ప్రక్కవాళ్ళతో శత్రుత్వం ఏర్పడుతుంది. కక్షతో వాళ్ళు తమనేమైనా చేస్తే? ఆ పిల్ల తమకేం మట్టం కాదు కదా? ఆ పిల్ల చస్తే తమకేంటి?

1. భగవంతుడు - సర్వవ్యాపకత్వము

ఉద్ధాలకు మహర్షి కుమారుడు శ్వేతశేతు. ఒక దినము కుమారుని ఈ విధంగా ప్రశ్నించాడు తండ్రి. "కుమారా! నీ విన్న దినములు పరతత్వము బ్రహ్మము, అను విషయము లకు గురించి అధ్యయనం చేసావు కదా. ఈ భగవంతుడు ఊడ భున్నాడు!" అని అడిగాడు. ఈ రిద్దరి ఈ విధంగా సంభాషణ సాగింది.

శ్వేతశేతు: భగవంతుడు సర్వాంతర్యామి అని మా గురువు గారు బోధించారు.

ఉద్ధాలకుడు: కుమారా! సర్వ వ్యాపకత్వము అంటే ఏమిటో తెలుసునా!

శ్వేతశేతు: తెలియదు.

ఉద్ధాలకుడు: కుమారా! నీవు లోపలికి వెళ్ళి ఒక పాత్రలో నీరు, కొంచెము ఉప్పు రీసుకునారా.

శ్వేతశేతు తండ్రి చెప్పినట్లు చేసాడు.

ఉద్ధాలకుడు: కుమారా! ఉప్పును ఆ నీటిలో బాగా కలుపు నోట్లో వేసుకోని చూడు.

శ్వేతశేతు: ఉప్పుగ వుంది నాన్నా.

ఉద్ధాలకుడు: పాత్రలో చేయిపెట్టి ఉప్పు చేతి చిక్కుతుం దేమా చూడు.

శ్వేతశేతు ఆ విధంగా చేసాడు.

శ్వేతశేతు: ఉప్పు నీటిలో కరిగిపోయింది నాన్నా చూడు.

ఉద్ధాలకుడు: నీ కట్లా తెలిసింది!

శ్వేతశేతు: పాత్రలోని నీటిని గుది చూచాను కదా.

ఉద్ధాలకుడు: మంచిది. నీవు అనుభవపూర్వంగా ఉప్పు నీటిలో కరిగిపోయిందని తెలుసుకున్నావు. ఆ దే విధంగా భగవంతుడు ఈ సృష్టిలో రీసమై వున్నాడు. ఆ సర్వమును అనుభవపూర్వకంగా తెలుసుకోవాలి. ఇదే నీవు ఇకమీదట చేయవలసివది. E 15

లేనిపోని సమస్యలు వెల్లిన వేసుకోవడం దేనికి?

చెప్పింది శాంత.

ఒక నిశ్చయానికి వచ్చినట్లుగా లేచి బట్టలు బ్యాగ్లో "విన్న సాయంత్రం మేం నర్తనాగింది శాంత. ఆశ్చర్యంగా అమెను చూశాడు ఇంటికి తాళం వేసి గుట్ట ఆనందరావు. బట్టలు నర్తనా తన వంక మాస్త్రున్న భర్తతో అంది.

"ఈ రాత్రి మనం ఇక్కడలేం. మనం సాయంత్రమే ఇల్లు తాళంవేసి యాదగిరి గుట్ట వెళ్ళాం. "రే ప్రాద్దున పోలీసులు వచ్చి అడిగినా ఇదే చెప్పాలి తెలిందా?" అని బట్టలను నర్తి, పిల్లలను లేపి, ఇంటికి తాళంవేసి బయటకు వచ్చారు.

తెల్లవారిన తరువాత గుట్టనుండి తిరిగిస్తుంటే తమ ఇంటి దగ్గర మనుషులు గుమిగూడి వున్నారు. మూడు, నాలుగు కాకీ టోపీలు కూడా కనిపించాయి.

వచ్చి ఇంటి తాళం తీస్తుంటే, ఒక కాకీ టోపీ వచ్చి అడిగింది. "ఈ ఇంట్లో వుండేది మీరేనా? ఇంత ప్రాద్దున్నే ఎక్కడికి వెళ్ళి వస్తున్నారు."

పోలీసు వంక తెల్లముఖం వేసుకుని చూశాడు ఆనందరావు. ఇక ఆయన చెప్పలేదని తనే దైర్యవేసి

"అలాగా" అని ఓ జారి మాపు మ్రాసి లోనికి వెళ్ళింది శాంత.

In this forum, Telugu Jyothi publishes 20 interesting questions and answers on one subject every month. This month's subject is : HORSES. The horse, one of the most domesticated and costliest animals, is an ungulate (hoofed mammal); has been known to have genetically evolved from eohippus, which lived in many parts of the world some 50 million years ago. And now

1. How are the horses classified?
2. How are the horses measured?
3. What is horsepower?
4. What is the average life span of a horse? What is the gestation time?
5. Which are the tallest/shortest/heaviest horses ever known?
6. How many teeth does a horse have?
7. What is so special about horse's eyes?
8. Are there any 'real' wild horses?
9. When were horses first domesticated?
10. What are mustangs and where do we find them?
11. Horsemeat : Which country uses it a lot and which one prohibits it?
12. How do you determine the age and health of a horse?
13. Why do horses break front ankles more often than back ankles?
14. Are there any blue horses?
15. What is so special about Arabian horse?
16. What are Clydesdales famous for?
17. When did horse-racing start?
18. What constitutes 'Triple Crown' in horse-racing? Name a few winners.
19. Which one of the three is the oldest in 'Triple Crown' racing?
20. Which is the longest (track wise) horse race and where is it?

Answers on page...

Answer to February 1991's Question of the Month KVR

Q: Which is the largest uncut diamond in the world?

A: Discovered in July 1986 by a worker in the Premier Mine, near Pretoria, the 599 carats perfect blue-white, egg-shaped diamond, was named Centenary Diamond in honor of De Beers Company, (Kimberley, South Africa) 100th year of operation. It was cut and the 350 carat "Big Rock" was sold in 1988 for \$30 Millions.

March 1991 Question of the month KVR

Q: Amongst all mammals/primates which one has the most nutritious milk? (Answer in next month's issue)

SKYLINE INTERNATIONAL TRAVEL CORPORATION

307 East 44th Street, Suite 514
New York, NY 10017

**ALL DOMESTIC & INTERNATIONAL TRAVEL
PROMPT & EXCELLENT SERVICE
COMPETITIVE AIR TRAVEL FARES**

For More Information Please Call:

Mr. Vivian
Chairman

Tel: (212) 573-9016

(212) 370-9392

Tlx: (ITT) 4941370

Member of IATA

Viswam Financial Services

Thoga Viswam

826 Inman Avenue
Edison, NJ 08820

201-396-4860
201-530-9312

25 Mechanic Street
Red Bank, NJ 07701

Our Financial Services Team is a group of experienced advisors dedicated to the responsibility of offering all clients (Personal, Business, and Employer) quality **Professional, Financial, Investment and Insurance** Services.

We are associated with the **Northwestern Mutual Life** and a large number of other **Quality Insurance Carriers and Investment Firms.**

INSURANCE PRODUCTS

- *Life Insurance
- *Insured Savings Plan
- *Disability Income Plan
- *Children's Education Plan
- *Health Insurance Plan
- *Visitors' Medical Insurance

INVESTMENT PRODUCTS

- *Money Market Funds
- *Stocks & Bonds
- *Mutual Funds
- *Zero Coupon Bonds
- *C.Ds

RETIREMENT PLANS

- *IRA and Keogh Plans
- *Pension Plan
- *Profit Sharing Plan
- *401(k) Plan
- Annuities**
- Funding Options*
- Securities and CDs

- You can call us with complete confidence that you are getting the best.
- Our mission is to enhance the overall financial well-being of our clients.

Rated "One of the Best" Indian Restaurants
in New Jersey by the *New York Times* &
"Very Good" by the *Star Ledger*

CHAND PALACE

79 Washington Street (Rt. 24 W.)
Morristown

539-7433

+

FINE EXOTIC INDIAN CUISINE

A MAGICAL DINING EXPERIENCE

Featuring Seafood • Vegetarian • Meat Dishes

Prepared With Mild, Medium Or Hot Spices

Discover & Enjoy The Exotic New Flavors From Our Tandoor (Clay) Oven

Open For Dinner 7 Days

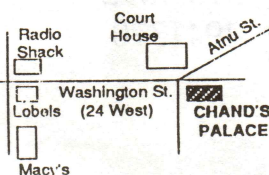
Open For Lunch Mon-Sat 11:00am - 2:30pm

We Arrange For Private Parties, Birthdays,
Weddings

Full-Service On & Off-Premise Catering

Parties & Corporate Functions - All Occasions

Complete Take-Out Service

50% OFF

**Second Dinner of Equal or
Lesser Value (Minimum 2
Dinners)**

With This Coupon • Limit One Per Table
Not To Be Combined With Other Offers
Expires 7-7-90

\$3 OFF

+

**Any Luncheon Check
of \$10 or More. Buffet Excluded**

With This Coupon • Limit One Per Table
Not To Be Combined With Other Offers
Expires 7-7-90

\$3 OFF

**Any Take-Out Order
of \$10 or More**

With This Coupon • Limit One Per Table
Not To Be Combined With Other Offers
Expires 7-7-90

It was heartening to know that our Consulate has come forward with lots of information on its activities. On behalf of TFAS, I thank Hon'ble Mr. Trehan for his help. We hope that this information is helpful to every one of you.

S.M.Trehan
Consul
(Consular, Passport & Visa)
द्वितीय : २१२-८७९-७८००
TELEPHONE: 212-879-7800

कार का पता : "कॉन्ग्रेन्डिया"
CABLE ADDRESS: "CONGENDIA"
TELEX: 175504 CGI NYK
968691 CGI NYK
FAX: (212) 861-3788

भारत का प्रधान कौन्सलावात
३ पूर्ब ६४वीं मार्ग
न्यूयार्क २१, एन० बार्ड०
CONSULATE GENERAL OF INDIA
3 EAST 64th STREET
NEW YORK, N.Y. 10021-7097

IN REPLY PLEASE QUOTE:

NYCG/PV/401/1/91

Feb.7,1991

Dear Mr. Raghunath,

This is with reference to our conversation at the Republic Day Reception regarding our Consular services.

2. As I mentioned to you, under the able guidance of our Consul General and with active cooperation of the Indian Community, we have considerably streamlined our Consular, Passport and Visa Services. We have recently taken several measures to improve the functioning of our Consular Division. Encouraged by the favourable public response, we intend to carry on the process of liberalisation and simplification of our passport and visa procedures.

3. As desired by you, I give below a brief summary of steps taken by us to improve the functioning of our Passport and Visa Division :-

- The number of Passport and Visa counters has been increased from two to eight.
- Two interview counters have been opened separately.
- To avoid confusion and to give prompt service, Passport & Visa Halls have been separated.
- A service window remains open throughout the day to provide any Emergency/Passport/Visa service. Emergency services are provided even on holidays and weekends from 11 a.m. to 2 p.m.
- Procedures and rates of fees are prominently displayed on Notice Boards in the Consular hall. Additional information could be obtained from the information desk in the visa hall.
- Facilities and conveniences in the waiting areas have been improved considerably.
- Since August 1990, new passports are issued for a validity of ten years, as against five years before.
- Visa fee has been reduced to \$7.00 for U.S. passport holders. No visa fee is charged of senior citizens above 65 years of age.
- Multiple entry visas valid for five years are liberally granted to persons of Indian origin.
- With the exception of duplicate Passports, all other Passport, Consular and Visa services are rendered the same day. The Consulate handles as many as 400 documents every day in a matter of only 4 hours.
- Notices have been placed frequently in "India Abroad" and "News India" explaining briefly our procedures and time schedule for the benefit of members of Indian community (copies attached).
- Appeals have been made in the press for cooperation of the Indian Community in not reporting too many cases of lost passports as it severely strains our Consular services (copies attached).

4. We would welcome any suggestion from you to improve our functioning further.

ఉగాది

11

చైత్ర ప్రభాత పవనాలలో వెలసిందొక పారిజాతం
వెలుగుల పూలు వెలార్చుతూ నిల్చుంది విరి తోటలో
పరిమళాల గుబాళింపులు పరుచుకుంటున్నాయి పరిసరాల్లో
కిసలయాలను కొరుకుతూ కిలకిల్లాడుతున్నాయి శుక పిక శారికలు
చెరకు వింటి విలుకాడు ఏతెంచుతున్నాడు చైత్ర రథారూఢుడై

తలలుపుతూ పులకితాలైన నునులేత రెమ్మలు
తెలుపుతున్నాయి వింటి వేలుపు అగమనానికి హర్షామోదాలు
పూపించెలలో భారంగా నిల్చున్నవి మహేరుహాలు

భాను కిరణ ప్రభాభాసమైన ఈ ఉషస్సు
ఉషోదయంతోనే నిలుస్తే ఎంత బాగుండును?
కానీ-

క్రొవ్వంగా నిష్కణాలను ప్రజ్వలింపజేస్తూ ఏతెంచాడు ఇనుడు
రవి తేజస్సు కోరు ప్రతేక వేదక్కాయి నిశ్చలమైన నా ఆలోచనలు
పుట్టుట గిట్టుట కొరకేనా?

ఈ కాలాంబుధిలో-
చేస్తున్నాడెన్నో చిత్తశుద్ధి లేని బోధలు ప్రతీవాడు

ఓట్ల కోసం పొట్టుపడి నాయకుడయి
ప్రజాసేవకై ప్రభవింపానంటూ- మైకు మత్తులో
చేసే వాగ్దానాలను నీవైనా వినవయ్యా ఓ విభవా!

మతం మత్తులో కొందరూగుతుంటే
మాండ్లకే మత్తులో జోగుతున్న మరి కొందర్ని మాస్తూ
నువ్వు మాత్రం పడకయ్యా ఈ మందుల మత్తులో!

కత్తితో కనుక్కున పొడిచాడు
రివాల్వర్ నూటిగా గురిపెట్టాడు
అబ్బా! నెత్తుటి ఎర్రదనంతో నిండింది రసధుని!
చలి వెలమలకై వేసారే వెరి సాపాతి పిసాసికి
నీవైనా వెలమల తీరం మాపగలవా ఓశుభోచ్చ త్తీ!

శాంతి శాంతంటూ అహ్వనిస్తున్నారు అణుబాంబులను
జనారణ్యాన్ని సైకతారణ్యంగా మార్చే యుద్ధోన్మాదాన్ని
శాంతింప జేస్తారా శుభోచ్చ త్తీ!

వచ్చారు నీ అన్నలు అరవై మంది
వెళ్ళాడు నీ చిన్న అన్న
నైతిక విలువల్ని వ్యత్యస్తం చేసి వెళ్ళారు
మానవతను నీవైనా మన్నిస్తావనీ,
ధర్మదేవతకు ధైర్య స్తోత్రాలిస్తావనే
ఆశలనంతగా పల్లవిస్తున్నాయి మాలో!
జారిపోతున్నాడు ఇనుడు పశ్చిమంగా!
అంతరిస్తున్నాయి సంజ కెంజాయలు!
పున్నమి జాబిల్లి పిలుస్తోంది
స్మృతి మందిరాన గలించాయి వెలుగునీడల వసంతాలెన్నో?
ఎన్నెన్ని ప్రోగుచేసి చెప్పగలను?
అయినా అగమ వసంతానికిదే శుభాహ్వానం!
రమ్ము! రమ్మాయి శుభోచ్చ త్తీ!
జగజ్జన కళ్యాణ గుణ శోభోచ్చ త్తీ!

— వాడ్రేవు రమాదేవి

గమకాలేష పరిశిక్షులను దృష్టిలో ఉంచుకొని కొన్ని
మార్పులతో, ఈ పంతురికి, శుభశాస్త్ర పరిశోధకులకు ప్రార్థనలు
(జి.కె.)

5. For the information of the Indian Community, we must emphasise that the Consulate General of India, New York, is the only office in the world which carries as much rush as of delivering about 300 visas and 100 passports in a matter of just three hours every day. This office also remains open on weekends and holidays from 11 a.m. to 2 p.m. to provide Consular services to the Indian Community in emergencies

6. We forward herewith a few copies of various application forms for our Passport, Visa and Consular services. Instructions for filing these applications are printed on the reverse of the form. We would be happy to provide copies of these forms in bulk, free of cost to any Indian organisation, stores or restaurants on request for liberal distribution to the members of Indian Community. These forms can be freely photocopied, cyclostyled or duplicated in any way by the applicants and are acceptable to us for Consular services.

7. We have no objection to the contents of this letter and/or its enclosures being published in your magazine "Telugu Jyoti", as desired by you.

With regards,

Mr. Kidambi Ragunath,
"Editor",
"Telugu Jyoti",
Piscataway,
New Jersey.

Yours sincerely,

(S.M.TREHAN)

పరిచితం

ఎదురు పడకపోతేనేం?
ముఖ్యతైత సందర్భం కాకపోతేనేం?
జీవితం ప్రాణవాయువై
ఎదాపెదా వీస్తూ వుంటే
పరిమళ సంతకాలి పంపుతూ వుంటే
మనిషిని చూసినట్లే వుంటుంది
సరిచయమైనట్లే వుంటుంది
జీవితం చావని పాట అయినప్పుడు
నాటి నాలుగానే మొలకతై అక్షరమైనప్పుడు
సునిశితంగా సున్నితంగా
గుండె తోతట్టు పారల్లి తాకే చిత్రమైనప్పుడు
స్వప్నంగా ఉదయపు నిజాయితీలా జాలువారే
సజీవ భావనా సంగీతమైనప్పుడు
ప్రత్యేకంగా మనిషి పరిచయమందుకు?

— దర్భశయనం శ్రీనివాసాచార్య

కళాసృష్టిధరలు

నెక్:	
* విజయవాడ	70-00
* గోదావరి	70-00
* విశాఖపట్నం	72-00
* హైదరాబాద్	70
ఎపెక్:	
* డిస్కెటర్	70-00
* రేడి	72-00
* డిస్ రేడి	72-00
* కేజెస్	70-50

మెండి-బంగారం

బొంబాయి	ప్రారంభం	ముగింపు
బంగారం (10 గ్రా)	3740	3763
స్టాండర్డ్ మింట్	3428	3449
వెండి కిలో (999)	6845	6823

మద్రాసు

స్టాండర్డ్ బంగారం	
(10 గ్రా)	3850
22 క్యారెట్లు (1 గ్రా)	364
వెండి (కిలో)	7070
రిఫైన్ (10 గ్రా)	72-00

విజయవాడ

స్టాండర్డ్ బంగారం 10 గ్రా	3720-00
22 క్యారెట్లు 1 గ్రా	360-00
వెండి కిలో	6900-00

ధరలవరలు

JAN 24, 1991

విజయవాడ మార్కెట్ లో బుధవారం వాడు
వివిధ నిత్యావసర వస్తువుల రిఫైన్ ధరలు

బియ్యం

స్వచ్ఛమసూరి	...	4-50/4-80
సంబద్ధ	...	7-00/7-20
మసూరి	...	6-00/6-20
బంగారుతీగలు	...	7-00

నూనెలు

శనగ నూనె	...	34-50
మప్పులనూనె	...	41-00
కొబ్బరినూనె	...	46-00
వనస్పతి	...	41-00
వనస్పనూనె	...	46-00
రిఫైన్డ్ ఆయిల్	...	45-00

వస్తువులు, ఇతరములు

కందిపప్పు	...	14-30
పచ్చిశనగపప్పు	...	11-00
వేయించిన శనగపప్పు	...	18-00
మినపప్పు	...	11-00
చాయమినపప్పు	...	12-50
పెసరపప్పు	...	11-50
చింతపండు	...	22-00
బెల్లం	...	8-00
పంచదార	...	8-80
ఉల్లిపాయలు	...	8-00
బొంబాయిరవ్వ	...	12-20
గోధుమరవ్వ	...	8-00
ఇళ్లరవ్వ	...	4-80
మైదా	...	6-20
గోధుమపిండి	...	6-50
శనగపిండి	...	12-50
అల్లం	...	12-00
ఎండుమిర్చి	...	22-00
వెల్లుల్లిపాయలు	...	30-00

"శ్రీ అన్నమయ్య" రికార్డింగ్

సముద్రం కంబైన్స్ సంస్థ ప్రముఖ దర్భశయనం
సి.ఎస్.రావు దర్భశయనంలో తాత్కాలిక అన్నమయ్య
చుట్ట చరిత్రను "శ్రీ అన్నమయ్య" పేరిట
చిత్రంగా నిర్మిస్తోంది. ఈ చిత్రానికి సంబంధించిన
పాటల రికార్డింగ్ జనవరి 17వ తేదీ ఉదయం
సంగీతా థియేటర్ లో జరిగింది. పద్మశ్రీ దాక్షర్
మంగళం పల్లి బాలమురళీ కృష్ణ దీనికి సంగీతం సమ
కూర్చుకున్నారు.

"కౌసల్య సుప్రజారామా" అనే శ్లోకం, 'నిమిశో
విగురులధరమున' అనే పాట, 'నిదాసుల భంగము
నిపు చూతువా' అనే మరొక పాట, 'చిలకం కొలికిరా
శృంగార కన్య' అనేపద్యం ఆరోజు స్వీయ సంగీత
పారద్యంలో బాలమురళీ కృష్ణ గానం చేశారు.

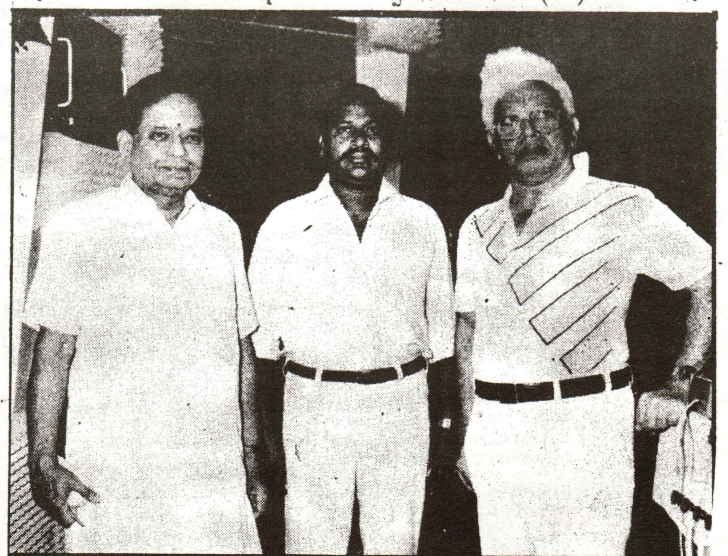
ఫిబ్రవరి 21వ తేదీ మూవీంగ్ ప్రారంభించి

రెండు షెడ్యూల్స్ లో పూర్తి చేస్తామని, పాట కొత్త
నటీనటుల మేలు కలుపుకగా ఇది రూపొందుతుంది
నిర్మాత తెలిపారు.

ఈ ఆధ్యాత్మిక చిత్రానికి మంగళం పల్లి బాల

చిత్రసీమ

మురళీ కృష్ణ, భట్టాచార్య, పి.భాస్కర రావు, వెంకటా
రవి, దిలీప్ సింగ్, రాజా, సాయికృష్ణ, గోపి, సాంకే
తికళాకారు నిర్వహిస్తున్నారు. నిర్మాణ నిర్వహణ శ్రీ
కృష్ణ, ఎగ్జిక్యూటివ్ ప్రొడ్యూసర్ ఎస్.చైతన్య రాజ్,
నిర్మాత సముద్రం, జయరాజ్. ప్రొడ్యూసర్, దర్భ
కర్త సి.ఎస్.రావు, బి.ఎ.ఎల్.

శ్రీ అన్నమయ్య పాట రికార్డింగ్ సందర్భంగా శ్రీ బాల మురళీకృష్ణ,
సముద్రం, సి.ఎస్.రావు

NOTICE

CONSULATE GENERAL OF INDIA

NEW YORK

THE FOLLOWING TIME SCHEDULE IS OBSERVED BY THE CONSULATE GENERAL OF INDIA, NEW YORK, FOR VARIOUS CONSULAR SERVICES.

A-PASSPORT AND CONSULAR SERVICES

- ★ APPLICATIONS FOR FRESH AND DUPLICATE PASSPORTS, RENEWALS AND OTHER SERVICES ARE RECEIVED BETWEEN 0930 HRS AND 1100 HRS ON ANY WORKING DAY. HOWEVER, ONE COUNTER REMAINS OPEN UPTO 1300 HRS. SHARP. APPLICANTS ARE REQUESTED TO COME EARLY FOR PASSPORT/VISA SERVICES IN ORDER TO AVOID DISAPPOINTMENT ON CLOSURE OF THREE COUNTERS AT 1100 HRS AND EMERGENCY COUNTER AT 1300 HRS SHARP.
- ★ FRESH PASSPORTS ARE DELIVERED BETWEEN 1600 HRS AND 1715 HRS IN 7 DAYS OF RECEIPT OF APPLICATIONS.
- ★ PASSPORTS SUBMITTED FOR OTHER SERVICES, SUCH AS RENEWALS, ETC. ARE DELIVERED THE SAME DAY BETWEEN 1600 HRS AND 1715 HRS IF RECEIVED BEFORE 1100 HRS. OTHERWISE THEY ARE DELIVERED THE NEXT DAY BETWEEN 1600 HRS AND 1715 HRS.
- ★ IN CASE OF EMERGENCIES, SUCH AS SERIOUS ILLNESS OR DEATH, ETC. IN THE FAMILY, THE REQUIRED SERVICE IS RENDERED THE SAME DAY. THE PASSPORT IS DELIVERED AT THE TIME INDICATED BY THE COUNTER CLERK. SIMILARLY, EMERGENCY SERVICES ARE PROVIDED ON SATURDAYS, SUNDAYS AND HOLIDAYS BETWEEN 1100 HRS AND 1400 HRS. AN ADDITIONAL CHARGE OF \$30.00 PER PASSPORT IS LEVIED BY WAY OF EMERGENCY FEE.
- ★ DOCUMENTS FOR CONSULAR SERVICES ARE RECEIVED BETWEEN 0930 HRS AND 1300 HRS ON A WORKING DAY AND DELIVERED THE SAME DAY AT THE TIME INDICATED BY THE COUNTER CLERK.
- ★ APPLICATION FORMS FOR PASSPORTS, VISA AND MISCELLANEOUS SERVICES ARE AVAILABLE AT THE INFORMATION DESK OF PASSPORT/VISA HALL. FORMS CAN ALSO BE MAILED ON REQUEST, FREE OF COST. OUR FORMS DUPLICATED BY OTHERS ARE ALSO ACCEPTED. INCOMPLETE APPLICATIONS RECEIVED WITHOUT PHOTOGRAPHS, FEE OR SUPPORTING DOCUMENTS CANNOT BE PROCESSED AND RESULT IN DELAY IN PROVIDING THE REQUISITE SERVICES.
- ★ THE FOLLOWING FEES ARE CHARGED FOR VARIOUS PASSPORT AND CONSULAR SERVICES:

★ ATTESTATION PER DOCUMENT	\$ 7.00
NEW PASSPORT, RENEWALS, DUPLICATE PASSPORTS	\$ 6.00
CHANGE OF NAME, EMIGRATION CLEARANCE, PASSPORT ENDORSEMENT, SPONSORSHIP	\$ 4.00
ADDITIONAL PAGES	\$ 3.00
BIRTH CERTIFICATE/REGISTRATION, NATIONALITY CERTIFICATE, MARRIAGE CERTIFICATE	\$ 2.00
LIFE CERTIFICATE	\$ 1.00
NOTE VERBALE	\$10.00
TELEX CHARGES	\$20.00
ADDITIONAL FEES FOR EMERGENCY SERVICES	\$30.00
- ★ APPLICANTS ARE REQUESTED TO TENDER EXACT AMOUNT. THEY MUST COLLECT RECEIPT AND BALANCE AND PRESERVE RECEIPT FOR COLLECTION OF DOCUMENTS.
- ★ NEW PASSPORTS ARE ISSUED WITH A FULL VALIDITY OF TEN YEARS. PASSPORTS ISSUED BEFORE 16TH AUGUST 1990 ARE RENEWED FOR 5 YEARS AFTER EXPIRY OF THEIR INITIAL VALIDITY.
- ★ DUPLICATE PASSPORTS CAN BE ISSUED ONLY AFTER VERIFICATION OF PARTICULARS AND COMPLETION OF ENQUIRIES WITH CONCERNED AUTHORITIES IN INDIA AND PREVIOUS PASSPORT ISSUING AUTHORITIES. IT NORMALLY TAKES THREE TO SIX MONTHS TO ISSUE A DUPLICATE PASSPORT. APPLICANTS SHOULD DESIST FROM MAKING TELEPHONIC OR WRITTEN ENQUIRIES EARLIER THAN THREE MONTHS FROM THE DATE OF APPLICATION.
- ★ PASSPORT FACILITIES CAN BE DENIED ON GROUNDS OF SUPPRESSION OF FACTUAL INFORMATION, SUBMISSION OF FALSE PARTICULARS AND WILFUL DAMAGE/LOSS OF PASSPORT. HABITUAL LOSERS OF PASSPORTS WILL NOT BE ISSUED ANY DUPLICATE PASSPORTS.

- ★ FACTUAL CHANGES IN PASSPORT, LIKE DATE OF BIRTH ETC. CAN BE CARRIED OUT ONLY ON VERIFICATION FROM THE CONCERNED AUTHORITIES. SUCH REQUESTS ARE, THEREFORE, NOT ENTERTAINED AS A MATTER OF COURSE.

- ★ MAKING CHANGES IN THE PASSPORT BY THE APPLICANT HIMSELF IS AGAINST REGULATIONS AND WILL RESULT IN DENIAL OF PASSPORT FACILITIES, IN FUTURE.

B-VISA SERVICES

- ★ APPLICATIONS ARE RECEIVED BETWEEN 0930 HRS AND 11 HRS ON A WORKING DAY AND PASSPORTS DELIVERED THE SAME DAY BETWEEN 1600 HRS AND 1715 HRS.
- ★ APPLICATIONS CAN ALSO BE DEPOSITED BETWEEN 1100 HRS AND 1300 HRS ON ANY WORKING DAY BUT IN THAT CASE PASSPORTS CAN BE COLLECTED THE NEXT DAY BETWEEN 1600 HRS AND 1715 HRS.
- ★ IN CASE OF EMERGENCIES, SUCH AS SERIOUS ILLNESS, DEATH ETC. IN THE FAMILY, VISAS ARE GIVEN PROMPTLY AT THE TIME INDICATED BY THE COUNTER CLERK. THERE IS A SEPARATE COUNTER SPECIFICALLY DESIGNATED FOR EMERGENCY SERVICES. SIMILARLY, EMERGENCY SERVICES ARE PROVIDED ON SATURDAYS, SUNDAYS, AND CLOSED HOLIDAYS BETWEEN 1100 HRS AND 1400 HRS. AN ADDITIONAL CHARGE OF \$30.00 PER PASSPORT IS LEVIED AS EMERGENCY FEE.
- ★ THE FOLLOWING VISA FEE IS CHARGED:

U.S.A.	\$ 7.00
U.K.	\$14.00
CANADA	
- TRANSIT	\$ 2.00
SINGLE/MULTIPLE	\$ 4.00
LONG-TERM	\$33.00
TELEX CHARGES	\$20.00
ADDITIONAL FEE FOR EMERGENCY SERVICE	\$30.00
- ★ APPLICANTS ARE REQUESTED TO TENDER EXACT AMOUNT. THEY MUST COLLECT RECEIPT AND BALANCE AND PRESERVE RECEIPT FOR COLLECTION OF PASSPORTS.
- ★ FOREIGNERS OF INDIAN ORIGIN (BARRING SOME EXCEPTIONS) MAY APPLY FOR LONG TERM VISAS VALID FOR FIVE YEARS WITH MULTIPLE ENTRY FACILITY FOR SETTING UP BUSINESS/INDUSTRY OR SOCIAL VISITS OR STUDIES. FOREIGNERS (OTHER THAN THOSE OF INDIAN ORIGIN) VISITING INDIA FOR BUSINESS, FOR ESTABLISHING PLANTS, OR FOR STUDIES MAY ALSO APPLY FOR VISAS VALID FOR FIVE YEARS WITH MULTIPLE ENTRY FACILITY. STAY IN INDIA IN THEIR CASES WILL, HOWEVER, NOT EXCEED 6 MONTHS DURING EACH VISIT.

HOLIDAYS

THE CONSULATE WILL OBSERVE THE FOLLOWING HOLIDAYS DURING THE YEAR 1991.

1. NEW YEAR'S DAY	1ST JANUARY	TUESDAY
2. REPUBLIC DAY	26TH JANUARY	SATURDAY
3. MAHAVIR JAYANTI	28TH MARCH	THURSDAY
4. GOOD FRIDAY	29TH MARCH	FRIDAY
5. IDU'L FITR	17TH APRIL	WEDNESDAY
6. MEMORIAL DAY	27TH MAY	MONDAY
7. BUDHA PURNIMA	28TH MAY	TUESDAY
8. IDU'L ZUHA (BAKRID)	23RD JUNE	SUNDAY
9. AMERICAN INDEPENDENCE DAY	4TH JULY	THURSDAY
10. MUHARRAM	23RD JULY	TUESDAY
11. INDEPENDENCE DAY	15TH AUGUST	THURSDAY
12. MAHATMA GANDHI'S BIRTHDAY	2ND OCTOBER	WEDNESDAY
13. DUSSEHRA (VIJAY DASHAMI)	17TH OCTOBER	THURSDAY
14. DIWALI (DEEPAVALI)	5TH NOVEMBER	TUESDAY
15. GURU NANAK'S BIRTHDAY	21ST NOVEMBER	THURSDAY
16. CHRISTMAS DAY	25TH DECEMBER	WEDNESDAY

T. RAPOOR, M.D.

Diplomate American Board of Pediatrics

PEDIATRICS & ADOLESCENT MEDICINE

(201) 238-6982

By Appointment

Parlin Center

777 Washington Rd.
Parlin, NJ 08859

Livingston Pediatrics

(Limited to infants; children & adolescents)

RAMALAKSHMI YERRAMILLI M.D.

VISIT OUR NEW OFFICE IN EAST BRUNSWICK, NJ

BY APPOINTMENT

345 LIVINGSTON AVE.
NEW BRUNSWICK
NJ 08901

(201) 246-7171

85 BRUNSWICK WOOD DR.
EAST BRUNSWICK
NJ 08816

(201) 238-6644

WEEKEND AND EVENING HOURS AVAILABLE

LAKSHMI PALACE

HOUSE OF QUALITY PRODUCTS
103 ROUTE 46 WEST, FAIRFIELD, NJ 07006
NEAR THE PARKING LOT OF DISCOUNT LIQUOR

- ★ SAREES
- ★ GROCERIES
- ★ COSTUME JEWELRY &
SEMI-PRECIOUS STONES
- ★ 110 / 220 VOLTS SMALL APPLIANCES

VIDEO MOVIE RENTAL IN HINDI, TELUGU,
TAMIL, MALAYALAM, KANNADA, PUNJABI,
GUJRATI & BENGALI

VIDEO RENTAL OF MOVIES BY MAIL

24 kt GOLD BARS, BANGLES, COINS & CHAINS

STORE HOURS: WEEKDAYS 5 - 8 P.M., SAT. 12 - 6 P.M.

SUN. 12 - 5 P.M.

(201) 227-3564

KAMALA ENTERPRISES INDIAN GROCERY STORE

(ROUTE 27)
251 FRENCH STREET
NEW BRUNSWICK, N.J.
08901

(201) 246-8262

Y.S. MURTHY

*Full line of Indo-Pak & West Indies Grocer
*Jewelry (Semi-Precious Stones, Crystals etc
*Sarees, *Video Movies, Telugu, Tamil, Hindi
Malayalam, English - Rent from \$1.00 a day
*Fresh Vegetables every week including

\$\$ CHECK SALE PRICES ON SELECTED ITEMS \$\$

OPEN SEVEN DAYS A WEEK

RAIN OR SHINE

STORE HOURS:

8:00 A.M. TO 8:30 P.M.

సంత

సమయం 8 గంటలు దాటింది.

టిఫిన్ చేసి అప్పడే అలా వీధిలోకి తొంగిచూశా. మామూలుగా సంచారం ఎక్కువలేని వీధి మది. కానీ ఈ రోజు బుట్టలు నెత్తిన పెట్టుకుని వెళ్తున్న వాళ్ళతో, తోపుడు బళ్ళతో కాస్త రద్దీగా కనిపించింది.

ఇంతలోనే దగ్గర్లోని టూరింగ్ టాకీస్ నుంచి జోరుగా పాటలు వినిపించాయి. అప్పుడు గుర్తొచ్చింది నాకు ఈ రోజు సోమవారమని.

ప్రతి సోమవారం ఈ చిన్న ఊర్లో సంత జరుగు తుంది. ఊరివాళ్ళూ, ఊరి చుట్టుపక్కల వున్న చిన్న చిన్న పల్లెలవాళ్ళూ వారానికి సరిపడ్డ కూరగాయల్నీ, ఇంట్లోకి కావల్సిన వస్తువుల్నీ సంతోరోజే కొంటారు. సంతకొచ్చే జనాన్ని ఆకర్షించడానికి ఉదయం తొమ్మిది గంటల నుంచి టూరింగ్ టాకీస్‌తో సినిమా వేస్తుం టారు. చుట్టుపక్కల ఊర్లవాళ్ళు సంత చేసుకుని సినిమా చూసుకుని వెళ్తుంటారు.

గబగబా వంట పని పూర్తిచేసి సంతకెళ్ళాలో అను కుంటున్నా. మామూలుగా ఈ సంత పని నేనూ, మా ఇంటి ప్రక్కనున్న బ్యాంక్ ఆఫీసర్‌గారి భార్య కలిసి చేస్తుంటాం. స్టామిడికి కుక్కరెక్కించా. ఇంతలో—

“ఏనండీ సంతకెళ్ళామ” అంటూ ఆఫీసర్‌గారి భార్య రెండు బాస్కెట్లు పట్టుకుని వచ్చేశారు.

“ఇంకా వంట కాలేదు” అన్నా.

“పదవుతోంది అతా, ఇప్పుడైతే కూరగాయలన్నీ తాజాగా వుంటాయి. నేను కూడా ఇంకా వంట చెయ్యలేదు” అన్నారు.

“సరే”నని ఓ పది నిమిషాల్లో కుక్కర్ దింపి బయలుదేరా.

సంతలో దారిపాడుగునా రెండు వైపులా పెద్ద పెద్ద గంపల్లో కూరగాయలూ, ఆకుకూరలూ పెట్టుకుని కూర్చున్నారు అమ్మేవాళ్ళు.

అప్పటికి ఎక్కువ రద్దీ లేదు. మెల్లగా బేరం చేస్తూ కావాల్సినవి కొంటూ ముందుకెళ్ళున్నారు.

ఒకవోల ఓ పదేళ్ళ పాప చింపిరి జాబ్బుతో, మాసిన

బట్టల్లో వుంది. ఆ పిల్ల ముందు ఓ గంప నిండా ఆకు కూరలూ, మరో గంపలో లేత చిక్కుడు కాయలూ వున్నాయ్.

“మెంతకూర ఎల్లా?” అన్నా.

“అర్ధరూపాయమ్మా” అంది.

నేనొక కట్ట తీసుకోవాలనుకుంటుండగా, “ఇంత

చిన్న కట్ట అర్ధరూపాయ! పావలా కియ్యి” అంది ఆఫీసర్‌గారి భార్య.

“గిట్టదమ్మా” అంది ఆ పిల్ల.

40 పైసలకు బేరమాడి రెండు కట్టలు కొన్నాం.

అలాగే చుక్క కూర, కొత్తిమీర కొన్నాం.

చిక్కుడు కాయలు కిలో మూడు రూపాయలకు బేరమాడి, నేనొక అరకిలో, అవిడొక కిలో కొన్నాం. గిసి గిసి బేరం చేసి, ఆ పిల్లను నానా ఇబ్బంది పెట్టింది ఆమె.

యమ్మ. అన్నమ్మార్లు

“ఏంది ఈ రాళ్ళూ, తూకం సరిగా లేదు” అంటూ కాస్తేపు గొడవ చేసింది.

మొత్తం 7 రూపాయల 30 పైసలైంది. నేను డబ్బువ్వబోయా. “నేనిస్తానంటూ ఆవిడ పర్చు తీసింది.

నేను పండ్లు కొనబోయాను.

ఇంతలో ఓ నలుగురు ఆడవాళ్ళు ఆ పాప దగ్గరకొచ్చి బేరం మొదలెట్టారు. ఆ పాప వాళ్ళ బేరసారాలలో పడిపోయింది. ఆఫీసర్‌గారి భార్య కనిపించిన మేనేజర్ గారి భార్యతో కబుర్లలో పడ్డారు.

ఆ తర్వాత ముగ్గురం కలిసి మూల్గాడుతూ వచ్చేశాం. ఎవరిళ్ళకు వాళ్ళెల్లిపోయాం.

సాయంత్రం నాలుగంటలకి పక్కంటే కెళ్ళాను. ఆవిడ ఎందుకో బాగా దీప్తపట్టున్నారు.

ఏమిటిలా వున్నారని అడిగాను.

“నా పర్చు ఎక్కడో పారేసుకున్నాను అతా! అందులో మా అమ్మాయికి ఎం.ఓ. చేయడానికని 500 వుంచాను. రాత్రి చెవి వెప్పగా అవిపిస్తే నా కమ్మలు కూడా తీసి అందులోనే వుంచాను. బీరువా తాళాలూ అందులోనే వున్నాయి. ఎక్కడేసుకున్నానో! సంతలో మేనేజర్‌గారి భార్యతో మూల్గాడుతూ బాస్కెట్లో వేసుకున్నా. ఇంటికొచ్చి చూస్తే లేదు...! మధ్యాహ్నం మీ అన్నగారు వచ్చినప్పుడు చెప్తే నా

నిర్లక్ష్యానికి చీవాట్లేసి వెళ్ళారు” అంటూ విద్వేశారు.

పాపం ఆవిడ మధ్యాహ్నం భోజనం కూడా చేసినట్టు లేదు. నేనే కాస్త చొరవ చేసుకుని వెళ్ళి కాఫీ చేసిచ్చాను.

ఇద్దరం ఇంకా పోయిన పర్చును గురించి మూల్గాడు కుంటున్నాం. ఇంతలో—

“అమ్మయ్యా! అమ్మయ్యా” అనడం వినిపించింది.

“ఎవరో చూసాస్తా”నని ఆవిడ లేచి వెళ్ళారు. ఆవిడ వెనకాలే నేనూ వెళ్ళాను.

సంతలో కూరంమ్మే ఆ పిల్ల ఖాళీ బుట్ట చంకలో పెట్టుకుని నిలుచుంది. కళ్ళు తుడుచుకుంటూ ముక్కు ఎగబీలుస్తోంది, అప్పడే దెబ్బలు తినివచ్చినట్టు.

“ఏమిటే!” అంది ఆవిడ కొంచెం కోపంగా, చిరాగ్గా.

“పొద్దుటేక కూరలు కొని డబ్బువ్వలేదమ్మా! డబ్బు తక్కువైందని మా అయ్య కొట్టిండు” అంది.

“సరేలే, ఇస్తా. మాటల్లో మరచిపోయి వచ్చేశాను. ఇంతకీ మా ఇల్లు ఎలా కనుక్కున్నావ్?” అనడిగిం దావిడ.

“మా అయ్య రిక్తా లాగుతాడు. మీ బ్యాంకి వోళ్ళే అప్పిచ్చినారంట. సారేని చూసినా. మీ ఇల్లు తెలుసు” అంది. మళ్ళీ ఓ క్షణంలో గంపలోని పర్చు తీసి “ఇది మీదే గదమ్మా... మీరు మూల్గాడుతూ బుట్టలో ఏసుకోబోయి కిందేసుకున్నారు. నేనే తీసి పెట్టాను” అని అందించింది. మేము ఆ చింపిరి జాబ్బు పిల్లకేసి చూస్తూ మూల్గాడలేకపోయాము.

ఆఫీసర్‌గారి భార్య పది రూపాయలవ్వబోతే “చిల్లర లేదమ్మా! 7 రూపాయల 30 పైసలియ్యండి” అంది.

నిజాయితీకి ప్రతిరూపంగా కనిపించే ఆ పిల్లకు చిల్లరిచ్చేశాం, ఏమీ ఇవ్వలేక!

విలువలు

అనినీతివరుడు అన్యడు

తులసివనంలో గంజాయిమొక్క!

తులసిని నమ్ముకుంటే

నోట్స్ దుమ్మేసిని

దవో మారో దవో అంటూ

గంజాయినెందరో

గర్వంగా అమ్ముతుంటే

నీలివరుడు యిప్పుడు

గంజాయివనంలో తులసి మొక్క!

— పిప్పళ్ళ సూర్య సదాశివావు

కూడా నం దనాకే తెలుపురంగు పుణము తున్న యీ కాంత్, పిలిచుచు నడిపిదిలో చేతనా వాడిలా తలొంతుకుంటున్న నమ యంతో, అవిపితికి ప్రజాపికం నిరాశనం వడుతుందని తెల్సే- బోర్డు కట్టాడు కాకేళ్ళ రావు.

కంవ యింటి అండ్ కాంటర్ కంవ యింటి కంపెనీకి [కం. కం. కం.] వెళ్ళకూడ అన్నాడు.

"కావలెను! కావలెను! కావలెను! అన్ని భావనలందు కంవ యింటి రాయుటకు అనుభవజ్ఞులయిన రైటర్లు కావలెను,

రిటరైస్ అయి వచ్చులో వున్న తక్కువైనది పెళ్ళాన్ని, సంపుతో పిల్ల పుట్టగా పుంటున్నాయని పిల్లల్ని వేధించుకుంటే నలుగురు, గొణుగురు ముసలల్లోకు నరికొత్త పుట్టగావకాములు!

కోడిగుడ్డుకు పెంట్లుకలు పీకేనాళకు పెన్సిల్ అపరు, త్వరపడండి" అని సేవర్ ప్రకటన లిప్సించాడు.

"అనామకలు వాయకులు కావాంనా- ఉద్వేగంలో దివరినైనా లేనేయాలన్నా, యింకా ఏమి చెప్పాలి-

"పెళ్ళిళ్ళ చేయాలన్నా, పెళ్ళిళ్ళ చెడాలన్నా- మా కం. కం. కం. కు నున్నారం" అని కరవలాయ విరివిగా వంచిపెట్టాడు.

రైల్వే స్టాల్ పాంపిడ, శృణావాలికం మీద పూచీకత్తుగా అవ్వరిచ్చే ఒక బాంక్ మేనేజర్ని బెదిరించి అన్న పంపాదింది కంవ యింటి అఫీసు అందంగా అమర్చుకున్నాడు కామేశం.

అఫీసు పనిచేయడం ప్రారంభించిన ఒక వెంట్ పుల్ నే కం. కం. కం. కంపెనీని అభినందిస్తూ పోస్టాఫీసహాభిమానులు, బాధితులు పుర్రలలు గుప్పించేసారు.

అనుమానాలాన యిలా అంటున్నారు -

"బోగందాలి అంకంకంకుని ఐదుట నిలబడదని దా పెళ్ళానికి రోజూ అఫీసు నుంచి వస్తూ చెప్పేవాణ్ణి. నా మాజిను చెడదని చెప్పేవాను. ఇంకా ఏమైనా అంటే "వస్తుమూనించండి. రేపన్నో కిరోపీ దొరకడంలేదని యివాళ్ళూ అగు తున్నాను. లేకపోతే దివ్యుడో విప్లవంతు కుండును. నేను నివ్వలాంటిదాన్ని తెల్సా" అని బెదిరించేది. నేను భయపడి కంవ యింటి కంపెనీకి వరుగెత్తా. దివరింటి కాలేజీ కు, రాళ్ళతో నా పెళ్ళానికి సంబంధం అంటుగడుతూ కం.కం.కం.కంపెనీవారు, ఒక కంవ యింటి వాపేరుమీద రాసినదానిని. అదే అయ్యుడంగా నా పెళ్ళాన్ని దార్జికి తివ్వ కున్నాను. ఇప్పుడు నే నొచ్చి గంటకు పెగ తలపులు బాదితనాని తలపులు తియడ మా ఆనంద."

అనుమానవరి యలా అంటున్నారు-

"మా ఆయన అఫీసు వదిలిన అయిదారు

గంటలవరకు యింటికి వచ్చేవాళ్ళ కాదు. లేటెందుకయిందని రెట్టిపే రంకుమొగుడు ఫిసరు వదిలేవాడు కాదని దొంకలిరుగుడు మాధానాథాచ్యాయ. అందుకే మా దారికి తిరుకుండా కంవ యింటి కంపెనీకి వెళ్ళి, రాళ్ళ మా ఆయనకు, అఫీసులో లేజీ టైపిస్టుకి లేనిసాని సంబంధం అంటు గడుతూ ఓ ఉత్తరం వా పేర వడేసాడు. అంగే అఫీసు వదిలిన అరంటలోగా ధర్మ వా సాదాం ముందు రోజు వాయున్నాడు."

ఇప్పుడు అనుమానవరి, అనుమానాలాన యిద్దరూ శర్మ యిలా అంటున్నారు -

"ఇప్పుడు మా పంపారం కంవ యింటి, లేని పంపారం నే మిగ్గరం మా కిచ్చుడు. కంవ యింటి కంపెనీకి కృతజ్ఞతల!"

* * *

ఒక్క... ఒక్క... ఒక్క

తంపు వచ్చుడు

అఫీసు పనేసారు.. వాళ్ళే ఇన్ కంటాక్ట్ వారు... ఎక్స్ యజ వాళ్ళూ చుంటూడు. వరుగెత్తుకు వరి తలపు తీసింది కోమలి ఎదురుగా మొహం వేరడేకుకొచ్చిందర్థ. దిగాయింది "మీరా?" అంది కోమలి.

[సాదారణ పుస్తకంలూవెరి మంచాని కడం పడ్డారు మా డ్రైం జీతం కవరుతో పెకలరి యచ్చిన మెమో మరసాని చదవు కున్నాడు.

"మీ చేతులు యీ కంపెనీకి వరింకనన నరం" అన ముచటగా ఇంగ్లీషులో పేంటలా టైపయి వుంది! అఫీసులో ఆ రోజు జరిగిందంతా పీడకంతా వుంది పసాద రావుకి

"ఇవన్నీ ఏమిదొచ్చిన కంవ యింటి?" అడిగాడు కోత, డైరెక్టరు.

"అవును సీర్! అన్నాడు కాంకెగరేస్తూ, ప్రసాదరావు కొంచెం డైర్యం తెచ్చుకుని.

"నా ముందుట్టో పున్నాయన మమ్మ తిన్న పామండి నేను వచ్చి పంపర్చరమైనా కాకముందే..."

"ఎన్ని కంవ యింటి... రియల్స్ యు ఆర్ వెరి - క్లీన్" అని పూర్తి చేసాడు కోత డైరెక్టరు కాని దిరిసినాతో ఒక్కొక్క కంవ యింటిలోని పాయింటును అండర్ లైన్ చేస్తుంటే గతుక్కుమన్నాడు ప్రసాద రావు.

'పూర్వమున్న డైరెక్టరు పంపా మీద, ప్రమాదన్ కోసం సాంక ఖర్చుల మీద తనే రాయించుకున్న కంవ యింటి వన్నీ' అని విజం చెప్పానిపించింది ప్రసాదరావుకి.

అవకాశం యిచ్చకుండా "యూ కెన్ గో"

అన్నాడు కోత, డైరెక్టరు. అరంటలో వచ్చింది పెకలరి. మూడ్పెర్ల జీతంతో పాటు గ్రీముఖం అందించింది.

ఏప్రివాడిలా గదిలో అటూ యిటూ తవాడుతున్న ప్రసాదరావుకి ఒకటికొంచె

మాస్, తినింటి చట్టు ముట్టు, తున్న పోలీసులు కనిపించారు రెండు జీ పు ర్, దిగిన అఫీసుల్నా కనిపించారు - మెరుపు లంటి ఆలోచన.

చెడ మాట్లాడుతో దాంక్ వలతా, రహస్యంగా దిందరి దగ్గర్ డబ్బు దాచిన వివరాలు, విలువైన వగిర్లు వుంచి కిందకు జారబడివాడు. దీరువారో పున్న వందకటమ లాన్ బీల్ కి తీసుకెళ్ళి పిళు పోసి కొట్టేసాడు.

"ఏమండయ్. వచ్చేసారు ... వాళ్ళ వచ్చేసారు ..." నంతవంతో గంతులేసు కుంటూ వచ్చింది కోమలి

"ఏవరూ?" అన్నాడు ప్రసాదరావు చిరాగ్, కోపంగా.

"ఇంకెవరూ? వాళ్ళే.. వాళ్ళే అండి... ఇన్ కంటాక్ట్ వాళ్ళు, పెంటర్ ఎక్స్ యజ వాళ్ళు కూడా వచ్చారట - ఐదుట మన సూట్లను వడుచడట. వాళ్ళు చాలా దుంచి వాళ్ళండి. ఆ సూట్లను లో పున్నవన్నీ మనచేసి రాసిపే మక కిచ్చేసా రండి. వాళ్ళు చాలా మంచి వాళ్ళండి... నా కురి మంద, మీ రింట్ నే ఉన్నార మమ్మల్ని తీసుకొస్తానని వాళ్ళతో చెప్పి పోతో కలుషేసు కుంటూ కూర్చున్నాను. మీరు వాళ్ళతో మాట్లాడుతూ వుండండి. కాఫీలు పంపిస్తాను..." అని మొగుడేమి చెపుతున్నాడో దివిపించుకోకుండా పాదపుడిగా వెళ్ళిపోయింది కోమలి.

హోల్స్ కి వీరాగో వచ్చాడు ప్రసాదరావు.

సెర్వ వారంటు చూపించి యిల్లంతా పోరా చేతుడం ప్రారంభించారు వచ్చినవాళ్ళూ, అందరికీ పోస్టు గుప్పించింది కోమలి.

"ఏయ్ నుజీ!

మనా సోజ కొట్టేపు కడంటే: మా యింటికి ఇన్ కంటాక్ట్ వాళ్ళు వచ్చారు తెల్సా? సరి చెప్తా ఆరా తీసేస్తున్నాడు. చెప్పలేక చను న్నాననుకో."

"చాలా మనీరా!

పెంటర్ ఎక్స్ యజ వాళ్ళు మా యిల్లు పోరా చేస్తున్నారే. ఏంత బంగారం వంటిపిడ దిగేనుకుని వడవగలనే మరి. బంగారం కణికలు ముద్దలు ముద్దలుగా వుండేసాను. అవన్నీ సీల్ చేసేస్తున్నారే!"

కోమలి మనస్సు పంతవంతో గంతులు చేసుంది. ఇకముందు లేజీన్ క్లబ్ లో అందరూ తనని ఆరాధనగా చూస్తారు. అరి మర్యాదలు... పూం మాలలు... స్పేసారు రాళ్ళ ముద్దుల వర్షం...

ఈ ఇన్ కంటాక్ట్ దాడితో తన కిప్పుడు సోవర్ స్టేట్స్ పెరిగిపోతుంది.

దిక్కడివక్కడ నీలు పేసి, కొన్నిటిని పీక్ చేసి, దివ్య వలతం మీద సంతకాలు చేయించుకుని వెళ్ళి పోయాడు వచ్చిన

పోసు మోగింది: "మెడనో!

చూపారా మన కంవ యింటి మహిమ. మీ యింటి మీద దాడి చెయ్యం సేవర్ చేయించ మంబారా?" కంవ యింటిల్లరావు.

"సేవర్ చేయిస్తారా ఒక్కనిమిషం మా గ్రేవారిలో మాట్లాడుతా... ఏంతయినా మీరు చేసిన పాపం ఈ జన్మలో మర్చిపోలేను కంవ యింటి కామేశ్వరన్ గారూ!"

చెన చెల్ల ముంది కోమలికి.

"ఏందుక్కొట్టారు వమ్మ మీరు; మీ అఫీసులో హోదా పెరగడాన్ని మీరు రాయంచుకోలేదా? అలానే లేజీన్ క్లబ్ లో నా హోదా పెరగడాన్ని నేను రాయంచు కున్నాను. కంవ యింటి. ధారత నారి ధర్మ అడుగు జాడల్లో వడవటం తప్పా?

ఈ నాటిలో పెరిగిన మన హోదాకి వరువుకి కారణం కంవ యింటి కంపెనీ కామేశ్వర రావు గారే. ఆయన మన పాటిట డ్రైవం అంటి... దింతయినా మనిద్దర్ని కలిపారండి..."

"నాకు నీ లాంటిదాన్ని కలు తెల్పాడు కాబట్టే వాణ్ణి క్షమించాలి కాద నేనా డో తియ్యాలి" అని నల్ల వలు వలు కొడుకుతూ "వాడు డ్రైవం కాదే, మన పాటిట డ్రైవం" అంటూ కోరి సారా తాగివెట్టు గంతులు వేస్తున్నాడు ప్రసాదరావు.

అన్నడే వచ్చింది రత్తి.

అత మీద కోపం దుర్త మీద చూపించి వట్టు రత్తి మీద విరుచుకు పడింది కోమలి.

"ఏమిట రోజ రోజుకి పాయం తప్పుట పనిలోకి రావడానికి అలస్యమై పోతుంది. ఒళ్ళు పొగరెక్కుతుండా రావగదూ" అని కమ్మ మంది.

"పొద్దుటేం అదెమ్మ యిల్లు పోలికెళ్ళ అనుమానంతో సోదా సేతే మొగుడూ పెళ్ళాడు మద్దానానికెళ్ళా పు రే ను కు ని పచ్చిపోవారు ... మనా అభిమాన పోళ్ళు ... ఇంత ఐదుకూ బతికే యివ్వార్లకి పోలిసాడి సోదావా అని కుత కుతలాడి పోవారు, పేదలు తీసేసుకున్నారు. కానా మంచోళ్ళు ... ఆ పీనుగులు విల్లేవరకూ మా పేట్లో దినరూ వచ్చి మంచిపిళ్ళ కూడా ముట్టేచేదు. అంతా అయినాక అయ్యకు వంట సేసి వచ్చేసా. రేటై చేసాది... అంతేటై చేసాది..."

అహి: అవలు ఏటై చేసాది ... ఏటమోమీ యిల్లు కాకపోతే రెక్కలు ముక్కులు సేసుకున్నోళ్ళకు మరో యిల్లు... నోటికొచ్చి వట్టు కూపెల్తన్నారేలే?" అని నీడిసింది.

రత్తి మాటల విమరు కంటే -

దివీరినమాటలే ఈటెల్లా గుచ్చుకున్నాయి ఆ దంపరు రిద్దరికీ!

తెలుగువారికి ప్రత్యేక వసతులతో తెలుగు వ్యవహారం

TASNEEM, M.D.,

PEDIATRICS

Infants, Children and Adolescents

Office Hours By Appointment

**136-30 Sanford Avenue, Suite B
Flushing, NY 11355**

(718) 358-3100

LAKSHMI VADAPALLI, M.D.

Board Certified in Internal Medicine

*** SPECIALIZING IN DIABETES ***

New Patients Always Welcomed

Accept Co-Med, Medicare, Pro-Care, Healthways

(201) 821-0873

**1950 Highway 27
North Brunswick, NJ 08902**

Call for Hours and Appointment
Weekend and Evening Hours Available

WITH BEST COMPLIMENTS FROM

Dr. PRASAD R. GUDAVALLI

and

GOOD CARE NURSING AGENCY

1 Hanson Place, Suite 1412
Brooklyn, NY 11243

(718) 622-4300

Corals, Pearls, Jade, Crystals
Turquoise and Costume Jewelry
AT DISCOUNT PRICES

NEETHA CORALS
IMPORTER

Call: Neeta Acharya
34-36, 70th Street
Jackson Hts. NY 11372

- * 4 Blocks from Sam & Raj
- * 2 Miles from Hindu Temple
via Northern Boulevard
- * Open 7 days by appointment
- * Mail Orders Welcomed

(718) 779-2947

An Appeal

January 25, 1991

Dear TFAS Member/Guest:

I am writing this to make an appeal for your kind support of **Telugu Jyothi (TJ)** Magazine published monthly by **Telugu Fine Arts Society (TFAS)**. It all started in January 1984 when **TFAS** was founded by a group of dedicated individuals like Ramakrishna Jonnada, Ramakrishna Chalikonda, Kidambi Raghunath and K.V. Rao. The objectives of **TFAS** are to promote Telugu Culture and Literature, to facilitate continuation of our values in the United States through our future generations and provide community and philanthropic services. **TFAS** has come a long way since 1984. It became well-known in many parts of US and Canada through **TJ** with Kidambi Raghunath as the Editor. In the past six years, **TFAS** honored 50 artists, writers, educators and others from India. **TFAS** presents "K.V.Rao-Jyothi Rao" award annually to the Raja Lakshmi Award Winner from India. **TFAS** celebrates Telugu festivals with cultural programs by members, and special programs by artists from India.

TJ would become 100th issue in April 1992 and by then we want to achieve a **status of financial independence** for **TJ**. Basically, we want to set up sufficient funds so that the interest income and advertisements together will make it self-sufficient. This would be in the order of a **\$80,000 fund** and we believe it is achievable.

Why is the fund necessary? Well, right now **TJ** depends on the **TFAS funds** partially, and it is a burden on **TFAS finances**. The membership dues hardly meet the expenses even though most of the work is done by voluntary efforts. We believe **TJ** will continue to be a great communication vehicle for **TFAS Trustees and members** to announce programs, events and news of interest. Winners of short story competition in Andhra Jyothi, India and essay competitions here are published. **TJ** provides an outlet for your literary talents -- sketch, story, or poetry. **TJ** provides community and philanthropic services including matrimonial column and appeals for help for the needy. **TJ** goes to almost 500 members in 20 states in US, Canada and India. We do not want to see this come to an end due to financial constraints.

So we decided to appeal to you to contribute to the TJ fund. You may send a contribution once or spread it over a few months. You may wish to contribute in the honor of someone or in memory of a beloved person. We will acknowledge all contributions in **TJ** unless you wish to be anonymous. **If you like the idea, please mail, to my address, your check payable to TFAS, memo TJ fund (all contributions are tax deductible).** If you work for an organization that gives matching contributions to cultural associations like ours, please consider this possibility. Thanks for your help!

Murty P. Bhavaraju, President-TFAS, 1061 Vail Road, Parsippany, NJ 07054

FROM THE PRESIDENT:

Dear Member/Guest:

"How did it go?", my daughter asked me on February 23 after our Sangeetha Murthy Traya Dinotsavam. I replied that a number of people who attended the program told me that it was a success. My daughter then asked me for my own opinion about the program. I said that my opinion was irrelevant and I was happy with the program because the "customers" were happy (perhaps I should have said "most customers" since there is no way all of them could be happy). Interestingly, there is a lot of talk in US.

Corporations today try to recognize customers' needs to achieve success. Not for profit organizations are not different, and customer (member) feed back will guide the executive members in taking proper decisions in arranging the programs.

Coming back to the Sangeetha Murthy Day, some members asked why do we need another event when there are several such celebrations in the honor of great musicians. Good question, but the answer is trivial when our program was attended by 300 Telugus and Non-Telugus, 65 children and adults participated (In fact 104 names were given but some them left because of late hour) in vocal or instrumental music, and 30 people volunteered to prepare lunch.

Due to the large attendance, we had to play musical chairs during the peak time, and the program was two hours longer than expected -- 9 AM to 7.30 PM. Yes, it was a long day for the organizers, but how can we discourage anyone from participating????

This event was cosponsored by the Telugu Cultural Center. It was coordinated by Prabha and Kidambi Raghunath who worked very hard. A committee consisting of Syamala Dasika, Amba Rao, Srilata Rao-Shah, Ramakrishna Chalikonda, Sanakara Rao Polepalle and myself assisted. M. Ramakrishnan started the event with pooja. Lakshmi Karra was the MC with infinite patience, and we kept her busy all day. A total 65 children and adults participated in the music and did so with lot of enthusiasm. Before the individual participation, the stage-full of children and adults sang the Kritis of Trinity: Vatapi (Dikshitar), Jagadananda, Sadhinchene, Kanakana Ruchira, Dudukugala, Endaro Mahanubhavulu (Thyagaraja), Swarajithi (Syama Sastri). Gomathi Sundaram on Violin, Prakash Rao on Mridangam, Kalpakam Kothamasu and Amba Rao on Veena ably supported the singers.

The special concert was Veena by Durga Krishnan of Boston accompanied by Prakash Rao on Mridangam. Thanks to both for accepting our invitation and giving us the concert which was well-appreciated by the audience. Paramjyothi Kocherlakota, a well-known Tabla Artist and our life-member, honored them with a TFAS memento and a check.

The following helped us in preparing lunch.

Rajyalakshmi Adipudi, Seetha Avatapalli, Sathya Viswanadham Ayyala, Sasi Balija, Selvi Chandranathan, Sridevi Chari, Syamala Dasika, Asha Janardhan, Vidya Juluru, Lakshmi Karra, Simatini Kauta, Kalpakam Kothamasu, Kamakshi Krishnan, Bala Madduri, Bhagyam Mani, Suryakumari Mantha, Jayanthi Narayan, Lakshmi Peri, Prabhavathi Pemmaraju, Prema Prasad, Prabha Raghunath, Annapurna Ramanarayanan, Tulasi Sadasivaiah, Ranganayaki Sataluri, Usha Raghuram Sataluri, Ranjani Swamy.

In addition, the following helped in various ways in organizing the program.

Bharati Bhavaraju, Madhavi & Sankara Rao Polepalle, K.V. R. Chary, Jyothi Rao, Kalpana & Prasad Chamarti, Vijaya and Ramakrishna Chalikonda, Syamala and Ramakrishna Dasika, Savitri Jonnada, Prabha Maruvada, Seetha Avatapalli and children: Lakshmi Rao, Usha Raghunath, Madhuri Roy, Vijay Vanguri, Anup Kauta, Ramesh Karra, Madhavi Karra and others (Pardon me if I have missed any others, which is purely an oversight).

We are getting ready for the Ugadi Program on March 23. We will have Indian Classical and Folk Dances by Children, Telugu Play "Mastaru Kapuram" written by Surendranatha Reddy and will be enacted by Morris County Telugu School Children and another one "Endaro Bandhuvulu - Andarikee Vandanamulu" written by Jandhyala and will be enacted by Appajosyula Sathyanarayana garu's group (We will call The Telugu Broadway) and Panchanga Sravanam. We will start the program with dinner and general meeting and continue with the cultural program. Since we had the Telugu Exhibit only 6 months ago - we will be showing a modified version at the TANA Conference in Atlanta in July, 1991 - we have decided to postpone showing the exhibit from Ugadi to Deepavali Day.

Looking forward to seeing you on March 23.....

Murthy Bhavaraju
President

NEWS:

1. Murty P. Bhavaraju, Manager - Long range Resource Planning, PSE&G, received a plaque at the 1991 IEEE Power Engg.Soc. Winter Meeting in NY for his distinguished service to Power System Engg. Committee, for which he served as a Working Group Chairman (1977-80), Subcommittee Chairman (1989-84) and Secretary, Vice Chairman and Chairman (1984-89). This committee has 10 subcommittees covering system planning, demand-side management, economics, operations, control, dynamic performance and computer methods with about 600 national and international members.

Dr. Bhavaraju efficiently handled reviews of 800 technical papers during his two year Chairman term. He chaired a national task force which developed the IEEE Standard 762 on power plant reliability, availability and productivity definitions. He authored more than 30 technical papers, presented tutorials and participated on panel sessions. He was elected as a Fellow of the IEEE in 1987. **TFAS congratulates Dr. Bhavaraju on his achievements and wishes him many more to come!!!**

2. Sri Ranganatha Temple, P.O. Box 120, Pomona, NY 10970, Phone: (914) 354-1687 has bought 5 acres of land in Pomona, Rockland County, NY which is surrounded by beautiful hills and is easily accessible from NY Thruway, Palisades Pky and Garden State Pky and is right on local 202. The construction of a very Agamokta Vedic Temple to glorify SRI MAHALAKSHMI and LORD SRIMAN NARAYANA is planned.

3. A grand vocal carnatic music concert is planned for March 31, 1991 in Rutgers University, New Brunswick by Sri NEDUNURI KRISHNAMURTHY and party. For further particulars, please call: Simantini Kauta (201) 445-8254.

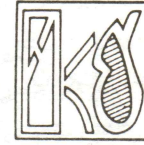
4. Carnatic Music Association of North America, Inc.
in cooperation with
Telugu Fine Arts Society, Inc.
celebrates

Syama Sastri Day
On March 24, 1991, 9.30 AM - 4 PM
at Food Sciences Auditorium
Cook College, Rutgers University
New Brunswick, NJ

For Info: (201) 334-4586 or (201) 262-7151

*A concert by R. Sundar (Disciple of Mr. T.N. Seshagopalan) with Mr. Sashidhar on Violin and Mr. Prakash Rao on Mridangam is planned. Mr. P. Ramabhadran is the Chief Guest.

YOUR INDIAN LIAISON
ASSIGN US, WE DO IT BETTER

PACIFIC CONTRACTS, INC

- * Imports/Exports
- * Offshore Manufacturing
- * Offshore Film Production

Parsippany Plaza Offices
239 New Road, Unit C-3
Parsippany, NJ 07054

Tel: (201) 808-3323, Fax: (201) 808-7016
Tlx: 7101104027

Srinivas Polavarapu

TELUGU ASSOCIATION OF NORTH AMERICA
P.O. BOX 1827, TROY, MI 48098
invites applications for

THE SECOND MISS & MISTER TELUGU AMERICA

Eligibility Requirements:

- a. Contest is open to all never-married (and winner should remain so till the next contest) youth between 17 and 21 years on May 31, 1991.
- b. Should have stayed for 10 years in USA & Canada and continuously for one year (except for absences totalling 120 days) prior to May 31, 1991.
- c. At least one of the ancestors should be of Telugu Origin
- d. Should have at least a "B-" average for two years prior to May 31, 1991.

Judging in Academic & Extra Curricular (School, Community & Social Activities, Telugu Speaking Skills (only), American or Middle Eastern Fine Arts (No Belly Dancing), Indian Fine Arts, IQ & Poise and Extempore Answers to questions etc.

Please send \$5.00 (non-refundable)
for application to Dr. Kidambi
Raghunath, 1 Wood Lake Drive, Piscataway, NJ
08854. (908) 463-0876. **LAST DATE FOR
APPLICATION: MAY 15, 1991.**

తెలుగు జ్యోతిని ది కై ఓ సలవార: ప్రతి కోబూమికి 99 పన్నెలన్న ఒక చూట చేర్చడమో, ఒక డబ్బుల వేయడమో మనలో చాలమంది కలవాటు. ఆ విధంగా చేర్చిన పన్నెలను మన జ్యోతి నిధికి యివ్వవచ్చునా? ఒకవేళ మన పంపదానికి తీరికలేకపోతే, మమ్మల్ని పిలుస్తే వచ్చి చేసుకోవచ్చుము. వేరే రాష్ట్రంలో ఉన్న వారు, వాటని మా రైట్ డౌబ్ట్ లో పంపవచ్చునని ప్రార్థిస్తున్నాము. యిందుకై మీ సలహాలనందుకోయిండి... కి.కె. - తెలుగు జ్యోతి.

ఫోను నెంబరు: (908) 463-0876

A suggestion for Telugu Tyothi Fund:

It is a practice for most of us to drop the pennies collected at the end of the day in a box. We suggest and request to donate these pennies to TJ Fund. As little drops of water make a mighty ocean, these pennies go a long way. If it is inconvenient to send we will come and collect them, if you call us. Out of status may convert them into dollars and send to us. Your suggestions are welcome.

FREE: Get 1 N.Y. Lotto Ticket Free with Each Conversion

PROFESSIONAL QUALITY CONVERSION OF VIDEO CASSETTE THROUGH:

DIGITAL SYSTEM

PAL to NTSC, NTSC to PAL, SECAM to NTSC, VHS, BETA, U-MATIC (1/4")

ASK FOR BELANI

R.K. VIDEO DUB, INC.

60-15 ROOSEVELT AVE., WOODSIDE, N.Y. 11377

(718) 639-2881 • 1-800-734-0880 (Within N.Y.S.)

1-800-851-8514 (Outside N.Y.S.)

Or visit any of our following locations

QUEENS: R.K. VIDEO DUB, INC. at SAM & RAJ
37-08 74th St., Jackson Heights, NY 11372 **(718) 803-1013. Ask for LILU**

MANHATTAN: 1182 Broadway, Suite 1607, N.Y., N.Y. 10001
(212) 213-8457 11AM-5PM

FLORIDA: 1871 NW 20th St., Miami, FL 33142
(305) 226-7531, 1-800-321-6166 Ask For GINA

BOMBAY, INDIA: 483832, 481468. Ask For PRATAP

AVS AND CEL CONVERTERS ON SALE

* మిత్రుడొకాయన గారిను ఇంటికి వచ్చాడు. చాలా రాత్రిదాకా మాట్లాడుకుంటూ కూర్చున్నా రిద్దరూ. వళ్ళెల్లప్పుడు దీపం తీసుకుని వాకిటి వరకు వచ్చి చెప్పలు చూపించాడు గారికి.

“నా చెప్పలు వేమి తొడుక్కోలేనా! దీపం ఎందుకూ?” అన్నాడతను.

“అది నిజమే. నీ చెప్పలు తొడుక్కోలేనవి కాదు. నా చెప్పలెక్కడ తొడుక్కుపోతానో అది దీపం తెచ్చాను” అన్నాడు గారికి.

-గొల్లపూడి శైలజ

ŚRĪ VENKATEŚWARA TEMPLE
(Bāijali Mandir)

Devotees of Śrī Venkateśwara Temple of New Jersey cordially invite you and your family to participate in the RĀMĀYAṆA NAVĀHA ŚRAVAṆA MAHĀ YAGJĪNAM, to listen to a series of nine discourses on ŚRĪMAD VĀLMĪKI and KAMBA RĀMĀYAṆAM to be delivered by

SRI A. NATARAJAN and SRI N. GOPALASUNDARAM

at
the **LUCY STONE AUDITORIUM,**
(Rutgers University, New Brunswick, NJ)

as per program below.

HIS HOLINESS SWAMI VIDITATMANANDA
will Inaugurate the lectures
on Saturday, February 23, 1991 at 4:30 PM.

Program:
(Discourses begin at 4:30 PM and end at 7:30 PM on all days.)
ADMISSION IS FREE.

Day	Date	Subject	Canto
SAT	Feb 23, 1991	Avalārika, Śrī Rāma Jananam	Bāla kāṇḍam
SAT	Mar 9, 1991	Yāga samrakṣaṇam, Śrī Sita Kalyāṇam	Bāla kāṇḍam
SUN	Mar 24, 1991 Sri Rama Navami	Guha samāgamaṁ, Citrakūṭa gāmanam	Ayodhyā kāṇḍam
SUN	Apr 7, 1991	Pādukā patibhāṣikam	Ayodhyā kāṇḍam
SUN	Apr 14, 1991 Tamil New Year	Sita apaharaṇam, Jātāyu mokṣam	Āraṇya kāṇḍam
SAT	May 4, 1991	Sugrīva sakhyaṁ, Vāli vadham	Kiśkindhā kāṇḍam
SAT	May 18, 1991	Sita darśanam, Angulīya pradānam	Sundara kāṇḍam
SAT	Jun 1, 1991	Vibhīṣaṇa śaraṇagati, Rāvaṇa vadham	Yuddha kāṇḍam
SAT	Jun 15, 1991	Vibhīṣaṇa patibhāṣikam, Sita Rāma patibhāṣikam, Rāmāyaṇa sampūrṇa	Yuddha kāṇḍam

వివిధ దేశాల్లో ఉగాది వేడుకలు

మన దేశంలోని వివిధ రాష్ట్రాలలో ఉగాది పండుగకు విశిష్టమైన ప్రాముఖ్యత వున్నది. ఆ విధంగానే ఈ సంవత్సరాది పండుగకు ప్రపంచమంతటా ఉగాది వేడుకలు అత్యంత వైభవంగా జరుగుతాయి.

చైనా : చైనా దేశంలో ఈ పండుగకు రెండువేల సంవత్సరాల చరిత్ర ఉంది. ఉగాది త్వరగా రావాలని చైనా దేశస్థులు కోరుకుంటారు. ఫిబ్రవరి 14 నుండి 5 రోజులపాటు ఈ పండుగను ఆచరిస్తారు. ఈరోజుల్లో ప్రతీ ఇంటిని రోజుకోవిధంగా అలంకరిస్తారు. పండుగ రోజులలో వీధిలో ఎదురయ్యే ప్రతి ఒక్కరినీ కొగిలించుకుని “కుంగత్ జీ” అని శుభం కోరుతూ అభినందనలు తెలుపుతారు.

శ్రీలంక : ఏప్రిల్ మాసంలో సింహళీయులకు నూతన సంవత్సరం ప్రారంభమవుతుంది. పండుగరోజు తెల్లవారుజామునే లేచి, స్నానం చేసి క్రొత్త బట్టలు ధరించి దేవాలయాలకు వెళ్ళి ప్రార్థన చేస్తారు. బంధు మిత్రులను కలిసి విందు వినియోగం ఆ రోజు ప్రాధాన్యత ఇస్తారు.

టిబెట్ : సిక్కిం, టిబెట్ లో ఉగాది రెండు రోజుల పాటు ఆచరిస్తారు. ఈ

పండుగ పేరులో సుంగ, సిక్కిం రాజ వంశస్థులు టిబెట్ లులే. ప్రజలు నేపాలీలు. వ్యాపారులు మార్వాడీలు. పండుగను ఆచరించే వంతులామాలిది. అనురక్త నాశనం కొరకు ఈ పండుగను ఆచరిస్తూ నృత్యం చేయడం ఈ పండుగలో ఒక ముఖ్య అంశం.

బర్మా : బర్మా దేశస్థుల ఉగాదిలో ముఖ్యంశం మూడు రోజుల ‘థేగన్’ అనబడే జలోత్సవం. ఈ పండుగ వారికి ఏప్రిల్ 13న వస్తుంది. ఆ రోజు బుద్ధ విగ్రహాన్ని పన్నీపైటితో కడిగి పూజించి బౌద్ధ సన్యాసులకు విందు ఏర్పాటుచేస్తారు.

పర్షియా : నవంబర్ 2 నుంచి 4 వతారీకు వరకు పార్సీలు ఆచరించే ఉగాదికి ‘పపేటి’ అని పేరు. క్రొత్త బట్టలు ధరించి దేవాలయాలకు వెళ్ళి అమరులైన తమ బంధువుల ఆత్మలకు శాంతి కోరతారు.

జపాన్ : జపాన్ లో ఉగాది పండుగను ఆడంబరంగా ఆచరిస్తారు. ఇళ్ళన్నీ తోరణాలతో అలంకరించి ముక్కుజాకారపు రంగు రంగుల కాగితాలను గుమ్మాలకూ గోడలకూ అంటిస్తారు. ఆ రోజు ఎక్కడ చూసినా రంగులదీపాలు కొవ్వొత్తి దీపాలు వెలుగుతుంటాయట. ఆ రోజు ముల్లంగితో చేసిన “మోచి” అనబడే ప్రత్యేక ఆహారం కూడా భుజిస్తారు.

—డి. సత్యమూర్తి

అన్నమయ్య కీర్తనలు - ఆడియో

మట్టి ఓకువే నావగా చేసుకుని తేలాడుచున్న స్వామి - వటు పత్ర కాయ - సదా ఎల్ల లోకాలను పాలించే స్వామి - ందుకేల్లాగఁగా గారు "బ్రాచే వారెవరురా - నిను వినా - రఘువరా" ౩౭ కీర్తించారు. ఈ వటు పత్ర కాయ - శ్రేమద్భగవత పురాణం లో మార్కండేయ మహర్షికి దివ్యదర్శనము లావిధంగా కలిగిందని వర్ణించబడింది. లోకానీ గజేంద్ర మోక్షం లో - " లోకంబులు, లోకేశులు, లోకస్థులు తెగిన తుది ఆలోకంబును పెంజీకట కప్పని నెవ్వంటే వాక్యతి వెలుగు నె పోతన గారు కీర్తించారు. నారాయణ కల్పనికీ వ్యవస్థితీ తనము పత్రకాయ రూపం - ఎల్ల లోకాలను పాలించడం, "పరిత్రాణాయ సాధూనాం - వినాకలయచ దుష్టతాం" వారిష్టుడూ లోక రక్షణే కర్తవ్యం.

నీటలోని చేపకు తోత నేడ్చుకోవరెనా? వ్రేమయ్య గారిచట మల్వ్యవ తార వర్ణనం చేశారు. సోమరా సుర సుహారం గావించి, వేణాద్ధరణం జరిపినదీ మత్స్య మూర్తి - "భగవల్ మాత్స్యం వస్త్రం పాతునకి" - ంటులనే ద్విచియపాదం లో కూర్చుంటార ప్రకంస చేశారు. డే వాసురులు క్షీర సాగరమధనం గావించు నప్పుడు ఆ శ్రీ మహావిష్ణువు కూర్చున్నాడై , మ్రేతపానాన్ని దేవతలచేతచే యించారు. ఆనాడు వారు, వారిగా దేవతలలో చేరి చిలుకుతూ, కూర్చున్నాడై గా మంధర గిరి (తన కొక) గ కవ్వంగా వ్రేడి, త దుపరి మోహినీ మూర్తియై బహువేషధారియై వెలసినారే తిరు మేకటాధిపులు. " నిద్రాణాస్య పరస్య కూర్మప పుష్కరిం శ్వాసవాల్ ర్మయః" వ్రే దేవికులవారి వాక్యాన్ని శ్రవణంబారే వ్రేమయ్యగారు.

మూతి డోసినిగా పట్టు భూదేవిని (మట్టుముద్దును) పైకెత్తినా రు వేంకటేశులవారు వరాహరూపం లో - దుష్టరాక్షసుడైన హిర ఞ్యాక్షుని సంహరించి, భూదేవిని ఉద్ధరించినారే ఓడిపురుషులు. "బ్రహ్మస్తంబ మసేదసే భగవతే ముస్తవ విత్తంభరా!" విత్తము నంతటనీ భరింపే భూదేవితే వేవలీలగా ఎత్తినారే మహావిష్ణువు. తోతమైన పేసుతిపేరులు గలవాడు - శ్రీ నృసింహ మూర్తి - "ఇందులు డెందు తేడుకు సందహము వలదన్న" భగవత కిషిమణీ శ్రీప్రహ్లాదు వాస్తరిపాలనకి - నరసింహ మూర్తిగా వెలసి, హిరణ్యకశిపువధ గావించి సేపులనే పేరులు (దుండలు) గా దాల్చిన స్వామి - పైకుంఠకంఠీరవ్రలు - "యత్తైదుర్ భువనాద పంధ్య డతరా యాద్రుచ్చితాద్వేదసాం" - లీలా మాత్రంగా గర్భ చ్ఛేదము గావించినారు - వేంధ్యుడైన దాన వుని - విష్ణుభక్తుడైన ప్రహ్లాదునిపై ద్వేషం పెంచుకొన్న పిదప, సంహ రిస్తానని బ్రహ్మదేవునికి మాట యిచ్చారు గదా - తదుపరి వాచునా పతారం - కౌటికూత నోరి వాని కుట్టు తమ్ముడైన వాడు - రామనామ తార ప్రాకృస్యం - బునిని నగ్రపించి సర్వరసేమను యిండుయికి కట్టుబెట్ట డు - తో ఇండుడు శోభాజూడుడైననూ - శరణాగతుడు గనుక స్వామి కనికరించాడు. ఇండుడు తోడిరూపం లో - కాకాకోకో ఎవకూసి, గో తమ మహర్షి స్తైన సంధ్య సుష్టా నాథంబెడివన పిదప శోభాలో రెగ్గ కలాపాలు సాగించిన - యిండునికి - తమ్ముడ్రి. ఉపేండుడ్రి - (కశ్యప. డెలికి తనయుడ్రి). లక్ష్మీ నాథుడై యుండి గూడా మూడుడుగుల నేలను యాచించడానికి సిద్ధ పడ్డాడీ స్వామి - శరణాగతవత్సలుడు - శ్రవేంకటాధిపుడు. ఆ శ్రహరి యితడు - "శ్రీ యక్ష మకుటం పునస్తవతు నస్త్రై విక్రమా విక్రమః" - ల్రివిక్రమ స్వామిని ప్రకంసించా రు వ్రేమూచారులవారు.

బూడిదపూసిన వాని బుడ్లుల వాడు - పరశురామ స్వామి - పరశు రాములవారు - పరమ కిన్నెరి శిష్యులు - శిష్యుడు - భగవద్భూత ఉ సర్వగులు - వారిశిష్యులు - పరశురాములు - ందుకే శ్రీరాముల వారు శివధనుర్ధ్వంగం గావించినారని కౌపించినారు. ఈ శంక

రులవారు త్రిపుర సంహారం గావించి - వారి శిష్యుడైన పరశురాము ల వారు క్షత్రియ సంహారం చేశారు - " త్రిక్షత్రామిహ సంతతక్షయ ఇమం త్రిః సప్త కృత్వాః క్షేతిమ్" - 21 సార్లు క్షత్రియ సంహారం చేశారు. మూడ వేన్నై లేడి పెంట మూయలబడినవాడు - మూయలాల ప్రవహిస్తున్న మూలచ రాక్షసుడు బంగారు లేడి యైనపుడు - నీలాదీపకరికపై మూసుషరూపం ధరించిన ఆ మూధవుడు - ఆ శ్రీరామ చంద్రుడు - తూయలో బడినాడు - శ్రీరామావతారం లో. "ద్రేవీహ్యేషా సునిమూ మమ మాయాదురత్నాయాం" వ్రే ఉపనిష ద్వాక్యానుసారం - ఆ శ్రీమన్నా రాయణుడే రామరూపధారియై నా - మూనవుడిగా యున్నందున మూయలో బడినప్పుడు - సర్వసాధారణ మూనవులమైన మనం ఆ శ్రహరి మూయను దాటగలమా? - తప్పక దాటగలము - ఎటుచూసా "మామవమే ప్రపత్తం తే మాయా మేతాం తరుణితే" - ఆ శ్రీమన్నారా యణుని పాదాలచెంత శిచార్యాజ్ఞానుసారం శరణాగతీ పొందినప్పుడు ఆప్రిష్టవ తత్త్వాన్ని శీర్షిం ముకొననపుడు - ందుకనే సిక్కుడు భోగికి దుండకము రచించి ససిక సామ్రాట్ గావ్రయి - నీరభద్ర మియము రచించిన వీరశైవ్రుడైయుండి - తదుపరి - తారక మంత్రోపదేశానుసారం మహాభగవతుడు - శ్రీప్రిష్టవ్రుడై - భగవత రవన చేసిన శతన మహాకవి యిలా వ్రాసాడు - " కానన వాని నూతనాని కానన వాడు విశిష్టనస్తుప్రక కానన భంగి..... కొండులు గుండురు ఆకించన వై ప్ర వాంఘి సంస్థాన రజోభిషక్తులు, సంప్రత కర్ములు దానవక్షరా. " ౩౭ -

కర్మ లాలగవరెనంటే - ప్రేష్టవ్రల పాదధూరిని శిరస్సున ధరించు న్నాడు శతనగారు. ఎవరు లో ప్రేష్టవ పాదధూలిని ధరిస్తాడు? శరణా గతి పొందినవాడు. తప్పుడు మూయ దుగ్ధరమవుతుంది. ందుకనే శ్రీరాములవారు " సక్తదేవ ప్రపన్నాయ తవాస్మిత యాచతే - శ్రేణుం సర్వ భూత భిర్భదదామి..." ౩౭ వాక్యీకి రామాయణం లో చెప్పారు.

దూడల - ఆవుల గాచి దారమైన వాడు - బలరామ స్వామి - "నమో బ్రహ్మేశ్వర దేవాయ నో బ్రహ్మణ పాతాయత..." ందుకే గోర క్షణం చేశారు - ఆకసాన బోధిస్తూరి తెలివల మూనముల కాకునయి వాడు - శ్రీకృష్ణపరంధామ - యమున సూర్యపుత్రి - ఆరాకామి - ఆ యమునా తీరవాసులు - గోపికా సుందరులు - ఆ గోపికామానస చూడుడు - శ్రీకృష్ణ పరంధామడు - తురగము పైనాడు - ఆ కల్కి మూర్తి - వికపై వేవతరించ నున్న స్వామి - " కల్కి విష్ణు యశస్సురః కలికథా తాలస్య కూలంకషః" - మరి శ్రీకృష్ణులో - "కాళిదో కసికాయ ... రంశోపంగ వికంక మధురా పర్యాయ చర్యాయతే" - ఆ బలరామ స్వామి - "క్షీరం శరగరయేవ యాభర పృథగ్ భూతాః ప్రభూతీర్ సుజైః" - ఆవిధంగా ఈ దశవతార మూర్తియైన శ్రీ మహావిష్ణువే - వేంకటగిరిపై విష్ణువక్షస్థ లాలయమైన విందిరా రమణి (శ్రీమహా లక్ష్మి) సహితుడై - పతలము పాయచేసి - సాట తేసి - భక్తాభీష్ట వక ప్రదాయి - పడుకొండలస్వామి - తిరు వేంక టేశ్వరుడు - మంగళం మహల్ "

"సర్వ సాధునా సుఖికో భవంతు - సమస్త సన్మంగళాని సంతు - శ్రీ లోకమల్ ముగ్ధి సహిత శ్రీ శ్రీవిపకటాక్ష సిద్ధిరస్తు - మహా భగవత శ్రీవైష్ణవగోసర వ్రేమూరగ్య ప్రసాద సిద్ధిరస్తు -

లలిత రాగం - రూపక లాల్

తెప్పగ మల్లెకు మొదతేలాడువాడు. ఎప్పుడు లోకము తెల్లనేచేటవాడు ॥ మొతనీట మడుగులో ఈతగలచినవాడు. పాతగి వీనులకింద పాచునవాడు మూతిడోపట్ట మంటముడ్డ పెల్లగించు వాడు. తోతమైన పేసులపేరులుగలవాడు ॥ కౌటికూతవారివాని కుట్టు తమ్ముడైనవాడు. బూడిద బూచినవాడు బుడ్లుల వాడు మూడువేన్నై లేడిపెంట మూయలబడినవాడు. దూడల ఆవుల గాచి దారమైనవాడు ॥ ఆకసాన పాతే డోరి తెలివల మూనముల కాకునయి వాడు. తురగము పైనాడు పకపై వేంకటగిరిని ఇండితారమణి సుఖ్యయేతలము బియ్యమైన లేడివాడు ॥

TWELVE RULES FOR RAISING CHILDREN

Remember that a child is a gift from God, the richest of all blessings. Do not attempt to mold him in the image of yourself, your father, your mother, your brother, or your neighbor. Each child is an individual and should be permitted to be himself.

Don't crush a child's spirit when he fails. And never compare him with others who have done better.

Remember that anger and hostility are natural emotions. Help your child find socially acceptable outlets for these feelings or they may be turned inward and create physical or emotional problems.

Discipline your child with firmness and reason. Don't let your anger throw you off balance. If he knows you are fair, you will not lose his respect or his love. Make sure the punishment fits "the crime." Even the youngest child has a keen sense of justice.

Present a united front. Never join with your child against your husband or your wife. This creates emotional conflicts and generates destructive feelings of guilt, confusion and insecurity.

Do not give your child everything his little heart desires. Permit him to know the thrill that comes from earning something. Do not deny him the greatest pleasure of all, the satisfaction that comes with achievement.

Do not set yourself up as a model of perfection. This is a difficult role to play 24 hours a day. You will find it easier to communicate with your child if he knows that Mom and Pop can make mistakes, too.

Don't make threats in anger or glowing promises when you are in a generous mood. Threaten or promise only what you can deliver. To a child, a parent's word means everything. If he loses faith in his parents, he will have difficulty believing in anything.

Do not smother your child with gifts and lavish surprises. The purest and the healthiest love expresses itself in day-in, day-out discipline. Consistency builds self-confidence, trust and a strong base for character development.

Teach your child there is dignity in hard work, whether it is performed with a shovel or with delicate fingers that hold surgical instruments. Let him know that a useful life is a rewarding one and that a life of ease and pleasure-seeking is empty and meaningless.

Do not try to protect your child against every blow and disappointment. Allow him to get a few lumps; adversity strengthens character and makes us compassionate. Trouble is the great equalizer, the common denominator of living. He is bound to have some trouble in his life. Let him learn how to handle it.

Teach your child to love God and to love his fellow man. Don't SEND your child to a place of worship—TAKE him

there. Children learn from example. Faith in God can be his strength and his light when all else fails. — Ann Landers

Twelve Rules for a Happy Marriage

1. Never both be angry at once.
2. Never yell at each other unless the house is on fire.

3. Yield to the wishes of the other as an exercise in self-discipline, if you can't think of a better reason.

4. If you have a choice between making yourself or your mate look good—choose your mate.

5. If you feel you must criticize, do so lovingly.

6. Never bring up a mistake of the past.

7. Neglect the whole world rather than each other.

8. Never let the day end without saying at least one complimentary thing to your life partner.

9. Never meet without an affectionate greeting.

10. When you've made a mistake, talk it out and ask for forgiveness.

11. Remember, it takes two to make an argument. The one who is wrong is the one who will be doing most of the talking.

12. Never go to bed mad.

THE TEN COMMANDMENTS OF LOVE

Thou shalt put thy mate before thy mother, thy father, thy son and thy daughter, for thy mate is thy lifelong companion.

Abuse not thy body with excessive food, tobacco or drink, that thy days may be many and healthful in the presence of thy loved ones.

Permit neither thy business nor thy hobby to make of thee a stranger to thy children, for the most precious gift a parent giveth his or her family is time.

Forget not the virtue of cleanliness. Make not thy mate a beggar, but willingly share with thy mate thy worldly goods.

Forget not to say, "I love you." For even though thy love may be constant, thy mate doth yearn to hear those words.

Remember that the approval of thy mate is worth more than the admiring glances of a hundred strangers, so cleave unto thy mate, and forsake all others.

Keep thy home in good repair, for out of it cometh the joys of old age.

Forgive with grace. For who among us does not need to be forgiven?

Honor the Lord thy God all the days of thy life, and thy children will rise up and call thee blessed.

Shankar Sankar

విజ్ఞప్తి

మనుస్మృతి - తెలుగులో అనువాదం

సంస్కృతంలో 3000 శ్లోకాలుగల మనుస్మృతి ప్రపంచంలో మానవని ధర్మ శాస్త్రాలలో పెండ్లదిదని చెప్పవచ్చు. ఈ గ్రంథానికి యితర భాషలలో అంగ్లం, జర్మనీ వంటి వాటిలో కూడా అనువాదాలున్నాయి. కాని తెలుగులో ఉన్నట్లు గోచరించదు. భారతీయ ధర్మశాసనాలు, కొన్ని ఇతర దేశాల, ముఖ్యంగా ప్రాచ్య దేశాలవి, చాలావరకు మనుస్మృతి యాధారంగానే ఉన్నవి. సామాన్య తెలుగు పాఠకునికి సుదీర్ఘ మనోబట్టు శ్రీ మండపాక శ్రీరామమూర్తి (Retd. Budget Officer, TISCO, Jamshedpur) శిష్ట వ్యవహారికాంధ్రంలో మనుస్మృతిని అనువదించేరు. సుమారు 500 పుటలు గలముద్రిత గ్రంథంలో మనుస్మృతి మూలశ్లోకాలు తెలుగు లిపిలో ఉండును. ప్రతి పేజీ రూ॥ 100 నిర్ణయించేం. ఏప్రిల్ 1991 నాటికి వెలువడగలదు.

ఈ గ్రంథప్రచురణ సహాయనిధికి క్రింద సూచించిన వర్గాలలో విరాళాలను అర్పిస్తున్నాం. దాతలపేర్లను, విరాళాలను గ్రంథంలో ప్రచురించబడును. దాతలకు వారి విరాళవర్గాన్నిబట్టి గ్రంథప్రతులను అందజేస్తాం.

విరాళాల వర్గం	కనీస విరాళం రూ॥	అర్హత ప్రతుల సంఖ్య
1. మహారాజ పోషకులు	1,116	10
2. రాజపోషకులు	558	5
3. పోషకులు	300	3
4. సహాయకులు	116	1

తే 31-3-1991 ది లోపున రూ॥ 90 పంపినవారికి ఒక ప్రతి పంపబడును.

పై కాన్ని బ్యాంకు ద్రాఫ్టు లేక పోషలు ఆర్డరు రూపంలో గీర్వాణాంధ్ర సాహిత్య పరిషత్ పేర (Geervana Andhra Sahitya Parishat) జంషెడ్పూరులో చెల్లుబాటికి ఈ దిగువ చిరునామాకు పంపించాలి. సగదు, చెక్కులు, మనియార్డర్లు అంగీకరించబడవు.

Geervana Andhra Sahitya Parishat

C-43, B Block, Paradesipara

Sonari, JAMSHEDPUR-831 011.

మనుస్మృతి అనువాద ప్రచురణకు తెలుగు పాఠకులు తమ శక్త్యానుసారం ప్రోత్సహిస్తారని విశ్వసిస్తున్నాం.

జంషెడ్పూరు

1-12-1990

గీర్వాణాంధ్ర సాహిత్య పరిషత్

వజ్రలు కాళిదాసు-అధ్యక్షుడు

తిమిరికాలో మన నవ్వలు-పుస్తకం

1. ట్రాఫిక్ లైట్లు కూడా గమనించకుండా ఆతి వేగంగా నడుపుతున్న హాక్సీడ్రైవరులకు సయాణం చేస్తున్న ఒక పెద్దమనిషి భయం:-

"జాగ్రత్త! బాబూ!! పెళ్ళిం, పిల్లలు కలవాడివి, నిదానం!! డ్రైవరు:- "ఐయే నాకేమంది?? ఆ జాగ్రత్త, నిదానం ఏదో మీరు పదాలి నాలో!!!"

—x—

2. మాదాకోళం వాడు:- అమ్మా! మాదాకోళం చల్ల, పిడికెడు పెండ్లం వెయ్యిచల్ల!!

ఇంటయిల్లాలు:- పెళ్ళిరా బాబూ.....

రెండు సందులు తిరిగి మళ్ళీ డే యింట ముందు మాదాకోళం చల్ల ఆ డ్రైవరుడు.

ఇంటయిల్లాలు (కోపంగా):- ఇప్పుడేకదా పెళ్ళివచ్చింది.

మాదాకోళం వాడు:- "మారే కదమ్మా! పెళ్ళివచ్చిందా??

- చలపతి మూనికొండ
Flushing, New York

నోర్మయ్

ఈ మాట పదే పదే చెపుల్లో వివరపడుతుంటే భరించలేక చెపులు కూడా మూసుకుంది జానకి. ఈ మాటతో పరిచయం ఒక్కనాటిది కాదు. ఒక సంవత్సరానిది కాదు. ఊహ తెలిసిన క్షణం నుంచి ఎప్పుడూ ఎవరో ఒకరు జానకిని ఈ మాట అంటూనే వున్నారు.

చిన్నతనంలో ఎక్కడ ఏం చూసినా, ఏం జరిగినా పట్టలేని సంతోషమో కోపమో బాధో కలిగేవి. వాటిని అమ్మకో నాన్నకో చెప్పాలని పరిగెత్తేది. తన ఆవేశాన్నంతా ప్రదర్శిస్తూ చెప్పబోతే వాళ్ళు వెంటనే —
“నోరు మూసుకుని అవతలకు నడుపు, ఎక్కడలేని సంగతులూ నీకే కావాలి” అని కసిరేపాళ్ళు.

అమ్మా నాన్నలే కాదు. అమ్మమ్మ, తాతయ్య, నాయనమ్మ, అత్త, పిప్పి, మామయ్య, బాబాయి అందరూ అంతే.

“ఎందుకట్లా వాగుతావు” అనేవారు.

“ఆడపిల్లకంత నోరు పనికి రాదు” అనేది అత్త ఎంత నోరు తనది?

వెళ్ళి అద్దంలో చూసుకుంటే ఎర్రని పెదవులతో బుల్లి నోరు కనిపించింది. ఇంత చిన్న మూతిని పట్టుకుని ఎందుకలా అంటుంది?

ఇంత చక్కని మూతి మీద వాత పెడతానని అమ్మ ఎందుకుంటుంది?

ఆడపిల్లలకు నోరు ఎందుకుండకూడదు?

అన్నలూ తమ్ముళ్ళూ ఊరిమీద పడి తిరుగుతుండేవారు. అన్నల వేళకొచ్చి అన్నం తినడం, నిద్రపోవడం. వాళ్ళు బయట తిరిగి ఆడేటప్పుడు హాయిగా అరుచుకుంటారు. మాట్లాడుకుంటారు.

అన్నలు కాలవలో ఈతకి దూకుతూ ఎల్లా అరుస్తారే...!

జానకి ఒక రోజు పెరట్లో తొట్టి నిండా నీళ్ళు పున్నప్పుడు, తొట్టి అంచుమీద నిలబడి పెద్దగా అరుస్తూ తొట్టికి దూకింది.

తొట్లో నీళ్ళన్నీ ఆనందంతో చిందులేసేసరికి జానకి సంతోషం పట్టలేక మరి రెండు కేకలేసింది. గట్టిగా గొంతు వరాలు పొంగిలా అరిచింది.

నాయనమ్మా, నాన్నా ప్రత్యక్షమయ్యారు.

నాన్న ముఖం ఆనందంగా చేసుకుని జానకిని

తొట్లోంచి ఎత్తి బైటపడేశాడు. బట్టలు లేని జానకిని చూసి వీడరించుకుంటూ “సిగ్గు లేదు” అని

తిడుతూ వెళ్ళిపోయాడు. అన్ననూ తమ్ముళ్ళనూ కాలవకి స్నానానికి తీసికెళ్ళి వాళ్ళు బట్టలు విప్పకుని ఈత లేస్తుంటే వచ్చి వచ్చి, అంపిపోయే వాన్న!

తనను కాలవలాగా తీసికెళ్ళడు. ఇంట్లో తొట్లో దిగకూడదా? అప్పుడు బట్టలెందుకు? ఈమాటే నాయనమ్మ పడిగితే నీవు మీద రెండు

అంటించి “నోరు మూసుకోవే సిగ్గుమాలిన దానా” అన్నది.

మాటలు నోట్లో నుంచి వస్తున్నాయేగాని అసలు పుట్టడం తలకాయలో నుంచి పుడుతున్నా యని నయను వస్తున్న కొద్దీ జానకి గ్రహించింది. అందుకే

“నీ నోరు కుట్టేయ్యాలి” అని అత్త అంటే జానకి పకపకా నవ్వింది.

“నీకు తెలియదా? మాటలు పుట్టేది ఇక్కడ. నోట్లో నుంచి వస్తున్నాయంతే” అని తలకాయ మీద కొట్టుకుంది.

“నీ తెలివి మండినట్టే వుంది” అని నీవు మీద దబ దబా బాదింది అత్త.

తలకాయలో మాటలు పుడుతున్నప్పుడు వాటిని వెంటనే బైటికి రానియకూడదనీ, కొన్నింటిని అసలు రానియకూడదనీ జానకికి ఆంధ్రంగానైనా అర్థమయింది.

మాటల సంగతి సరే — తన మాటలు పెద్ద వాళ్ళకు అర్థం కావు. కోపం వస్తుంది. వాళ్ళ మాటలకు తనకు ఏడుపాచ్చినట్టే తన మాటలకి వాళ్ళకూ కోపం వస్తుందేమో.

కానీ నవ్వు — నవ్వేం చేసింది?

నవ్వులే ఎవరికైనా బాధ ఎందుకు? కోపం ఎందుకు? అందునా జానకికి నవ్వు పెదవుల మీదనే వుంటుందా అన్నంత తొందరగా వచ్చేస్తుంది.

ఇంటా బయటా ఎన్నో చిత్రాలు! ఎన్నో తమాషాలు! అన్నిటికీ నవ్వు వస్తుంది. ఎట్లా ఆపాలి? నవ్వు వచ్చేనన్నీ ఎదురుగా కవిస్తున్నా నవ్వకూడదు!

నవ్వులే కొడతారు గదా? కొడితే నోప్పేస్తుంది గదా? నొప్పికి ఏడుపాస్తుందా — ఏడవగూడదు.

నొప్పి పుట్టేలా కొట్టి ఏడవ వద్దంటున్న

ఓల్గా

పెద్దాళ్ళను చూసి ఆశ్చర్యపోయేది జానకి. “కొట్టుకపోతే ఏడవడుగా” అనడిగింది ఒకసారి తండ్రి తమ్ముడ్ని కొట్టి ఏడవవద్దని గడుముతుంటే.

“నువ్వు నోరు మూసుకోపోతే నీకు పడతాయి.

వెధన ప్రశ్నలని వెధన ప్రశ్నలు. ఏం లేకపోయినా నోరొకటి ఇచ్చాడు దేవుడు” నాన్న కోపం ఇటు తిరిగింది.

దేవుడు నోరిచ్చాడు. నోటితో మాట్లాడతాడు, నవ్వుతారు, ఏడుస్తారు.

మరి ఇదేమీ చెయ్యగద్దంబారెందుకు? ఇవన్నీ చెయ్యకూడనివైతే దేవుడు నోరివ్వడం ఎందుకు? జానకి చిన్ని బుర్ర అంతకు మించిన అలోచన భరించలేక పోయేది. ఎదురుగా కనపడుతున్న ఏ చెట్టునో పుట్టునో పట్టుకుని ఈ విషయం వదిలేస్తేది.

జానకికి క్రమంగా ఎన్నో చిత్రమైన విషయాలు తెలిశాయి.

ముందు చిన్న పిల్లలను పెద్దవాళ్ళు నోరు ముయ్యమంటారని అర్థమైంది.

తర్వాత చిన్న పిల్లల్లో కూడా ఆడ పిల్లలు ఎక్కువ సార్లు నోరు మూసుకోవాని అర్థమైంది. చిత్రే ఊహ

పెరిగే కొద్దీ పెద్ద ఆడవాళ్ళను కూడా మగవాళ్ళు నోరు ముయ్యమంటారని తెలిసింది. వాన్న అమ్మా, నాయనమ్మలను చాలాసార్లు ‘నోరు మూసుకోండి’ అనేవాడు. ఆడ పిల్లలు పెద్దయినా నోటి ఆడవాళ్ళతోనే మెల్లిగా మాట్లాడాలి గానీ మగాళ్ళ దగ్గర నోరు మూసుకునే వుండాలి అనుకుంది జానకి. చిత్రే జానకి ఇంకో మహా చిత్రమైన విషయం కనిపెట్టింది.

నాన్నా, అమ్మా — ఒకరేమిటి ఇంట్లో ఆడ మగా పిల్లలతో సహా అందరూ అందరికంటే పెద్దదైన ఎంకటి గాడిని నోరు మూసుకోరా అంటారు. జానకి ఒకోసారి తను కూడా వెంకటిని ‘నోరు మూసుకో’ అని అందామని చాలాసార్లు అనిపించింది.

కానీ ఎంకటి జానకితో చాలా మంచి కబుర్లు చెప్పేవాడు.

స్త్రీ పురుషుల మధ్య వున్న అసమానత సామాజిక జీవనంలోని అన్ని అంశాలలోకి చొరబడింది. ఆఖరికి భాషలో మాటల అర్థాలు కూడా మారిపోయాయి. ‘నోర్మయ్’ అని మగవాడు మరో మగవాడిని అంటే ఒక రకం అర్థమూ, స్త్రీని అంటే మరొక రకం అర్థమూ వుంటుంది. నిజానికి యీ ‘నోర్మయ్’ అణచివేతకి వ్యతిరేకంగా నోరు మరింత తెరవాల్సి వుంటుందని, అణచివేతకు గురవుతున్న వాళ్ళకు తెలికుండా ఆపడం ఎవరి తరం?

దూడలు అరిస్తే వాటి భాషలో అవి ఏముంటున్నాయో చెప్పేవాడు. పిట్టలు జాను చెట్టు మీద మీటింగ్ పెట్టుకుని ఏం మాట్లాడు కుంటున్నాయో చెప్పేవాడు. మబ్బులు తొందర తొందరగా ఇళ్ళకెందుకు పరిగెత్తుతున్నాయో చెప్పేవాడు. మబ్బులు పొట్టులో నీళ్ళు పెట్టుకుని గబగబా ఇంటికి పరిగెత్తి కుండల్లోకి వింపు కోవడం, ఇల్లు చేరలేకపోతే ఆ నీళ్ళన్నీ కారిపోయి వర్షంగా కురవడం ఎంకటి చెబుతుంటే వారు తెరుచుకుని వినేది జానకి. 'వారుముయ్ ఏంటా వాగుడు' అనాలని మర్చిపోయేది.

మళ్ళీ ఎంకటిగాడు చెప్పే ఆ మాటలే అమ్మకో, నాన్నకో చెప్పబోతే వాళ్ళు జానకిని వారుమూసుకో మనే వాళ్ళు. బీదవాళ్ళనీ, తక్కువ కులం వాళ్ళనీ, ఆదాళ్ళనీ వారుమూయును అంటారని జానకి గహించింది.

అప్పట్నుంచి జానకి అతి తక్కువ మాట్లాడడం ప్రయత్నపూర్వకంగా అలవరుచుకుంది.

ఒళ్ళీ, ఇంట్లో వారు వివ్వకుండా పనులు చేయడం నేర్చుకుంది.

జానకిని అందరూ మెచ్చుకున్నారు.

తలకాయలో పుట్టే మాటలను ఆ సెయ్యడం కోసం కృషి చేసిన జానకి తన తలకాయలో మాటలు పుట్టడం క్రమంగా తగ్గిపోతోందని గహించలేకపోయింది. మాట్లాడకుండా వుంటే తనలో కలిగే అకాంతి క్రమంగా తగ్గిపోతోందని సంతోషించిందే కాని తనకున్న ఊహాశక్తి పోతోందని తెలుసుకోలేకపోయింది.

చివ్వుతనంలో వాడిన కొమ్మలనూ రాలిన పువ్వులనూ చూసి వాటి కోసం బాధపడి వాటి దుస్థితిని నలుగురికీ చెప్పాలని ప్రయత్నించే జానకి ఈవాళ తన ఎదురుగా మనుషులు బాధపడుతున్నా ఏమీ మాట్లాడలేని దుస్థితికి వచ్చింది. నిశ్శబ్దంగా విడవడం తప్ప ఏమీ చెయ్యలేకపోతోంది.

పిట్టల అరుపులకూ, లేగ దూడల గంతులకూ చిందులు వేసే జానకి ఇప్పుడు తన ఎదురుగా నింత సంబరం జరుగుతున్నా చిరునవ్వుతో నిశ్శబ్దంగా నిలబడడం నేర్చుకుంది.

జానకికి పెళ్ళయింది. వరుడు అందగాడు. మంచి ఉద్యోగిస్తుడు. జానకి తనలో తాను మురిసి పోయింది.

అయితే ఆ మురిపెం పోయి దాని స్థానంలో భయం ప్రవేశించడానికి ఎంతో కాలం పట్టలేదు. "ఏంటా చూపులు- ముంగిలా మాట్లాడవేం" జానకి భర్తకు జానకి మౌనంతో చిరాకు వచ్చేది. ఏం చెప్పినా విని ఊరుకునే జానకి, బదులివ్వకుండా చెప్పిన పని చేసే జానకి అతనికి చాలా అసహనం కలిగించింది.

తన భర్తకు మాటలూ కబుర్లూ కావాలని అర్థమయ్యేసరికే జానకి చెంపలు వాచిపోయాయి. జానకి మళ్ళీ మాటలు నేర్చుకోవడం మొదలు పెట్టింది. నోరు విప్పడం మొదలు పెట్టింది. తనకు కలిగిన ప్రతి అనుభూతిని మాటల్లో చెప్పడం ఒక్కప్పడంతో తేలికగా వుండేది.

ఇప్పుడలా కాదు. ఇప్పుడు మాటల కోసం యుద్ధం చేయవలసి వస్తోంది.

మొదడులో యుద్ధం, గొంతులో యుద్ధం, నాలుక మీదా, పెదవుల పైనా యుద్ధం. ఈ యుద్ధంలో అపజయం కలిగినా అలసట కలిగినా జానకి ప్రయత్నం మానలేదు.

నెమ్మది నెమ్మదిగా నడకలాని బుడతడు పడుతూ లేస్తూ నడక నేర్చినట్టు మాటలు నేర్చింది. జానకిలో మార్పుకి భర్త కూడా సంతోషించాడు.

జానకి అతనికేం కావాలో, అతని ఇష్టాలేమిటో అడిగి కనుక్కుంటున్నప్పుడూ, అతని ఇష్టాలు తీరుస్తానని చెబుతున్నప్పుడూ అతను చాలా సంతోషించాడు.

అతని పనులనూ ప్రవర్తనలనూ అందాన్నీ జానకి ముచ్చటైన మాటల్లో మెచ్చుకుంటుంటే అతను

నిజంగానే సంతోషించాడు. ఐతే జానకి మాటలు అంతటితో ఆగలేదు. జానకి చిలక కాదు. మనిషి. జానకి మరొకప్పుడు విషయాలు అడగడం మాట్లాడడం మొదలుపెట్టేసరికి భర్తకు మళ్ళీ చిరాకు మొదలయింది.

కనుబొమ ముడితో ప్రారంభమైన ఆ చిరాకు క్రమంగా జానకి మాటలతో పాటు పెరిగింది. ఒకానొకరోజు బద్దలయింది.

“నోర్మూయ్ - ఆడదానికంత నోరు పనికి రాదు” “ఆడదానివి నోరు మూసుకుని పడుండు”

భర్త ఈ మాటలన్న రోజు జానకి పిప్పిగా వచ్చింది. కళ్ళల్లో నుండి నీరు కాలేలా వచ్చింది. వచ్చి నవ్వి నిలబడలేక మంచం మీద పొర్లింది. "ఏంటా వివరీతపు నవ్వు ఆడదానివేనా?"

జానక్కి నవ్వాగడం లేదు.

ఆ నవ్వు ఏడుపుగా మారేవరకూ ఆగదు కూడా.

“నోర్మూయ్ - నోర్మూయ్”

జానకి చెప్పల్లో ఆ మాట మూడుమోగుతోంది. చెవులు మూసుకున్నాననో-

ఆ మాట చెవుల ద్వారా వచ్చినప్పటికీ తలకాయలో పుట్టింది. రక్తంలో ఇంకింది.

ఘోటు హాస్యం : కథాంశుక్

LIVERMORE, CA.

అతగాను :- ఏమండీ! మీరు హాస్యంగా చూట్టాడగల రెని ఎన్నాను, కేవలం జాబ్బా, కడళి, నాకికళ హాసాల లో కవితలు వ్రాయడమే కాకుండా!

నేను :- ప్రేమ నాయనా, మరో పాకం వుంది పాపానా పాకం అని.

అతగాను :- అలాంటిదిప్పుడూ నేను వినలేదు, ఒకట వినిపించండి, దయ చేసి.

నేను :- నాకికళ పాకం, పాకం బాగా ముడిరిహాత పాపాణపాకంగా మారుతుంది -

- నదల్ తాండువ సాట్టహాస విరుషడ్ సర్వ మహాభీషిః స్వనిత స్ఫటిత దిగ్ విదిక్తట నట భావ, వర్ష తాపభూ!

అతగాను :- ఏమీ కారుకుడు పడటం లేదు, బి.ఎ. తెలుగులో సెకండ్ క్లాసు కూడా తెచ్చుకున్నా.

నేను :- రాలిని కారకగలవా, మరి?

అతగాను :- తలబద్దలు కొట్టుకోవాలి, పాపాణాకోడా హాణా వ్యర్థంగా (true to its meaning) ఉంది.

నేను :- నిశామే, లోపల ఏదన్నా వుంటే బయట పడుతుంది. వెనకటకె మా మిత్రులు భమిడి పాట వారన్నారు, వాడి బుర్ర చాలాగట్టది. మేకు కొట్టనా దిగడని ...

(అతగాను = ఆయన, వికాఖ మూండులికం)

2. తెలుగు దేశం లో (1982 లో 99 జ్యూలై 6 కం) ఒక సభలో ఎవరికోసం ప్రంథం లోంటి ఒక పద్యం నేను సభ్యులకు వినిపించాను. (సభలనకండి, దానికీ బూదశాండ్రు 99 డిశం). నన్ను రానివాడికింది జమకట్టు, ఒక తెలుగు రెవ్వరూ గారు "ఆ పద్యం లో ఫలానా కబ్బం "బూతు" న్నారు. వెంటనే నేను "నిశామే. ఈ పద్యం మొదట ఎడిషన్ లోనిది. రెండవ ఎడిషన్ లో దిద్దివ్రాడవలి. ఈయన పుట్టుక ముందు జరిగింది ఆ బూతు. ఆ సంగతి ఈయనకు యింకా తెలియదు." న్నాను (సభలో నవ్వు) - "నవ్వుకండి, పాపము, ఆయన పిల్లల చుండ్రు కుడాదానూ." న్నాను.

బూతు వ్రేల్ల పదానికి మొదట్లో తప్పుమాట, తప్పుపని 99 డిశం. నవ్వున్నా గారు సభాపర్వంలో శిశుపాలుని వోట్ "బూతు వాడినట్లు" 99 ధర్మజ భిష్ములను డిక్షిప్సింబనట్లు వాడినాడు.

సెవీ "బూతు" పదానికి వ్యవచిత్యర్థం తెలుసా? వినండి.

బురుడు సావించిన బొద్ద మతం (హేనయాన కాలం తరువాత, మహాయాన బొద్దం లో) విదేశాలకు కూడా వ్యాపించింది. అటు పాశ్చాత్య దేశ ప్రభుత్వం చూడకా బుద్ధ విగ్రహాలు వెలివినాయి. వాళ్ళు "బుద్ధ" కబ్బం సరిగ్గా పలుకలేక "బుల్డ్" న్నారు. విగ్రహమనే సామాన్యార్థం లో ప్రయోగించారు. గాను గాను, మహమ్మదీయ మత స్థులు విగ్రహాధారము అంగీకరించరు. ఇందుకే హిందూ మతస్థులకు "బుల్డ్ పరస్త్" లన్నారు. "బుల్డ్ పరస్త్" (= విగ్రహాధార) ని నికరించారు. నీనికి తోడు వైదమతం కూడా అంతదాకా తాకబోయినా, వ్యాపించింది. దిగంబర వైదమతం వెలిసింది.

NORTH SOUTH FOUNDATION
Scholarships to promote excellence,
support the needy and reduce
dropouts in Andhra Pradesh

The best asset India has is its people. Even if only 5% are gifted by nature, it amounts to over 40 million people! Unfortunately, very few of these people ever reach their maximum potential because of lack of sufficient education, trade, or skill. This shortcoming is often caused by financial hardship or lack of encouragement rather than a lack of desire or ability. As a result, a vast majority of them drop out of schools. BREAD and North South Foundation were set up in AP and USA, respectively, to provide financial assistance and encourage students towards reaching their maximum potential.

In 1990, using news paper ads, we invited top ranking Intermediate graduates (equal to 12th grade here), who have financial hardship, to apply for assistance regardless of cast, creed, religion, sex, or geographic origin. So far, 10 students were awarded scholarships. They come from a variety of backgrounds: the son of a rickshawala, the son of a tailor, the daughter from a freedom fighter's family, and so on. They all have one thing in common: academic excellence, but lacking funds to continue their education. They were carefully chosen after a personal interview that also included their parents. Their interests ranged from polytechnic to engineering to medicine. Upon completion, they pledged to either pay back BREAD or to sponsor another student.

A contribution of \$150 will fund a student for one year, while \$600 will help him graduate in a 4 year program. The interest from a \$2,000 contribution will cover a scholarship every year, or it can cover one student through graduation every 4 years. Finally the interest from \$8,000 will fund a new student every year. *If each family in our community in the US sponsors one scholarship every year, we can probably cover all gifted, but financially needy students, in Andhra Pradesh!* Lending a hand to such students will not only help them reach their maximum potential in their lives, but it will also have the potential to indirectly help the rest of the society.

Your generous contribution will greatly aid the recipients. *If you would like to sponsor a scholarship at a school of your choice in your name, in the name of your parents or in the name of other loved ones, you are most welcome.* If you like to help in fund raising, organizing, writing newsletters, etc., please give us a call. Finally, do not hesitate to contact us for further information.

Your Tax Deductible Contribution: Enclosed is a check for \$ _____ (payable to North South Foundation)

Name _____

Street _____

City _____ ST _____ Zip _____ Tel _____

To contribute in the name of a loved one at a school of your choice, to make a non-cash gift, or to give in some other form, please contact us.

Please mail to: Dr. Ratnam Chitturi, North South Foundation
2 Marissa Ct, Burr Ridge, IL 60521 (708) 323-1966

దేవుడికములని బొడ్డు, జైన మలాలను, బ్రాహ్మణ(వేదా) సవాతన హిందూ) మతస్థులూ, చదవయ్యాయుత్తిన కన్యలూ, మత వ్యవహారాలలోనూ, సంస్కృత నాటకాల లోనూ, బొడ్డు, జైన శ్రమణకులను ఏకం చేసి ఆర్థికపని చేస్తూ వచ్చారు. (ప్రబుద్ధుడు 39 విపరీత లక్షణా వృత్తి చేత "చవట" వేసి కేరం లో ప్రయోగిస్తూ కన్యలు కు తనాట కిచ్చి) జైన దిగంబర విగ్రహాలను పెరిసి నాయి. [ఉడి] క్రొవణ వికగ్గళ. ఎందుకే? కేగ్గళ జైన మందిరం) 39 సంస్కృతుల సూక్తి (చుకువేహరి) పర్వదండి. కాగా, "బుత్" క్షేప్ర పదానికి దిగంబర (=దిస ముల) వేసి బుత్ ప్రారంభించి చదవంతర కార్యక్రమాన్ని పాకింది క్షేప్ర. ఆ "బుత్" - బూత్ - బూతునకు మూల మయింది. (చక్రమ - లాక్ మరాఠీలో, చక్ర - చాక్ (పావన హిందీ లో లాగ)

కానీ నన్నయ్యగారు "బూతు" క్షేప్రను జోషమనే క్షేప్ర లో వాడినారు. తమతలం నాటకే దిగంబర విగ్రహాలను చూడడం జోషమయినందు వల్ల - ఈ బూతు క్షేప్రం తర్వాతి కాలం సారస్వతంలో క్షేప్ర గా రూపొందిన వాడటం యిష్టం చేక, క్షేప్రం ఆ భారం (చకరం, పెద్దన కవి "చక్ర చక్ర" నామక వృత్తి భారము వేసి క్షేప్ర లో.

ఈ విధంగా నేను తెలుగు దేశంలో (1963 లో మొదట) సిక విశ్వవిద్యాలయములో ఉపన్యసిస్తుండగా, అంతా అతి సంతోషంగా వున్నారు. (యన్వై భూగోళాన్ని నాకు ప్రశ్నగా గా భావించిన తెలిపారు.) సభ్యులలో మొదట అల సుధా సంతోషంగా చదువుచున్నట్లు. పదిమంది కీ విప్రభులూ ఉన్నారు, చెప్పండి. వేకేమి చేయగలము? నాకు సూచించిచ్చే.

ఆరభిరాగము - రూపక తాళము

పల్లవి || నాద సుధారసం బిలను సరాకృతాయే మనసా || నాద ||

అనుపల్లవి || వేద పురాణ శాస్త్రాదుల కాధారమౌ ప్రణమ || నాద ||

చరణం || స్వరములు ఆరొక గంటలు వరరాగము కోదండము

దురనయ దేశ్యము త్రిగుణము నిరతగతి శరమురా

సరస సంగతి సందర్భములు గల గిరములు రా

ధరభజనే భాగ్యమురా త్యాగరాజు నేవించు || నాద ||

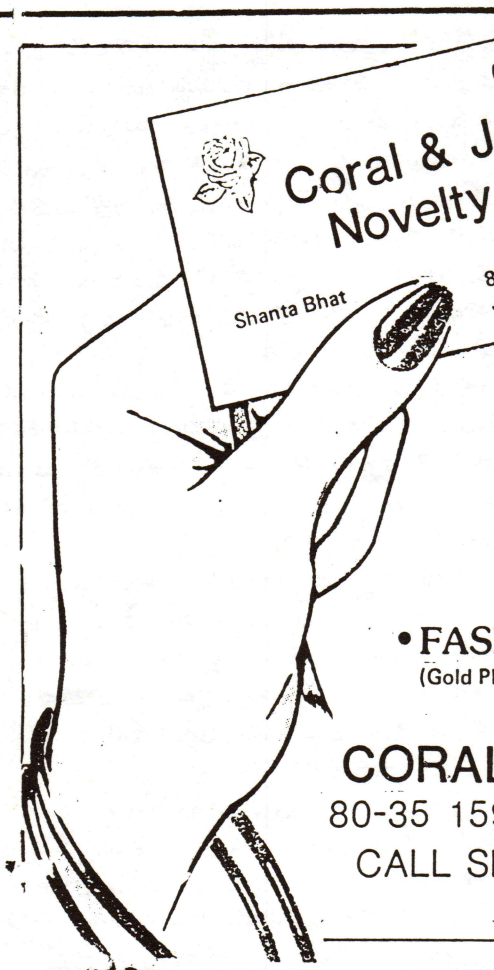
"నాదం వేద పురాణ శాస్త్రాలకు ఆధారమైనది. [సామవేదం సంగీతసంబంధి అని చాలామందికి తెలిసిన విషయమే. పురాణాంకు కూడా సస్వరంగా పలిస్తేనే విన సాంపుగా ఉంటుంది.]

స. రి. గ. మ. ప. ద. ని. అనే ఏడు [ఆరొకను; ఏగానికైనా 'స' అనే స్వరం తప్పని సరి. మిగతావాటిలో ఒకటిరెండు విడిచిపెట్టవచ్చు. అందుకనే ఆరు + ఒక అని నాదబడింది] స్వరాలు చిరుగంటలుగా, శ్రేష్టమైన రాగము విల్లుగా (కోదండము) ఘన. నయ. దేశ్య. అనే మూడు రకాల రాగాలు మూడుపేటల వింటి నారిగా (గుణము). బాణమే తాళంగా, సమయానికి తగినట్లుగా సరసంగా రూపొంది మాట్లాడే "సంగతులు" కోదండ రాముడు భావిస్తున్నాడు. అతడి భజనే భాగ్యం:

రాముడు మూర్తిభవించిన సంగీతం అని ఈ కీర్తన సారాళం. రామభాజానికి గం ప్రత్యేకత నిరతగతి (చరచాపదిలేయదం). సంగీతంలో ఇది తాళానికి వర్తిస్తుంది. రాముడి బాణం గురితప్పనిది, అలాగే మంచి సంగీతంలో తాళం తప్పక రాదు. 'సంగతి' అనే మాట నిత్యవహారంలో జ్ఞానాన్ని సూచిస్తుంది. సంగీతంలోని 'సంగతి'కి గల అర్థం రసజ్ఞులకు తెలిసిందే. రాముడు మాట్లాడే మాటలు (గింములు) ఎంతో తూచి, సరసంగా, మితంగా ఉండేవి. [గాయకులు వేసే సంగతులు కూడా అదేవిధంగా ఉంటే సభ రక్తికడుతుంది అనే సందేశం కూడా ఈ కృతిలో లేకపోలేదు:]

ఈ పాటకు ఉపయోగించిన ఆరభిరాగం ఘనరాగం కావడం ఒక విశేషం.

కొంపెల్ల సత్యశివరామకృష్ణ సాక్ గాో వ్యాఖ్యానం.

(718) 591-5154

Coral & Jade Novelty Inc.

Shanta Bhat

80-35 159th Street
Jamaica, N.Y. 11432

- **22 kt. GOLD SETS**
EXCLUSIVELY DESIGNED With.
 - Precious & Semi Precious Stones
 - Ear Rings, Rings, Bangles,
 - Bracelets, Pendants, etc.
 - Both South & North Indian Designs.
- **24 kt. GOLD BANGLES,**
 - CHAINS, COINS etc.
 - PEARLS • CORAL
 - JADE • GARNET
 - CRYSTALS e+c.
- **FASHION JEWELRY SETS**
(Gold Plated) In Semi Precious Stones, For All Occasions:

CORAL & JADE NOVELTY INC.
80-35 159th STREET, JAMAICA N.Y. 11432
CALL SHANTA BHAT • 718-591-5154

A Message From The Bank Non-Resident Indians Like To Call Their Own....

Watch Your NRI Deposits In India Grow Fast With Our Highly Competitive Interest Rates!

EARN:

**Upto 17.92% Per Annum On Your
Non-Resident Rupee (NRE) Deposits**
(Yield for a 5-year deposit with reinvestment plan)

**Upto 11.34% Per Annum On Foreign Currency
Non-Resident (FCNR) Deposits**
(Yield for a 3-year deposit with reinvestment plan)

Your Deposits Are:

REPATRIABLE.

FREE of income tax and wealth tax in India.

FREE of gift tax for gifts to close relatives.

With our **Personalized Service** we can provide you with details on many more attractive schemes to suit your particular needs. Just contact any of our nearest overseas branches, or one of the 1900 branches in India.

Current Effective FCNR Rates (In US\$)

PERIOD	SIMPLE INTEREST	EFFECTIVE ANNUAL YIELD
6 Months	9.50%	9.50%
1 Year	9.75%	9.99%
2 Years	10.00%	10.77%
3 Years	10.00%	11.34%

बैंक ऑफ इंडिया

(भारत सरकार का उपक्रम)

Bank of India

(Government of India Undertaking)

HEAD OFFICE: Express Towers, Nariman Point, Bombay 400021, India

NEW YORK BRANCH: 277 Park Avenue, New York, NY 10172 • (212) 753-6100

SAN FRANCISCO AGENCY: 555 California Street, Suite #4444, San Francisco, CA 94104 • (415) 956-6326

WEST INDIES BRANCH: P.O. Box 694, Grand Cayman, Cayman Islands, West Indies

FOR FDIC INSURED LOCAL DEPOSITS & NON-RESIDENT INDIAN DEPOSITS
PLEASE CALL OUR TOLL-FREE NO: 1-800-232-2828

MATRIMONIALS:

M9102142: Correspondence for a 5'5", 27 yrs. US Citizen, Employed by OH as a Programmer Analyst from Telugu Arya Vysya Family. Call sister, Mrs. Dhanalakshmi, (718) 898-1888.

M9102152: Immigrant parents invite correspondence from South Indian Brahmin Girls for a 32 Yr. MBA student here. Pl.Cl. (216) 779-5886.

M9103161: Correspondence invited from college educated girls around 25 for a 32 yr. 5'8", MBBS (Guntur), Master's in Public Health (Buffalo) in academic circle, Joining residency in July. Marriage before the end of summer. Write to P.O.Box 487, Throngsneck Stn. Bronx, NY 10465.

F9101223: For a divorced in 10 days, employed girl, 38 yrs. 5'2", well educated, musician and painter from settled gentleman. Caste or region no bar. Pl.w.r.t.following address

F9102232: Parents invite alliance from Telugu Brahmin Professionals for daughter 27, employed professional, Canadian Czn. Pl.w.r.t.address below.

F9103241: Correspondence invited from US PR/CT gentlemen for a fair, 28 yr, 5'5", BA, Diplomat in Tourism, Air Ticketing, Swith board operating girl. Presently working in India. Atreya gothra, Aswini nakshatra. Pl.w.r.t. the flq. address.

Matrimonial Enquiries & Info.
TFAS-MS, 1 Woodlake Dr.
Piscataway, NJ 08854. When responding to this address please respond with particulars of the respondent so that we can forward them to the advertiser. Please note that neither TFAS, Telugu Jyothi nor any of its members are responsible for any consequences resulting out of this column.

PR=Permanent Resident
CT=Citizen of US

For Members of TFAS, the matrimonial ad will appear for three times only. If they would like us to continue the ad for 3 more times a written request is to be made. For non-members, the ad donation is \$5/per insert.

"అదేమిటబ్బాయ్! మేకప్ అంతా వేసి లిప్స్టిక్ వేయడం మర్చిపోయావ్? చైరెక్టరుగారు కనురు మన్నారు" అంది సూర్యకాంతం.

"మర్చిపోలేదమ్మా. వేయడానికి అవకాశం దొరక్క" అని మూలాడు భద్రయ్య.

** ** *

కేవల పిల్లలతో మరుక్కేలంలా వున్న రాజసులోచన ఇంటికి వచ్చి. "పాపం! మీకు ఇంట్లో కాస్తయినా ప్రశాంతత వుండదనుకుంటాను. పోనీ, మా ఇంటి కొచ్చి కూర్చోండి అన్నడమ్మడు. మాకు పిల్లాజెల్లా ఎవరూ లేరుగా?" అని సానుభూతి చూపింది జనున.

వెంటనే రాజసులోచన అందుకొని "నన్నూ వుంటాం కాని, పాపం మా కోసం మీరు మరి మడికట్టు కో వద్దు స్వీ!" అని నమస్కరించింది.

** ** *

'పాతాళభైరవి' సినిమా చివరలో డింభకుడు (పద్మ నాభం) మరణించే సన్నివేశం ఒకటుంది. రిహార్సల్లో పద్మనాభం పడివున్న (సీను) తీరు చూసి దర్శకుడు కె.వి.రెడ్డి "ఇది మరణ దృశ్యం కదా- ఇందులో విషాదం బదులు చిరువోసం కనబరుస్తున్నావేమిటి? వచ్చిపోతున్న

వ్వడు ఎవరైనా నవ్వుతారా- విచారంలో వుంటారు కాని" అన్నాడు.

అందుకు పద్మనాభం ఇలా అన్నాడు:

"సార్! మీ దర్శకత్వంలో నటించడానికి ఒక్క అవకాశం లభించినా చాలు- అలా భస్మలైన వారెవరైనా మరణాన్ని సైతం చిరునవ్వుతోనే ఆహ్వానిస్తారు సార్!"

** ** *

'బిందిపోయి దొంగలు' స్కూటింగుకు హాజరవడానికి హైదరాబాదుకు హడావుడిగా రాజబాబు బయలుదేర దోతూ పొండి బజార్లో కారు అపే, దిగి ఒక కొట్టులోకి వెళ్ళి "ఒక మంచి సూట్ కేసు నాకు కావాలి" అన్నాడు.

"ఉండండి ఇస్తా. ముందు ఈయనకు సోఫురేవో కావాలి. ఈయన్ని పంపించాక మీకు సూట్ కేసులు చూపిస్తాను" అన్నాడు కొట్టతను.

"తయారేదు. నేను అర్జంటుగా ఆ సూట్ కేసుతో ఎక్స్ ప్రెస్ టెయిన్లు అందుకోవాలి" అన్నాడు రాజ బాబు.

"బలేవారండి మీరు. టెయిన్లు అందుకునేంతటి సూట్ కేసు మా దగ్గరెక్కడుంది?" అన్నాడట ఆ కొట్టతను అమాయకంగా!

*America is America
but there's no place
quite like INDIA...*

**and no investment opportunities
such as these, for NRIs.**

Bank of Baroda offers you various investment opportunities with HIGH RETURNS and SECURITY.

FCNR Accounts	NRE Accounts
1. Deposit can be kept in currency of your choice i.e. US\$, UK £, DM, Jap ¥	1. Interest rate up to 13% p.a. for deposits depending upon the period of deposit.
2. Deposit will be free from fluctuations in the rate of exchange.	2. Various schemes available to suit individual needs.

• Loan/Overdraft facility can be availed of • Tax benefits available • No ceiling on investment amount • Deposit/Interest fully repatriable.

Bank of Baroda also offers portfolio management services to enable NRI's to make investments in India.

For further details please contact:
Bank of Baroda
 (A Government of India Undertaking)
 1 Park Avenue, New York, N.Y. 10016 U.S.A. Tel. No. 212-578-4550

TRAVEL IN GROUPS DATES ARE RESERVED

BY

First Call - First Travel

**SINGAPORE AIR
BRITISH AIR**

DELHI	JUNE 14	TO	AUG. 29 -	SQ
	MAY 11	TO	JUNE 30 -	SQ
BOMBAY	JUNE 17	TO	AUG. 29 -	SQ
	MAY 10	TO	JUNE 30 -	SQ
	MAY 16	TO	JULY 2 -	BA
MADRAS	JUNE 16	TO	AUG. 26	SQ
	MAY 11	TO	JUNE 29	SQ
	JUNE 13	TO	AUG. 27 -	BA

**PLEASE CALL IN EARLY BY
NO LATER THAN MARCH 1. - P. S.**

EXTENDED.

PLEASE CALL.

Independent Travel Services

We Handle:

Itinerary Planning

Airline, Hotel, and Cruise Reservations

Special Package Tours, Group and Charter Reservations

International and Domestic Tours

Rail Travel, Corporate Travel, Car Rentals

Airport- Hotel Transportation

Visas and Passports

And Club Med

We Determine The Best Rates According to Client Needs

Personal and Professional Travel Planning

Fully Computerized

We Also Provide Cruise Videos

All Major Charge Cards Accepted

Phone (215) 670-2668

1111 Independence Ct.

West Lawn, PA 19609

Prabha V. Maruvada

Travel Consultant

Swarna Jewelers

284 Queen Anne Road, Teaneck, NJ 07666

Phone: (201) 836 - 8802 Fax : (201) 836 - 4640

Dealers in

22 Kt / 24 Kt Jewellery & Gold

Bangles

Coins

Chains

Bars

Rings

Kadas

Necklaces

We specialize in

MAIL ORDER AND EXHIBITION SALES

Call for details on venue and time for

EVENT NEAREST TO YOUR PLACE

ALSO REGULAR PERSONALIZED SALE BY APPOINTMENT

DURING WEEK DAYS BETWEEN 10 AM TO 8 PM

Krishna Rao & Jayabharathi

Korapati

•Latest Designs

•Reasonable Price

•Excellent Workmanship

•Guaranteed Quality

FROM ROUTE 80 E AND NJ TURNPIKE N: Take Exit 70, and follow 70B for Teaneck;
Turn Left on Third Light for Queen Anne Road; FROM ROUTE 4: Take exit for Queen Anne Road.

FROM NY CITY (WASHINGTON BRIDGE): Take Route 80 Local and Exit 70 and then
Take Left on First Light and Left on Third Light for Queen Anne Road.

1. Horses are classified on their breeds : "Hot blooded", "Warm Blooded" and "Cold blooded"-description not related to temperature, but to origin. Examples are : Hot blooded are 'Arabic', 'Thoroughbred', 'Anglo-arab', etc. These are strong, courageous and fiery animals, and most race horses are from this group. Cold blooded are big draught horses, farm workers, load-haulers, "strong and docile"; examples are Shires, Percherons etc. Warm-blooded are mixture or crossbreeds of these "hot" and "cold" bloods and examples are "Standardbred", "Quarterbred", "Oldenberg" etc. The term "Halfbreed" means a cross between a "thoroughbred" and a native pony.
2. Horses are measured by both height and weight. Height is measured by "hh" (hands high)-from the ground to the withers, a point between the shoulder blades on the back. A 'hand' is the average width of man's hand (4").
3. Horsepower is a unit of power used in the foot-pound-second system of units. Power is the rate at which work is done. 1 hp is equal to 550 foot pounds per second. For a motor vehicle, the hp can be calculated from the rate of the work of the pistons. Some of this power is used to overcome the friction inside the engine, while the rest drives the vehicle.
4. Usual life span is 30 years, but some well-bred ones, have lived upto 60 years. The average gestation period is 11 months. Avg. no. of colts: 6
5. The heaviest horse was "Brooklyn Supreme" with 3200 lbs and 6'6" height. Firpon was 7'1" and 2976 lbs weight. Falabella breed of Shetland ponies weigh about 40-80 lbs and 15-30" height.
6. Most male horses (stallions) have 40 teeth while female horses (mares) have only 36 teeth. Most colts are born with some teeth.
7. The eyes can independently move in all directions, even in opposite directions at the same time. That's why the eyes are covered partially in racing, harness racing etc, so that they can see only in one direction.
8. The only truly wild horse still in existence are "Przewalski"s horses, a stocky brown animal, living in small groups in the plains of central Asia.
9. Exactly when they were domesticated is not known; but either Chinese or Indians (Asian) were considered as the first. While Chinese vases of 3500 BC show harnessed and ridden horses, the Vedas of Indian literature written perhaps much earlier, describe horse-ridden warriors and horse sacrifices as well as horse-chariots etc.
10. Other than those mentioned in Q 8, there are many 'wild' horses in many parts of USA (e.g. Arizona) Africa, Australia and even in Asia. These are called mustangs and were in reality, domesticated horses which have 'run away' from their owners into wild and went back to their wild life.
11. Although most countries sell horsemeat in their local shops, France is the best consumer. In Tibet it is forbidden meat.
12. The age and health of the horse is determined by the number of teeth !
13. The way the horse is built (the hind legs are much stronger, with bigger muscles, and bigger bones) makes the front ankles comparatively weaker, especially while racing and carrying a weight (like a jockey). Amongst the race horses, breaking any ankle literally ends their career !
14. No ! There are no green or blue horses, even amongst the crossbreeds !
15. Most Arabian horses are 100% white and are noted for their elegance, speed and sprint. The 'thoroughbred' horses are counted as the most 'successful' invention of the horse world, dating back as much as 300 years ago !
16. Clydesdales are tall, heavy and very useful for agricultural work and have a profusion of feathers on their heels. They are not race-horses.
17. Horse-racing and horse riding has started in BC, but betting and conducting racing in any organised way, first, in NY state in 3/1668 !
18. Kentucky Derby, Preakness Stakes and Belmont Stakes. First won by Sir Barton in 1919, later by Gallant Fox, Omaha, War Admiral, Whirlaway, Count Fleet, Secretariat, Seattle Slew, Affirmed, Citation, Assault etc
19. Kentucky Derby, run annually at Churchill Downs, Louisville, KY -1875.
20. The longest recorded horse race was one of 1200 miles in Portugal. won by "Emir", an Egyptian Arabian thoroughbred.

JYOTHI SILKS & SAREES

889 Edwards Road, Suite D23
Parsippany, NJ 07054
(201) 882-2829

Importers & Retailers

SILK SAREES * SILK SAREES * SILK SAREES

Pure Mysore Silk, Zari, Crepe, Plain & Printed Sarees

EVERY SAREE COMES WITH A BLOUSE PIECE

AND ALSO

*Custom Made 22K Gold Jewelry
Made to Order As Per Samples*

Sari Emporium

A UNIQUE SARI AND FABRIC STORE

Serving Central New Jersey

WHERE EVERYDAY IS A SALE DAY

Save upto 40%

16 Marconi Avenue
1341 Corner Oak Tree Road
Iselin, NJ 08830
(201) 283-4768

§ Exit 131 off Garden State Parkway-Left at light - First Left Turn - Right at the Light Two Blocks and make a left and find the store at the right shopping center.

THE TELUGU FINE ARTS SOCIETY, INC.

(A TAX EXEMPT AND NOT FOR PROFIT CORPORATION)
P. O. Box 11104, New Brunswick, NJ 08906.

తెలుగు కళా సంఘము

MEMBERSHIP APPLICATION FORM

19____ (New/Renewal)

MEMBER: _____
(Dr./Mr./Mrs./Ms.) Last First

SPOUSE: _____
(Dr./Mr./Mrs./Ms.) Last First

CHILDREN/
DATE OF BIRTH _____

ADDRESS: _____
No. Street

City State/Zip Code

PHONE: _____
Home Office

OCCUPATION: _____
Member's Spouse's

I do not have any objection to publish my name/spouse's name/
children's names/children's ages/dates of birth/address/phone
number/my occupation/spouse's occupation/ in TFAS annual
directory. (PLEASE STRIKE OUT UNWANTED ITEMS)

SIGNATURE: _____ DATE: _____

MEMBERSHIP: () LIFE \$125 () FAMILY \$20/YR
() SINGLE \$15/YR () STUDENT \$10/YR

Please make checks to TELUGU FINE ARTS SOCIETY and mail along with
duly completed application form to:
TFAS, P.O. BOX 11104, NEW BRUNSWICK, NJ 08906.

Children of the members automatically become members of the TFAS
Youth Association. Children above 18, working and living away from home should
seek membership separately.

Telugu Jyothi is being sent every month to the members of the Telugu Fine Arts Society by THIRD CLASS BULK MAIL. The US Postal Authorities tell us that it normally takes one to three weeks to deliver. We cannot afford to send it by First Class Mail as it costs about \$0.85 per issue. The Post Office will not redirect the Third Class Mail unless specific instructions are given to the mail person. When the magazine is returned to (as we have specified that the address correction is requested) TFAS is charged \$0.30 -\$0.45 for each such returned issue. Therefore it is imperative on the part of the members to send in their CHANGES IN ADDRESSES AS SOON AS THEY ARE AVAILABLE. Telugu Jyothi is the only Telugu Magazine published in the United States and distributed nationally to all members since 1984 without fail. Please help us to help you.

Change in Address:

Name: _____

Address: _____

City/State/Zip Code _____

అంకితం

— బి.ఉమామహేశ్వరి

“ఆడదిగా పుట్టడం కంటే అడవిలో మూనై పుడితే మేలు” ఆ మాటలు సీతాలక్ష్మి చిన్నప్పడే వింది.

సీతాలక్ష్మి తండ్రికి ఒక బట్టల షాపు, ఊళ్లో పలుకుబడి వున్నాయి. అయినా సీతాలక్ష్మికి ఎనిమిదో ఏటనే పెళ్ళి జరిగిపోయింది.

అలాంటి సీతాలక్ష్మికి పద్దెనిమిదో సంవత్సరం వచ్చింది.

ఒకనాటి మధ్యాహ్నం సీతాలక్ష్మి తండ్రి ఎవరి మీదనో కేకలు వేయడం వింది. వంటింట్లో పని వదిలేసి వచ్చి చూసేసరికి నడికాలం దాటిన ఒకామె ఆప్యాయంగా సీతాలక్ష్మిని దగ్గరకు తీసుకొని తలను నిమిరించి. ముఖాన్ని అరచేతుల్లో వుంచుకొని ముద్దు పెట్టింది.

సీతాలక్ష్మి తండ్రి రెట్టేపు కేకలు వేస్తూ “మేనల్లుడన్న అభిమానంతో పసికందునిచ్చి పెళ్ళి చేశాను. ఇలాంటి వాడని తేలగానే నా బిడ్డ గొంతు చేజేతులా నేనే పసికేసేనని తెలుసుకున్నాను” అంటూ ఇంట్లోకి వచ్చేడు.

అలా వెళ్ళిపోతున్న సీతాలక్ష్మి తండ్రితో వచ్చినామె “అదేలన్నా అంతేసి మాటలు! ఆశీర్వాదించవలసిన నువ్వు అలా శపించకు” అంది.

సీతాలక్ష్మి తండ్రి అదేమీ వినిపించుకోలేదు. ఇంట్లో వున్న సీతాలక్ష్మి బట్టల పెట్టె తెచ్చి పడేసి వచ్చినామె ముఖమన్నా చూడకుండా వెళ్ళిపోయాడు.

వచ్చినామె తన ముందు పడేసిన పెట్టె పట్టుకొని “పదమ్మా! మనింటికైతాం. పద పద” అంటూ తొందరచేసింది.

“మనిల్లు?!” అంటే ఇంకే ఇల్లో తెలిక సీతాలక్ష్మికి ఏడవాలనిపించింది. ద్వార బంధాన్ని ఆనుకొని నిలబడ్డ తల్లి వేపు చూస్తే తల్లి చూపులు నేల చూపులై పోయాయి. తమ్ముల్నిద్దరూ ఆమెని చూడకుండా ఒకరి తరవాత ఒకరు తండ్రి వెళ్ళిన వైపు వెళ్ళిపోయారు.

సీతాలక్ష్మికి అప్పుడు తెలిసింది—పుట్టి పెరిగి అంత వరకూ వుంటున్న ఆ ఇల్లు తనది కాదనీ, వేరే ఇల్లేదో తనకుందనీ - ఆ ఇంటికి ఇప్పుడు రమ్మని పిలుస్తున్నది తన మేనత్తనీ, వెళ్తున్నది తన భర్తతో కాపురానికనీ తెలిసిపోయింది.

అత్తతో వెళ్ళిపోతూ ఆఖరిసారిగా అంతవరకూ వుంటున్న ఇంటినీ కన్న తల్లినీ చూద్దామని ఆశగా చూసింది.

ఇల్లు తప్ప తల్లి కనబడలేదు.

ఇంతవరకూ ఆ ఇల్లా ఇంట్లోని వారూ తన వారసుకుంది. ఇప్పుడు ఏమీ కారని తేలిపోగా ఆ ఇంటికి మరి రాకూడదని నిశ్చయించుకుంది.

అప్పుడు ఆమె కళ్ళనిండా కన్నీరే! వెచ్చని కన్నీరే!

ఆ రాత్రి సీతాలక్ష్మి మేనత్త ఇంట్లో పాడావిడి! చిన్న ప్పడు అదెప్పుడో “అడుగో సీతా! నీ మొగుడు” అని ఎవరో ఆట పట్టించినప్పుడు చూడబోయి సిగ్గుపడి పోయింది.

ఆనాటి ఆ మాట నిజమై ఆ రాత్రి మొదటి సారి “అతనితో ఒంటరిగా వుండాలి” అన్నమాల జ్ఞాపకం వచ్చి సీతాలక్ష్మికి భయంవేసి ఏడవబోయింది. ఏడవడాని క్కూడా అవకాశం లేకుండా భర్త తన ముందు నిల బడ్డం గమనించింది. తనవేవే సూటిగా చూస్తున్న భర్తను చూడలేక చుట్టూ చూసింది.

కిరసనాయిలు బుట్టి దీపం కుదురు మీద వెలుగు తోంది. లేకుండా తువ్వపట్టిన బ్రంకు పెట్టెలు రెండు ఒక మూల వున్నాయి. పుస్తకాలు కుదురు పక్కన చాలా వున్నాయి. అవి మాత్రమే బాగున్నాయి గానీ మిగిలిన ఏ వస్తువూ ఆ ఇంట్లో చూడ్డానికి బాగులేవు.

చూడగానే పేద ఇల్లని ప్రతి వస్తువూ చెబుతుంది. ఒకప్పుడు పెద్దగా వుండి ఇప్పుడు పేదగా అయిపోయి నందుకు తండ్రి అలా చెబులాడేదనీ తన వాళ్ళవరూ రాలేదనీ తెలుసుకుంది. భర్త సీతాలక్ష్మిలోని భావాల్ని గ్రహించినట్లుగా “సీతా! నాకు నువ్వే అస్త్ర! నీకు నేను! అంతే” అని ఆప్యాయంగా చుట్టుకున్నాడు.

సీతాలక్ష్మి కళ్ళ నుండి ధారగా కన్నీరు! చాలాసేపటి తరువాత భర్త కన్నీరు తుడుస్తూ “ఇలా ఈ రోజు కలిశాం. ఇలాగే కలిసి వుందాం” వెళ్ళిపోయినంతవరకూ!

తెల్లగా తెల్లవారిన తరువాత వీధిలోని వాళ్ళు చాలా మంది వచ్చారు.

“సారె, చీరా, ముద్దూ ముచ్చలూ లేకుండా ఇదేం చోద్యం తల్లీ. ఎక్కడాచూడలేదు. ఎవ్వడూ వినాలేదు” అన్నారు.

సీతాలక్ష్మి ఆ మాటలు వింది. ఆ తరవాత అత్త మాటలు వింది.

“మనిషి ముఖం కానమ్మా మర్యాదలకేటుంది? ఎంత తెన్నే వీం వుండిపోతుంది. మీకు తెలుసు కదా. అంత బంగారం, అన్ని భూములూ అస్త్రీ ఏటైంది? ఎలాగైపోయింది. మీరే చూశారు గదమ్మా - నా బిడ్డడి కష్ట సుఖాలకు ఆ వచ్చిన బిడ్డ నిలబడితే అంతకంటే వీం కావాలి?” అంది.

అత్త మాటలు విన్న సీతాలక్ష్మికి కన్నీరు కట్టులు తెంచుకుంది. ముఖం కడుక్కునే నెపం మీద కారుతున్న కన్నీరు కనబడకుండా నీళ్ళు చాలాసేపు పోసుకుంది.

కాలం పేదతనం కనిపించనికుండా వెళ్ళిపోతోంది.

సీతాలక్ష్మికి మొదటి కాన్పు కనబడింది. అమ్మగారు పిలవడానికైనా వస్తారని ఆశపడింది. రాలేదు! మళ్ళీ వీధి వాళ్ళ మాటలు - ఆ మాటలకు అత్త సమాధానం.

“నాకెవరువారమ్మా? ఆడబిడ్డ లేనిదాన్ని! నా బిడ్డ ఒకటి, నా అన్న బిడ్డ ఒకటివా? దానికి పురుడు పోయడం నాకు దొరికిన అదృష్టం.”

ఆమాటలకు సీతాలక్ష్మి తల్లినీ, తండ్రినీ, తమ్ముళ్ళనీ తలుచుకొని ఏడ్చింది. అత్త మాటలకు పేగులు మెలి పడగా కారుతున్న కన్నీరు తుడుచుకోకుండా వుండి

పోయింది.

కాలం ఇప్పుడు మామూలుగా వెళ్ళకుండా మలుపు తిరిగింది! సీతాలక్ష్మి భర్తకు రెండు మాసాలుగా జీతం లేదు.

సమ్మె! సీతాలక్ష్మికి నిండు నెలలు!

భర్త సంఘాలని తిరుగుళ్ళు! రాతుళ్ళు రాతలు.

గంజీ-మెతుకులు! ఒక్కోసారి మంచినీళ్ళు.

ఒకనాటి ఉదయాన సీతాలక్ష్మి అత్తయ్య నిలువునా విరుచుకుపడిపోవడంతో సీతాలక్ష్మి లేవనెత్తలేక కేకలు వేసింది.

కేకలు విని వీధిలో నలుగురూ వచ్చి చూసి మంచం మీదకి చేర్చారు. అత్తకు వీం జరిగిందో తెలుసుకుండా మని అటూ ఇటూ తిరుగుతూ సీతాలక్ష్మి పడిపోయింది. ఆ నలుగురే నవ్వుతూ సీతాలక్ష్మిని మంచం మీదకి చేర్చి మళ్ళీ నవ్వుకున్నారు.

కడుపు నొప్పితో వీధి అరుగు మీద అత్త మెలికలు తిరిగి పోతోంది! పురిటి నొప్పితో సీతాలక్ష్మి బాధపడు తోంది.

వర్షం! పూరింటి కప్పు కన్నాల్లో నుండి వర్షం!

ధారలు ధారలుగా వర్షం.

కారుతున్న పూరింటిని చూసి వీధి వాళ్ళు రెండు గొడుగులు తెచ్చారు.

రెండు గొడుగుల కింద రెండు రకాల బాధలు.

కన్నీటి ధారలూ వర్షపు ధారలూ కంగరిసిన నీటి చారలు.

సీతాలక్ష్మికి బిడ్డడు పుట్టేడని నాలు మంత్రాని సంతోషంగా వీధి అరుగుమీదకి వచ్చి చెప్పినప్పటికీ అత్త ప్రాణాలు పోయేయని వీధి వాళ్ళు ఏడుపులు - అంత బాధలోనూ సీతాలక్ష్మికి వినబడ్డాయి.

బిడ్డని చూసిన ఆనందబాష్పాలూ, మేనత్త చని పోయిందన్న ఏడుపు కన్నీరూ—సీతాలక్ష్మి కళ్ళ వెంట కన్నీటి కాలువలు.

చాలాసేపటి తరవాత సీతాలక్ష్మి తండ్రి వచ్చేడు!

పలకరించబద్ది పుట్టలేదు. ప్రాణం లేని మేనత్త శరీరం అలాగే వుంది. అది గమనించిన వీధి వాళ్ళు మరి ఎవరి అవసరం లేకుండా మిగతా పని పూర్తి చేశారు.

ఈ సంఘటన జరిగిన మూడో రోజున భర్త ఇల్లు చేరుకున్నాడు. సీతాలక్ష్మి భర్త ముఖంలోకి చూసింది. కళ్ళంట మళ్ళీ ధారలు ధారలుగా కన్నీళ్ళు.

సీతాలక్ష్మి కన్నీళ్ళు తుడుస్తూ అతను “లాభం నష్టం ఈ రెండు మాత్రమే చూస్తున్న ప్రస్తుత పరిస్థితిలో అన్ని సంబంధాలూ ఇలాగే వుంటాయి. మనం చూస్తున్న ఈ మనుషులు మాత్రమే కారు. మరో రోకం వుంది. అది చాలా మంచి రోకం. మంచినే అక్కడ చూస్తాం తప్ప మరేది అక్కడ కనబడదు” అన్న

భర్త మాటలు విన్న సీతాలక్ష్మికి మంచి తనముందే నిలబడి తనతోనే మాటాడుతున్నట్లుగా అనిపించి పుల కించిపోయింది.

పురిటి స్నానం అయిన మర్నాడు పక్కంటి పెద్దమ్మ వచ్చి తల దువ్వి చిక్కులు తీస్తూ —

“ఒసే సీతా! మీ అత్తలాటి మంచి మనిషిని చూడలేదని నేను చెప్పడం కాదే! ఊరు ఊరంతా చెప్పడం విన్నాను. నా కళ్ళతో చూశాను. సరి ... మీ అత్త ప్రాణాలు సరి ... సరి...! అలాంటి సమయంలో అందరం మీ అత్త ముఖంలోకి చూస్తూ ఏడుస్తున్నాం. అంతకంటే ఏం జేస్తాం?! మీ అత్త చుట్టూ చూసింది. ‘నా బిడ్డ ఏడి?’ అని నన్నే అడిగింది. అప్పటికి మీ ఆయన రాలేదు. ఆశగా మరోసారి చూసి, అడుగో ఆ మూలకేసి వేలు చూపింది. నేను చూశాను. అక్కడ అవిడ నిత్యం పూజచేసే దేవుని పటాలు కనిపించాయి. మీ అత్త అతి కష్టం మీద సత్సవంతా కూడదీసుకొని ‘నా కోడలికి నేను మిగిలింది ఇచ్చింది అదే! నిత్యం నేను చేసే పూజ నా కోడల్ని చెయ్యమని చెప్పమ్మా! ఏది ఏమైనా ఇల్లు నిలబడుతుంది. ఇదే ... ఈమాటే తప్పక

చెప్పమ్మా! ఆ పూజ మాత్రమే నేను నా కోడలికి మిగించిన ఆస్తి’ మరి మాట్లాడలేకపోయింది. వేలకి అలాంటి మనుషులుండరే సీతా అంటూ పెద్దమ్మ కన్నీరు కార్చింది.

సీతాలక్ష్మి కళ్ళు పెరిమేళ్ళయ్యేయి! పెద్దమ్మ ఆ మాటలు చెప్పి కొద్ది రోజులైనా కాలేదు —

పోలీసులు వచ్చారు. ఇంట్లోని ప్రతి మూలా వెతికారు.

సీతాలక్ష్మి ఆలోచించబోయి అర్థంకాక అలా వుండి పోయింది.

తరువాత ఇద్దరు పిల్లలు పుట్టారు. పుట్టిన ముగ్గురు పిల్లలూ పెరిగి పెద్దయినా కాలేదు.

భర్తని జైల్లో పెట్టారని తెలిసింది.

ఆమెకి లోకం చీకటైపోయింది. అంతా అయోమయంగానూ, అగమ్య గోచరంగానూ కనిపించింది. అడదిగా తన జీవితం ఎటుండి ఎటు మారుతుందో

తెలుసుకోవాలని ప్రయత్నించి తెలుసుకోలేకపోయింది.

ఇల్లెలా గడుస్తుందో బిడ్డల్ని ఎలా పెంచాలో ఏం చెయ్యాలో తెలియక ఇంకేమీ తోచక సీతాలక్ష్మి భర్తని చూద్దామనుకొని బయల్దేరింది.

భర్తను చూద్దామని వచ్చిన సీతాలక్ష్మితో జైలు అధికార్లు “నీ భర్తను నువ్వు చూడ్డానికి పీల్చేదమ్మా” అనేశారు.

అది విని ఇంటికి తిరిగి వచ్చిన సీతాలక్ష్మి మరేమీ ఆలోచించలేక - అత్త చూపించని పెద్దమ్మ చెప్పిన దేవుని పటాల ముందు పడిపోయింది.

ఆ క్షణం నుండి సీతాలక్ష్మి ఆ ఇంటికి పూజకి అంకితం అయిపోయింది.

ఇంక దేనికో అంకితం అయిపోయిన భర్త కోసం అలా ఎదురు చూస్తూనే వుంది.

కామధేనువా అది? కాదు కాదు
కల్పవృక్షమా అది? కాదు కాదు
సోయగాల పరిమళాల గరికనుమా!
కోర్కెలన్ని తీర్చునా? లేదు లేదు.
వక్కనుంచి బస్సులెక్కొ పోతున్నై
పోలీసుల వాహనాలు పోతున్నై
నడిరాడ్లన వన్న దున్నపోతులు మాత్రం
నరుల భయం చూసి నవ్విపోతున్నై.
“మనమంతా సమానం భూతలమందు”
పెద్దా చిన్నా లేదు ప్రజాస్వామ్యమందు”
ఈనాటి ఈ సంఘం ప్రతి రంగంలో
కులమేదని అడిగితే ఏమని అందు?

భగల్ సింగ్ ప్రజ్వలనం దేనికి?
అల్లారి మహాహవం దేనికి?
స్వేచ్ఛా వీరులు యజ్ఞం చేశారు
యజ్ఞ ఫలం ఎవరికి? దేశానికే.
ఒకని కష్ట ఫలాన్ని ముట్టవద్దరా
దోపిడిని ఎవడూ తలపెట్టవద్దరా
కష్టపడని వ్యక్తికి అక్షలనిచ్చే
లాటరీల జాతరలు బలేముద్దరా.
ధనువుంది బాణముంది విలుకాడేడి?
వీణ ఉంది గేయముంది వైణికుడేడి?
జనముంది ధనముంది ఎక్కడ దాత?
పని ఉంది ప్రజ ఉంది నాయకుడేడి?

ఈ చేతికి తెలుసులే రాళ్ళు చెక్కడం
ఈ కాళ్ళకు తెలుసులే ముళ్ళు తొక్కడం
రంగులేసి ఓ మనిషి: బొంకకు
ఈ గుండెకు తెలుసులే గొంతు నొక్కడం.
ఉరికంబా లెక్కింది ఎవ్వరికోసం?
చెరసాలల మూల్గింది ఎవ్వరికోసం?
బ్రతుకును కర్పూరంలా వెలిగించాలి
మానవ తిలకుల తపస్సు ఎవ్వరికోసం?
మలచినావు ప్రతి ఊరిని కొత్త గ్రంథమాలికగా
వెలిగినావు ప్రతి క్షణం పరిశోధనజ్వాలికగా
సురవరం ప్రతాపరెడ్డి: సుధీమణి: సుకవీ:
పలికినావు మూగ తెలంగాణాకే నాలికగా.

తెలుగు
కుబాయా
లు
తిరుమల
(శ్రీనివాసాచార్య)
వైదరాబాద్
శిం.ప్ర.

సమాజంలో వైవరం కింది వర్గాన్ని దోపిడి చెయ్యడం ఎంత వాస్తవమో ఏ వర్గానికి చెందిన వాళ్ళు ఆ వర్గంలోనే దోపిడి చెయ్యబూసుకోవడం కూడా అంతే నిజం!

ఆ దినం పొద్దు పుట్టగానే గొంతులో ఇన్ని కాఫీ నీళ్ళు పోసుకుని కోళ్ళను తిప్పలాడసాగానాడు రామప్ప. నాటిని పేటలో అమ్మి నూరో నూటా ముప్పై రూపాయలలో వస్తే, ఆ డబ్బుతో సమితి ఆఫీసుకు పోయి సబ్సిడీ బోరుకు ప్రయత్నించాలని అతని ఆలోచన.

గుడ్డు పెట్టే కోడి కేరీ కేరీమంటూ ఒదిగి ఒదిగి వరుగుతూ తొందరగానే దొరికిపోయింది. మిగిలిన రెండు పుంజు కోళ్ళూ గంటసేపు సతాయించిగానీ రామప్ప చేతికి చిక్కలేదు.

నాటి కాళ్ళని నార పానల్లో కట్టేసి ఇంట్లో ఒక మూల వదేసినాడు. అవి కొక్కొక్క అంటూ గుడ్డు మిలకరిస్తూ భయంతో ఆయాసంతో రొప్పతుంటే ముద్ద తినడం ముగించి, బీడి అంటించినాడు.

ఒకసారి బీడిని దమ్ముపెట్టి పీల్చి పాగను గాల్లోకి ఊది భార్య ముఖంవైపు చూసినాడు. భార్య చూపులు గుడ్ల కోడి మీదే తచ్చాడుతున్నాయి. ఆయమ్మ ఏడు నెలల గర్భిణీ. అతనికి డాక్టరు మాటలు గుర్తుకు వచ్చినాయి.

“నీ భార్య చాలా బలహీనంగా వుంది. శరీరంలో రక్తం లేదు. పైగా ఆయమ్మ ఉత్తమసిడి కూడా కాదు. జాగ్రత్తగా చూసుకోవల్ల. దినానికి ఒకటి వచ్చి కోడి గుడ్డు తాగిస్తే మంచిది.”

కానీ వీం చేస్తాడు? యాభయ్యో నూరో ముట్టు చెలితే తప్ప సబ్సిడీ బోరు అప్లికేషను మీద బి.డి.ఓ. సంతకం పెట్టడు. బోర్ వేయించుకోకపోతే ఎండిన బావిలో నీళ్ళు వడపు. ఆ యాభయ్యో నూరో డబ్బులు తనకు ఎక్కడి నుంచి వస్తాయి? అందుకే ఇంట్లో పున్న కోళ్ళని అమ్మక తప్పడం లేదు.

చేతులూ కాళ్ళూ కట్టి పుల్లల్లా మారిపోయి, ధవ డలు బైటికి వడేటట్లు ముఖం లోనికి పీక్కుపోయి, ఒంట్లో ఒక్క చుక్క రక్తం లేనట్లు తెల్లగా పాలిపోయి ఏదో విచిత్ర ప్రాణి మాదిరి కనిపించే భార్యను చూసి ఒక నిట్టూర్పు విడిచినాడు.

ఆ దినం పేటకుపోయి వీడి వీడి తిరిగి తిరిగి సాయం త్రానికి కోళ్ళన్నీ అమ్ముకొని జేబులో తొందలై రూపాయల డబ్బుల్లో తిరిగిచ్చినాడు రామప్ప. రాగానే ఒక గుడ్డు భార్య చేతిలో పెట్టినాడు.

“ఎక్కడిది?” అని అడిగింది.

“సరిగ్గా అమ్మే ముందు గుడ్డు పెట్టింది కోడి. వాళ్ళకు కోడినిచ్చి గుడ్డును జేబులో పెట్టుకుని వస్తే” అన్నాడు నవ్వుతూ.

“ఫరవాలేదులే! ఆ మాత్రం తెలివన్నా వుంది” అన్నదామె విరక్తిగా.

అతని మనసు చిచ్చుక్కుమంది. తన నిస్సహాయత మీద తనే గొణుక్కున్నాడు.

ఆ రాత్రి ముద్ద తిని, పోయి కెట్టి అంగట్లో కూర్చుని వివరాలు కనుక్కోవడం మొదలు పెట్టినాడు రామప్ప.

“నేను ఎప్పుడూ నుండలాఫీసుకు పోయినవాని కాను. అక్కడ ముందుగా ఏ క్లర్కును కలుసుకోవల్ల? వాళ్ళు దుడ్డు అడిగితే ఎంత ఇయ్యల్ల? దుడ్డు చేతిలో పెడితే వ్యవహారమంతా వాళ్ళే చూసుకుంటారా; లేక పోతే నన్ను గూడా బీడి డగ్గరికి పిల్చుకొని పోతారా? పెద్ద అపీసల్లతో మాట్లాడల్లంటే నాకు కాళ్ళూ

చిన్న చేపలు

చేతులూ ఒణుకుతాయే! ఎట్లాబ్బా చేసేది?” అంటూ విచారించడం మొదలు పెట్టినాడు.

శెట్టి ఒక ఉపాయం చెప్పినాడు.

“మన వెంకట్రామయ్య కూడా రేపు అదే పనిమీద సమితి ఆఫీసుకు పోతానని చెప్పినాడు. ఒక పని చెయ్యి. ఆ దుడ్డు వెంకట్రామయ్య చేతిలో పెట్టి అతని పనితో పాటు నీ పని కూడా జరిపించుకుని రమ్మని అడుగు” అన్నాడు.

ఇంతలో వెంకట్రామయ్య రానే వచ్చినాడు. మనిషి నల్లగా బక్కవల్లగా వుంటాడు. గుంటకళ్ళు! కణతల్లోంచి ఉబ్బెత్తుగా బైటపడే నరాల నిండా తెలివి ప్రసాపించిపోతున్నట్లుగా వుంటాడు.

“నువ్వు మా వర్తకుల్లో పుట్టాల్సినవానివి వెంకట్రామయ్య” అంటుంటాడు శెట్టి అప్పడప్పడు నవ్వుతూ.

శెట్టి అడగమన్నట్లుగానే అడిగినాడు రామప్ప. ముందు వెంకట్రామయ్య ఒప్పకోలేదు. తరువాత బలవంతం మీద మూత్రమే ఒప్పకుంటున్నట్లు కనిపించినాడు. అప్పుడు ఒక మాట కూడా అన్నాడు.

“మాడు రామప్ప! నా పనితోపాటు నీ పని కూడా చేసుకొన్నాను. కానీ నా సక్కున నువ్వు వుండల్ల. ఎందుకంటే నీ అప్లికేషను మీద సంతకం పెట్టేదానికి ఆఫీసు వాళ్ళు ఎన్ని దుడ్డు అడుగుతారో ఏమో! నీకూ ఆఫీసు వాళ్ళకూ మధ్య దుడ్డు దిగమింగినాననే అవనాదు మూత్రం నాకు రాకూడదు” అని!

“ప్రభ! ఎంత మాట వెంకట్రామయ్య! నాకు నీమీద ఆ మూత్రం యిత్యసం లేదనుకుండావా? నా ముఖానికి అపీసల్లతో మాట్లాడేది ఎట్లో తెలిసి సస్తే కదా! ఉత్త మొరలునాకొడుకుని. ఇంక నేను వచ్చి కూడా లాభమేముంది! నువ్వే పోయిరాపో అప్ప!” అంటూ డెబ్బలు అయిదు రూపాయలు చేతిలో పెట్టినాడు.

వెంకట్రామయ్య సమితి ఆఫీసుకు పోయినాడు. క్లర్కు నాలుగు డబ్బులు విడిచిచిన్నాడు. బిడి డగ్గరికి పోయి నమస్కారం పెట్టి విషయంగా చేతులు కట్టుకుని మాట్లాడినాడు.

ముందుగా రామప్ప అప్లికేషను ఇచ్చినాడు. అప్లికేషనులో వివరాలు సరిగా పొందుపరచలేదు అన్నాడు బిడి. వెంకట్రామయ్య లొక్కంగా నవ్వుతూ యాభై రూపాయలు అప్లికేషను కింద పెట్టినాడు.

“వివరాలు సరిగానే వున్నాయి కానీ అప్లికేషను సరిగ్గా పోయింది. ఇంకొకటి రాసుకురాపో!” అన్నాడు. వెంకట్రామయ్య అదే నవ్వును ముఖంలో ప్రదర్శిస్తూ మరో ఇరవై రూపాయలు పెట్టినాడు అప్లికేషను కింద. ఆఫీసరు దొంగ నవ్వు నవ్వుతూ సంతకం పెట్టి, “క్లర్కు డగ్గరికి పోయి నీలు చేసుకో” అన్నాడు.

“మా ఊర్లో ఇట్లాంటివి ఇంకా ఏదెనిమిది అప్లికేషను ఫారాలు వున్నాయి సార్” అన్నాడు.

“తీసుకురా! మార్చి డాటితే ఫండ్స్ వెనక్కు వెళ్ళి పోతాయి” అన్నాడు అధికారి.

తన అప్లికేషను ఫారాన్ని టేబుల్ మీద పెట్టినాడు వెంకట్రామయ్య.

“ఇది ఎవరిది” అన్నట్లు ప్రశ్నార్థకంగా చూసినాడు బిడి.

“ఇది నాది సార్. దయ మాడండి” అన్నాడు, నవ్వుతూ.

“ఆ ఎనిమిది అప్లికేషను ఫారాలూ నువ్వే తెస్తావా?” అన్నాడు వెంకట్రామయ్యను తన నమ్మకస్తులైన బోక్సర్ల జాతితాలోకి చేర్చుకుంటూ.

“నేనే తెస్తాను సార్” అన్నాడు.

“ఊ! కానీ! స్వామి కార్యంలో స్వకార్యం” అంటూ నవ్వుతూ డబ్బులేమీ తీసుకోకుండానే అప్లికేషను ఫారవీలలో సంతకం పెట్టి పంపించినాడు ఆఫీసరు.

వెంకట్రామయ్య తిరిగిచ్చి రామప్ప డగ్గర మరో అరవై రూపాయలు వసూలు చేసుకున్నాడు; బిడి డెబ్బై అయిదు రూపాయలకు ఒప్పకోలేదు అని చెప్పి.

కొంత కాలానికి వెంకట్రామయ్య ఆరితేరిపోయినాడు.

మండలాఫీసు నుండి సబ్సిడీ పథకం కింద విత్తనాలో, యూరియానో, సూపర్ ఫాస్ఫేట్ లాంటి ఎరువులతో పంపిణీ చెయ్యవలసి వచ్చినపుడు తన ఊరి వాళ్ళకూ బిడికూ మధ్య మీడియేటర్ గా పని చేసినాడు.

మా తోటల్లో కరెంటు స్తంభాలు నాటి నీళ్ళ పంపు పెట్టకు విద్యుత్ సరఫరా చెయ్యాలని ఊర్లో ప్రజలు అర్జీ పెట్టుకుంటే- “తిక్క ప్రజలారా? ఇట్ల అర్జీలు పెట్టి కూర్చుంటే కరెంటు వచ్చేనా? సచ్చేనా?” అని రైతుల డగ్గర చందాలు పోగుచేసి ఆ డబ్బు చేతపట్టుకుని

— నవ్వు

గుత్తికే ప్రాదరాబాదుకూ చిన్నా పెద్దా ఆసీనర్ల చుట్టూ తిరిగినాడు.

తన ఊరిలో వున్న పెద్దాల్లు తెగలకు బాంకు బుర్రలు ఇప్పించి, ఆ బుర్రాల్ని ఎగవేసే వద్దతులు కూడా వాళ్ళకు బోధించి, వాటిమీద బాంకులు ఇచ్చే సబ్బిలించి మూతం తన వాటాగా వసూలు చేసు కున్నాడు.

వెంకట్రామయ్య దళ తిరిగింది. సర్పంచుకు కుడి భుజమయినాడు. మందలార్యక్షునికి సహచరుడు అయి నాడు. ఊర్లోని ఓట్లలో అధిక శాతం ఇప్పుడు అతని చేతి లోనే వున్నాయి. ఒకప్పుడు అడ్డపంచే బనియనుతో తిరిగినవాడు ఇప్పుడు గ్లాస్కో పెద్ద పంచే కట్టి మల్లె పువ్వునంటి ఇద్దరు జాబ్బీ ధరిస్తున్నాడు!

‘తిక్కెని పెండ్లిలో తిన్నదే బుద్ధిమంతుడన్నట్లు

గవర్నమెంటు సొమ్మును ఎన్ని మార్గాల ద్వారా తిన వచ్చే అ అన్ని మార్గాలూ తెలుసుకోవడానికి నిరంతరం బుర్ర ఇర్లు పెట్టి సాధన చేస్తుంటాడు వెంకట్రామయ్య. కృషితో నాస్తి దుర్నిక్షవే!

ఆ ఏడాది కరువాచ్చి పంటలు పండక తట్టాబుట్టా నర్లుకుని భార్యపిల్లల్ని వెంటబెట్టుకుని, కూలి కోసం రామప్ప బళ్ళారివెపు వలసపోతుంటే వెంకట్రామయ్యేమో రిజర్వ్ అసెంబ్లీ నియోజకవర్గం సీటుకు టికెట్టు కోసం తన ప్రయత్నాల్ని ముమ్మరం చేస్తు న్నాడు.

ఒకప్పుడు వెంకట్రామయ్య కూడా రామప్ప మారిరి చిన్న చేసే! కానీ; ఇప్పుడు...? చిన్న చేపల్ని మింగి మింగి పెద్ద చేపగా మారిపోయినవాడు!! మరి కొంత కాలానికి వెంకట్రామయ్య తన పెద్ద చేప వర్గం నుంచీ

తిమింగలం స్థాయికి ఎదిగినా ఎవరూ ఆశ్చర్య పోవవసరం లేదు. ఎందుకంటే అమాయకుడైన రామప్ప మారిరి వెంకట్రామయ్య నమ్ముకున్నది తన రెక్కల కష్టాన్ని కాదు; బుర్రని మూతమే!

జీవితంలో ఎంతో పైపైకే వచ్చిన తన నేస్తగాడు వెంకట్రామయ్యను చూసి రామప్ప అనూయతో గొణు కుంట్లూ వుంటాడు- “కష్టపడేవానికి కాలం కాదిది” అంటూ.

కష్టపడకుండా డబ్బు సంపాదించే మార్గాలు సమా జంలో వున్నంతవరకూ చిన్న చేపలు కూడా పెద్ద చేపలూ, తిమింగలం స్థాయిని అందుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తూనే వుంటాయి. ఆ ప్రయత్నాలకు రామప్ప నంటి మరెన్నో చిన్న చేపలు బలి అయిపోతూనే వుంటాయి.

న్యూజెర్సీ కథల పోటీలో రూ. 150/- లు గెలుచుకున్న రచన

నా

తెదురుగా చెట్టు క్రింద ఒక బిచ్చగాడు తన కుటుంబంతో కూర్చున్నాడు. ఆ రోజు అడుక్కొచ్చినదంతా పంచుకుని అందరూ ‘భోజనం’ చేస్తున్నారు. మధ్యలో నవ్వుకుంటున్నారెందుకో. నాకు కోసం వచ్చింది. ఈ మధ్య కాలంలో ఎవరూ నవ్వునా నవ్వు చూసే నవ్వుతున్నారనిపిస్తోంది. ఎవరేది మాట్లాడుకున్నా నా గురించే అనిపిస్తోంది. ఎవరూ సంతోషంగా, తృప్తిగా కనిపించినా నాకు కోసం ఎక్కువైపోతుంది.

అందుకే వెంటనే లేచాను. పార్కు లోంచి ఇంటికి నడక సాగించాను. టైమ్ తొమ్మిదోతొందేమో. నా దగ్గర వాచీ లేదు. ఎలక్ట్రిక్ రైల్వేలో షాపులు కళకళలాడుతున్నాయి. ప్రపంచంలోని చీకటంతా నా మనసులో నిండినట్లనపించింది. అలవాటు ప్రకారం పుస్తకం షాపు ముందు అగి ‘ఎంప్లాయిమెంట్ న్యూస్’ కొన్నాను. తర్వాత గుర్తొచ్చింది. నాకు ఈ రోజుతోనే అన్ని గవర్నమెంట్ ఉద్యోగాలకీ ఏజ్ బార్ అయిపోయిందని, తిరిగి ఇచ్చేస్తానంటే షాపు వాడు ఒప్పుకోడు. అది వుచ్చుకుని ఇంటికి చేరుకున్నాను.

గేటు పాత వెదురులో చేసింది కావడంతో క్షిరం మంటూ శబ్దం చేసింది. సులక మంచం మీద పడుకున్న నాన్న కళ్ళు తెరచి ‘సువ్వేనా’ అన్నట్లుగా ఓ సారి చూసి తిరిగి కళ్ళు మూసుకున్నారు. క్రింద కూర్చుని చిక్కుడు కాయలు ఈనెలు తీస్తున్న అమ్మ ఓసారి కళ్ళల్ని చూసి తిరిగి తన పనిలో నిమగ్నమైపోయింది. తమ్ముడు లాంతరు పెట్టుకుని చదువుకుంటున్నాడు. బిల్లు కట్టకపోవడంతో ఈ మధ్య పవర్ సప్లై తీసేసారు. రాధ కనిపించలేదు. అడిగాను.

“బ్యూషన్ల కెల్లింది నాయనా!” అంది అమ్మ. ఆ చెప్పటంలో నిరసన భావం వుంది. “పెద్దవాడివి నువ్వుండి నిండా పాతికేళ్ళు లేని పిల్ల సంపాదనతో ఇల్లు గడిపేలా చేస్తున్నావు” అన్న నింద వుంది. నేను భరించలేని మూల చెప్పాలంటే, ‘నువ్వు చవటవి’ అనే నిజం వుంది.

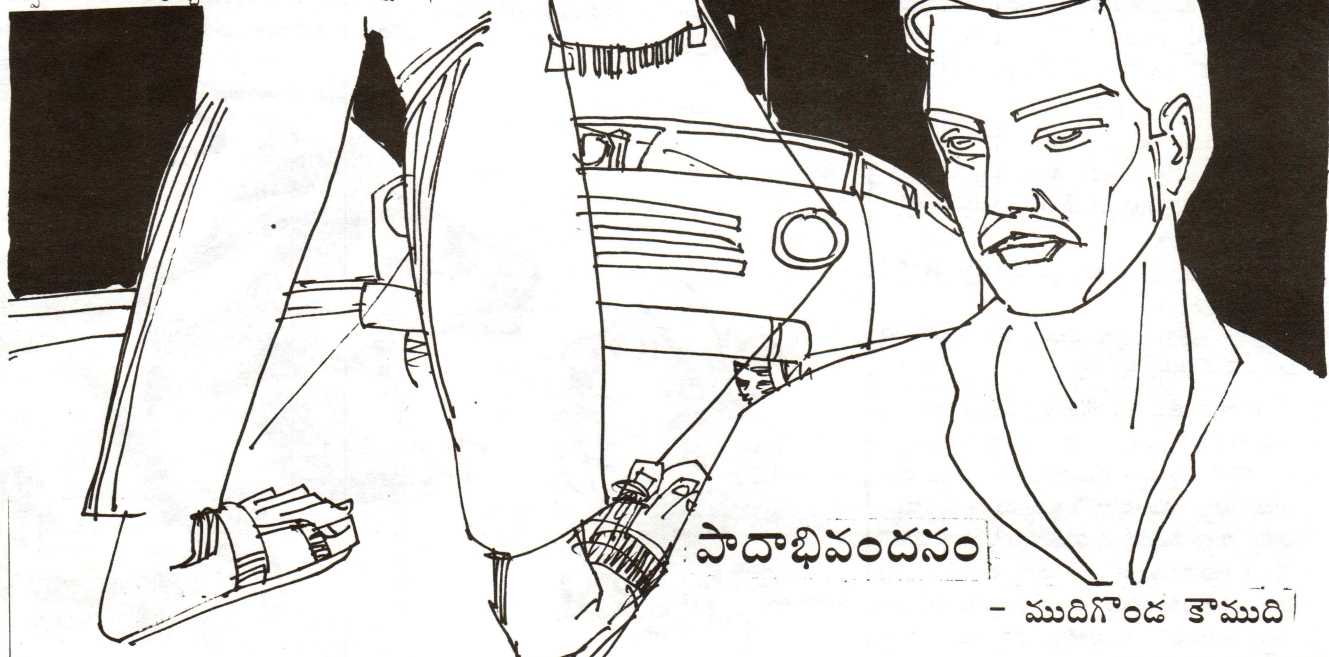
రాధ చాలా చురుకైనది. ఇంట్లో నిలాంటి ప్రోత్సాహం లేకపోయినా అది బి.ఎ. మాథమేటిక్స్ చదివి బ్యూటోరియంలో పాఠాలు చెప్తూ నాన్నగారు రిటైరయిన నాలుగేళ్ళుగా సమృద్ధిందర్నీ పోషిస్తోంది. అది మేనేజిమెంట్ లోనో, బిజినెస్లోనో అయితే మరింత సక్సెస్ అవుతుందని నా నమ్మకం - ఎందుకంటే దానికి తన పనులను ప్రయోరిటీస్ ప్రకారం చేసుకోవటం తెలుసు. చాలా మెటేరియలిస్టిక్ గా ఆలోచిస్తుంది. ఇంట్లో దానికి బై.పి.సి. గ్రూపులో సీటు వచ్చింది. ఎం.పి.సి.లో కూడా

వచ్చింది. అది మెడిసిన్ చదవాలని మా నాన్నగారి కోరిక. కాని రాధ ఒప్పుకోలేదు. “అన్ని సంవత్సరాలు చదువు మీద మనం ఇర్లు పెట్టలేం నాన్నగారూ! మేథమేటిక్స్ గ్రూపులో అయితే నెక్స్ట్ ఇయర్ నుంచీ బ్యూషన్స్ చెప్పకోవచ్చు” అంది. అలాగే చేసింది కూడా.

నేను ఇంట్లో హెచ్.ఇ.సి., డిగ్రీలో హెలిటికల్ సైన్స్, ఎం.ఏ. ఫిలాసఫీ, రాధలా బ్యూషన్స్ చెప్పటానికైనా పనికిరాని పబ్లిక్ నాది. జన సామాన్యానికి అసక్తి లేని, నిత్య జీవితంలో పనికిరాని ఇలాంటి పబ్లిక్స్ లో యూనివర్సిటీలు డిగ్రీ లెందు కిస్తాయో, డిగ్రీలిచ్చినప్పుడు ఉద్యోగాలెందుకు ఇవ్వనో నా కర్తం కాదు. అన్నట్లు నాకు పి.హెచ్.డి. కూడా వుంది. రీసెర్చి చేసినవ్వాళ్ళూ అందరూ కాస్త గౌరవంగా చూసేవాళ్ళు. పెలోషిస్ డబ్బులు వచ్చేవి కనుక.

నిప్పుడూ ఆలోచించే ఈ విషయాలే మళ్ళీ, మళ్ళీ ఆలోచిస్తూ బుర్ర వేదక్కిపోతూ వుంటే ఇంట్లోకి వెళ్ళాను. పాంట్, షర్ట్ విప్పి లుంగీ కట్టుకుని పెరట్లోకి నడిచేను. నాలుగ్గడుల పూరిల్లు, వెనకాతల బావి, ఇంటి చుట్టూ ముళ్ళు కంచె.

బావి దగ్గరకి వెళ్లి కాళ్ళు కడుక్కున్నాను. చుట్టూలా చిక్కుడు పాదులు, కరివేపాకు మొక్కలు, కొత్తిమీర

పాదాభివందనం

- ముదిగొండ కామిది

మడులు. ఎలాగో మా ఇంట్లో చిక్కుడు పాదులు బాగా పెరిగాయి. కాసినన్నాళ్ళూ మా అమ్మ వాటి తోనే కూర చేస్తుంది- కూరల ఇర్లు లేకుండా.

అమ్మ భోజనానికి పిలిచింది. పీట మీద కూర్చున్నాను. కంచాల్లో అన్నం తింటే ఎలా పుంఘుందో మర్చిపోయి చాలా ఏళ్ళయింది. పెరట్లో ఎప్పట్నుంచో పున్న బాదం చెట్టు ఆకుల్లో అమ్మ కుట్టే విస్తర్లా, ఈ మధ్యే పెరిగిన అరటి చెట్టు ఆకులూ మమ్మల్ని రెండు పూట్లా ఆడుకుంటాయి.

మూకుట్లో మాడిపోయిన చిక్కుడుకాయ బొగ్గులు, గిన్నెలో అడుగుంటిన అన్నం, అమ్మ మనసులోని నిస్సృహ వంటలోనే కాక వడ్డనలో కూడా కనిపిస్తోంది. చల్లటి వారు మీద కరివేపాకు అసహ్యంగా తేలుతోంది. నా కెండుకో అకలి చచ్చిపోయింది. భోజనం అయిందనిపించి లేచాను.

షర్ట్ వేసుకుని, బలన్స్ పెట్టుకుంటూ గేటు తీసుకుని బయటికి నడిచాను కాని రోడ్డు దాటాక వచ్చే అంజనేయ స్వామి ఆలయం వైపు. కాంట్లాక్టరు రెడ్డి గారు కట్టించారది. రెడ్డిగారు గొప్ప హనుమద్భక్తులు. ఆయనంటే అందరికీ గౌరవం. నేనూ రెడ్డినే. కాని రెడ్డి రాజుల కాలంలో అయితే నా పేరు 'సూర్యారెడ్డి' అని పెట్టుకునేందుకు నేను చాలా సంతోషించేవాడినేమో కానీ ఇప్పుడు కాదు. దీని మూలంగానే నాకు ఉద్యోగాలు రాకుండా పోతున్నది. వోల్టర్ బేగ్ భుజానికే వుంచుకుని రోడ్డు కెదురుగా నిశ్శబ్దంగా పున్న ఆలయం అరుగుమీద కూర్చున్నాను. అరిస్టాటిల్ - ఫ్లేట్ - సోక్రేట్స్ ఫిలాసఫీ గూర్చి, జిడ్డు కృష్ణమూర్తి తత్వాన్ని గురించి, జీన్ పాల్ సామ్రాట్ ఎగ్జిస్టెన్షియలిజం గురించి, ఇంకా చాలా మంది ప్రతి పాదించిన చాలా ఫిలాసఫీల గురించి నేను అనర్థంగా మాట్లాడగలను. కానీ నా ఈ అర్హతకి వచ్చే ఉద్యోగం ఏమిటి? భూమి గుండ్రంగా వుండన్నట్లు నా అలోచన అన్నీ తిరిగి తిరిగి వచ్చి మళ్ళీ ఈ ఉద్యోగం అనే పాయింట్ దగ్గరే ఆగిపోతున్నాయి. చిన్న తనం నుంచీ నాలో చదువుకున్న వాళ్ళందరికీ ఉద్యోగాలు వచ్చాయి. స్టేట్ గవర్నమెంట్, సెంట్రల్ గవర్నమెంట్, నేషనల్ రైల్వే బ్యాంక్, ప్రైవేట్ కంపెనీ, హాస్పిటల్, ఫేక్టరీ-క్లర్క్, అఫీసర్, లెక్చరర్, మేనేజర్, అడ్వాకేట్, ఇంజనీర్, డాక్టర్ టీచర్, అకౌంటెంట్, సేల్స్ ఎగ్జిక్యూటివ్- రకరకాల ఉద్యోగాలు. ఈ 'ఉద్యోగం' అనే మాటకి ఎంత శక్తి వుందో నాకు ఇంకా బాగా అర్థం కాసాగింది ఆలోచించిన కొద్దీ. యూనివర్సిటీ లోంచి బయటికి వచ్చిన ప్రతి యువకుడికీ దీంతోనే నిలువ వచ్చేది. కాపీ చేసి డిగ్రీ సంపాదించినా, సైరస్ చేసి ఉద్యోగం సంపాదించినా, సంస్కారం లేకపోయినా, ఉద్యోగం వుంటే చాలు యువకుడి రేటు పెళ్ళిళ్ళ మార్కెట్లో ఒక్కసారిగా పెరిగిపోతుంది. షేర్ మార్కెట్లో షేర్ల ధరల్లా అందరి చేతా గారవినజేసేది ఉద్యోగం. మనిషి జీవితానికి తృప్తిని, సంతోషాన్ని, ఎవరి జీవితం మీద వారికి సార్వ భౌమాధికారాన్ని ఇచ్చేది కూడా ఉద్యోగమే.

ఉద్యోగస్థుడు ఇంటికి రాగానే అందరూ చుట్టూతా చేరుతారు. "కాళ్ళు కడుక్కోండి" అంటుంది భార్య ప్రేమగా. "అన్నయ్యా! కాఫీ" అంటుంది చెల్లెలు అప్యాయంగా.

"అన్నయ్యాకి టిఫెన్ పెట్టే అలసిపోయి వచ్చాడు" అంటుంది అమ్మ ఆత్మీయంగా.

"ఇదిగో బాబూ! నువ్వు ఆరోగ్యం సరిగ్గా చూసుకోవడం లేదు. రేపటి నుంచీ రోజూ హార్టిక్స్ తాగాల్సిందే" అంటారు నాన్న అభిమానం, అధికారం,

కుహనా కోసం మిళితమైన స్వరంతో. ఈ ప్రేమా, అప్యాయతా, అభిమానం, నెలకే పదిహేను వందల నుంచి రెండు వేల సైగా ఇరిదు చేస్తాయి మరి. ఆ జీవితం ప్లాస్టిక్ తీగ లాంటిది. ఈ కృత్రిమ అప్యాయతలు ఆ తీగకి పూసే పూలు. ప్లాస్టిక్ పూల తీగలా బలతాలని ఎవరి కుంటుంది? కాని ఉండక తప్పడం లేదు ఎవరికీ.

హఠాత్తుగా నా దృష్టి బలతకడం మీదకి మళ్ళింది. నేనెందుకు బ్రతుకుతున్నాను? ముప్పై అయిదేళ్ళు వచ్చాయి. ఇన్నేళ్ళుగా నిరుద్యోగిని. ముదిరిపోయిన బ్రహ్మచారిని. ఇంట్లో వాళ్ళకి పనికిరాని వాడిని. నాకు చాకచక్యంగా మాట్లాడడం రాదు- సేల్స్ మాన్ ఉద్యోగం చేద్దామంటే. ఇన్నేళ్ళూ నాకు గవర్నమెంట్ ఉద్యోగాలు రాలేదు, ఇక ముందు రావు. ప్రైవేట్ కంపెనీల్లో ఉద్యోగాలకి నా డిగ్రీలు పనికిరావు. నాకు మోసం చేయడం కూడా రాదు వ్యాపారం చేద్దామంటే. అన్ని రకాలుగా చేతకాని వాడిని. లోకం దృష్టిలో భాగ్యత లేని వాడిని. గడచిన పదిహేనేళ్ళలాగానే రాబోయే పదిహేనేళ్ళూ గడుస్తాయి. ముసలితనం వస్తుంది. ఇంత పనికిరాని జీవితం ఎందుకు జీవించడం? మెరుపులా నాకు పరిష్కారం దొరికింది. - ఆత్మహత్య. ఈ ఊహ ఇన్నేళ్ళుగా రానందుకు ఆశ్చర్యం వేసింది. ఇన్ని కష్టాలు పడుతూ కూడా ఈ మనుష్యులు ఎందుకు బ్రతుకుతారు? ఎందుకు ప్లాస్టిక్ పూల తీగ జీవితం కోసం ఎదురు చూస్తారు? దరిద్రులు, చిచ్చుగాళ్ళు, దొంగలు, వేళ్ళు, విలులు, బ్రోకర్లు, కుంటివాళ్ళు, గుడ్డి మమకారం, జీవితం అంటే పున్న ఆకర్షణలోని మోసం, దగా నాకు చలుకున్న తెలిసి వచ్చాయి. చాలా కాలం తర్వాత సంతోషం వేసింది. ఓ గొప్ప సమస్యకి సులువైన పరిష్కారం కనుగొన్నందుకు కష్టాలు పడేవాళ్ళందరినీ ఆవేశంగా అరచి, ఎలుగెట్టి పిలిచి చెప్పాలనిపించింది. 'మీ సమస్యలన్నింటికీ ఇదే పరిష్కారం' అని. 'భారత దేశంలో ఎవరై కోట్ల మంది సామూహిక ఆత్మహత్య' అనే హెడ్డింగ్ ప్రపంచంలోని అన్ని దినపత్రికల్లో (పింట్ అయి నా కళ్ళ ముందు కదులుతూ వెళ్ళింది. మరి చనిపోవడానికి మార్గం? ఇదొక ప్రశ్న! ఈ పుణ్య భూమిలో ఎన్నో జీవనదులున్నాయి- దూకటానికి. మూడు సముద్రాలున్నాయి. ఇంకా పర్వత శ్రేణులున్నాయి. ఇంకా ఒళ్ళు కాలచక్రం, ఉరి వేసుకుని, ఇంకా ఎక్కడ పడితే అక్కడ దొరికే పురుగుల మందులూ, రసాయన పదార్థాలు తిని, రైలు క్రిందో, బస్ క్రిందో తలపెట్టి-

అకస్మాత్తుగా నాకు భయం వేసింది. ఇంతమంది చనిపోవటానికి ఇది సరిపోతాయా? ఇంతమంది వాచాలంటే గ్రామాలు, నగరాలు దేశమంతా లంకలా దహనం చేయాలి. దేశమంతా వెలుగుతూ దీపావలి. కాని నేను? నేను ముందుగా ఆత్మహత్య చేసుకోవాలి. లేకపోతే ఉరి వేసుకోవడానికి నాకు చెట్టుదొరక్కపోవచ్చు. విషం నా దాకా మిగలకపోవచ్చు. సముద్రంలో దూకడానికి 'క్యూ'లో నుంచోవాల్సి రావచ్చు. రైలు పట్టణ దగ్గర 'చాన్ ఫుల్' బోర్డ్ పెట్టచ్చు. ఎవర్నీ పిలవకూడదు. ఎవరికీ చెప్పకూడదు. ఈ దరిద్రులూ, భయాలూ అంతా రాకముందే నేను చనిపోవాలి. దూరంగా రెండు వెలుగులు కనిపించాయి. దగ్గరకున్నాయి. నన్ను విముక్తుడిని చేసే దేవతలు! పరుగుగొత్తాను. పారిపోవాలి ఈ సమస్య నుంచి. "అగండి, నన్ను తీసుకుపోండి" కీమమన్న శబ్దంతో వాహనం ఆగింది. ఏదో లోకంలోకి పోతున్నట్లున్న నాకు మనుషుల అరుపులు వినిపించాయి.

* * *
చుట్టూతా పున్న నిశ్శబ్దం, తెల్లదనం నేను హాస్పిటల్లో పున్నట్లు చెప్పేయి. నా పక్క కుర్చీలో ఇరివైన బట్టల్లో నా వయసు యుకుదొకడు కూర్చున్నాడు. అత్యంతగా చూస్తున్నాడు. నేను కళ్ళు తెరవగానే అన్నాడు. "చూడండి, నేను వేగంగా వచ్చిన మూల నిజమే. కాని నేను బ్రేక్ వేసేలోగా మీరే కారు క్రిందకి వచ్చేసారు. దయచేసి మీ వాళ్ళు కోర్టులో కేసు వేయ కుండా, పోలీస్ రిపోర్టు ఇవ్వకుండా చూడండి. మీకు పాతిక వేలు నష్టపరిహారం ఇస్తాను. అన్నట్లు మీరు అనెండ్లాయా? మీ బేగ్లో 'ఎంప్లాయ్మెంట్ స్టూన్' చూసాను లెండి. మీ నల్లక్కు ఏంట్ చేస్తే సూలబుల్ ఉద్యోగం చూస్తాను. నాకా పవర్ వుంది"

అతనింకా చెప్పకుపోతున్నాడు. నా చెవి దగ్గర మధుర మంజులమైన షహనాయి వినిపించింది. రాధ పెళ్ళి కూతురుగా కనిపించింది. నా ముఖం చూసి ఏమనుకున్నాడో అతను లేస్తూ చెప్పాడు. "మీరేమీ అనుమానించనక్కరలేదు. మీ క్యాన్సర్ కుదుల పడగానే ఆ పనే" అంటూ సెలవు తీసుకున్నాడు.

నా మనసు నిండుగా వుంది. ఇతను నాకు ఉద్యోగం ఇప్పిస్తే మంచిదే. లేకపోయినా నష్టం లేదు. నాకు ఏజ్ రిలాక్సేషన్ వస్తుంది. ఉద్యోగం వచ్చి తీరుతుంది. గది గుమ్మం వైపు చూశాను. ప్లాస్టిక్ పూలతీగ ఒకటి అలంకారంగా వేలాడుతోంది. నేను చేరబోతున్నాను ఆ ప్లాస్టిక్ పూల తీగల్లో. పరిమళం, జీవం లేకపోయినా నిత్య సూతనంగా చిరకాలం వుండే ప్లాస్టిక్ పూలతీగల శ్రేణిలో.

మనం పెద్దవాళ్ళకి పాదాలకి నమస్కారం చేయటం చిన్నతనంలోనే నేర్చుకుంటాం. కాని ఎవరికి వారు పాదాభివందనం చేసుకునే అవసరం రాదు కనుక అది నేర్చుకోము. నా పాదాలకి నేను నమస్కారం చేయాలంటే ఇప్పుడు మార్గం లేదు. ప్లాస్టిక్ పూల తీగల్లాగే నేనూ ఇప్పుడు ఆధారం లేకుండా నిలువలేను. అర్థం ముందు సాగిల పడదామనుకున్నా మూడున్నర దశాబ్దాలు నాలో భాగమై, నా ఉద్యోగం కోసం చెప్పాలిగేలా తిరిగి, ఇప్పుడు కూడా నాకు ఉద్యోగం దొరకడం కోసమే నన్ను వదలి వెళ్ళిపోయిన పాదాలు ఎక్కుడున్నాయని - వందనం చేద్దామనుకున్నా కూడా!

భాళిగా పున్న కాళ్ళ చివరల నుంచి బలవంతానా దృష్టి మరల్చుకుని కిటికీలోంచి బైటికి సారించాను. బాధా, సంతోషమూ కలిసిన భరించలేని మధురమైన వేదన మనసుని ఆవరిస్తుంటే గట్టిగా కళ్ళు మూసు కున్నాను.

"టాప్...టప్!"

"మీ ఊరి ఎమ్మెల్యే గొప్ప వాగ్దాటి గలవాడా? ఏం చేశాడేమిటి?"

"అసెంబ్లీలో మూడు మైకులు విరగొట్టాడు మరి!"

—ఉజ్వల ప్రసాద్

రోగి

డాక్టర్: "ఈ రోగి చనిపోయాడు"

రోగి: "లేదు! వేంకా బ్రతికే పున్నాను".

నర్స్: వారు మూసుకో. డాక్టర్ కంటే ఎక్కువ తెలుసా ఏమి?..

—ఎం.బి.

DAMA VENKAIAH ASSOCIATES

TAXES, INSURANCE & PENSION SERVICES

(T.I.P.S)

140-14 Laburnum Avenue
Flushing, NY 11355

(718) 762-7173, (718) 961-3654
(201) 463-0876

Seminars on Taxes, Insurance & Pension Topics
CALL FOR CONVENIENT LOCATIONS

COMPARE: WITH U.S. Life, Metropolitan, Prudential, N.Y. Life, Equitable, MONY, Travelers, John Hancock, etc.

Level premium (does not go up) cash value insurance—Insurance offered by Northwestern Mutual

Life Insurance Co. Home office: Milwaukee, Wis.

Rated #1 in Low Cost by A.M. Best's actual 20 year surrender cost index.

NOTICE: This is not a Universal life product—we *do not* recommend Universal life products.

EOL Plan Age	Insurance Amount	Premium	10th Year Cash Value*	20th Year Cash Value*
30	\$100,000	\$ 741	\$ 7,774	\$ 29,951
35	100,000	893	9,355	35,422
40	100,000	1,094	11,270	41,857
45	100,000	1,357	13,638	49,272
50	100,000	1,709	17,183	59,802
53	100,000	1,979	19,716	67,237
55	100,000	2,189	21,661	72,897
60	100,000	2,856	27,484	89,470
65	100,000	3,805	36,012	112,320

*Includes dividends which reflect current claim, expense, and investment experience and are not guarantees of future results.

NEW FIVE PAYMENT PLANS

Insurance Amount \$100,000 ACL Plan

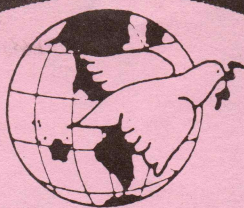
Age	Premium	Age	Premium
35	1,336	50	3,120
40	1,750	55	4,158
45	2,332	60	5,477

WE HAVE PLANS WITH EVEN LOWER PREMIUMS—CALL FOR RATES

If you can find a truly less expensive policy
we will refund your premiums. Ask for details.

Northwestern Mutual Life®

The Quiet Company® Where actions speak
louder than words.

Shanthi Travel, Inc.

194 DIAMOND BRIDGE AVENUE
HAWTHORNE, NEW JERSEY 07507

Phone: (201) 423-4444

Fax: (201) 423-4459

AUTHORIZED AGENT FOR AIR INDIA

FULLY COMPUTERIZED SYSTEM

FRIENDLY & COURTEOUS SERVICE

ASSISTANCE WITH VISAS

ALL DOMESTIC & INTERNATIONAL TRAVEL PLANNING

COMPLETE VACATION & BUSINESS TRAVEL

Please call

Satyam or Shanthi Srikonda, CTCs

Hours

Mon, Thurs, Fridays: 10 am - 7 pm

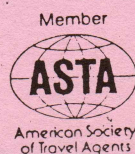
Tue, Wednesdays: 10 am - 6 pm

Saturday: 10 am - 2 pm

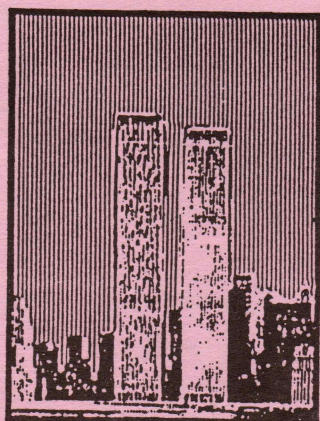
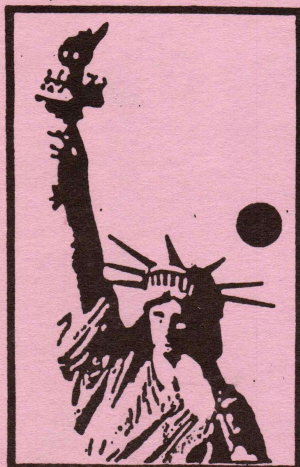

Travel Agency

Representative

SAM & RAJ

NEW YORK'S NEWEST
LANDMARK

KING OF OVERSEAS AND DOMESTIC APPLIANCES

SEIKO AND CITIZEN
WATCHES - UP TO 50% OFF

•
LARGE SELECTION OF COLOR TV'S

•
STEREO

•
LARGE SELECTION OF HOUSEWARE PRODUCTS

•
MICROWAVE OVENS, MAJOR APPLIANCES, TELEPHONES

•
ALL KINDS OF AUDIO AND VIDEO CASSETTES

•
LARGE SELECTION OF CAMERA, V.C.R.'s & CAM CORDERS

•
CANON COPIERS

(718) 651-6969

(718) 446-1004

Sam and Raj

The Appliance People

37-08 74th Street, Jackson Heights, N.Y. 11372

(718) 651-6969 / (718) 651-6971

**Transfer of residence customers should
call for special deals on all major
appliances and shippings**

Open 7 Days A Week ★ ~~14~~ Years of Savings & Service